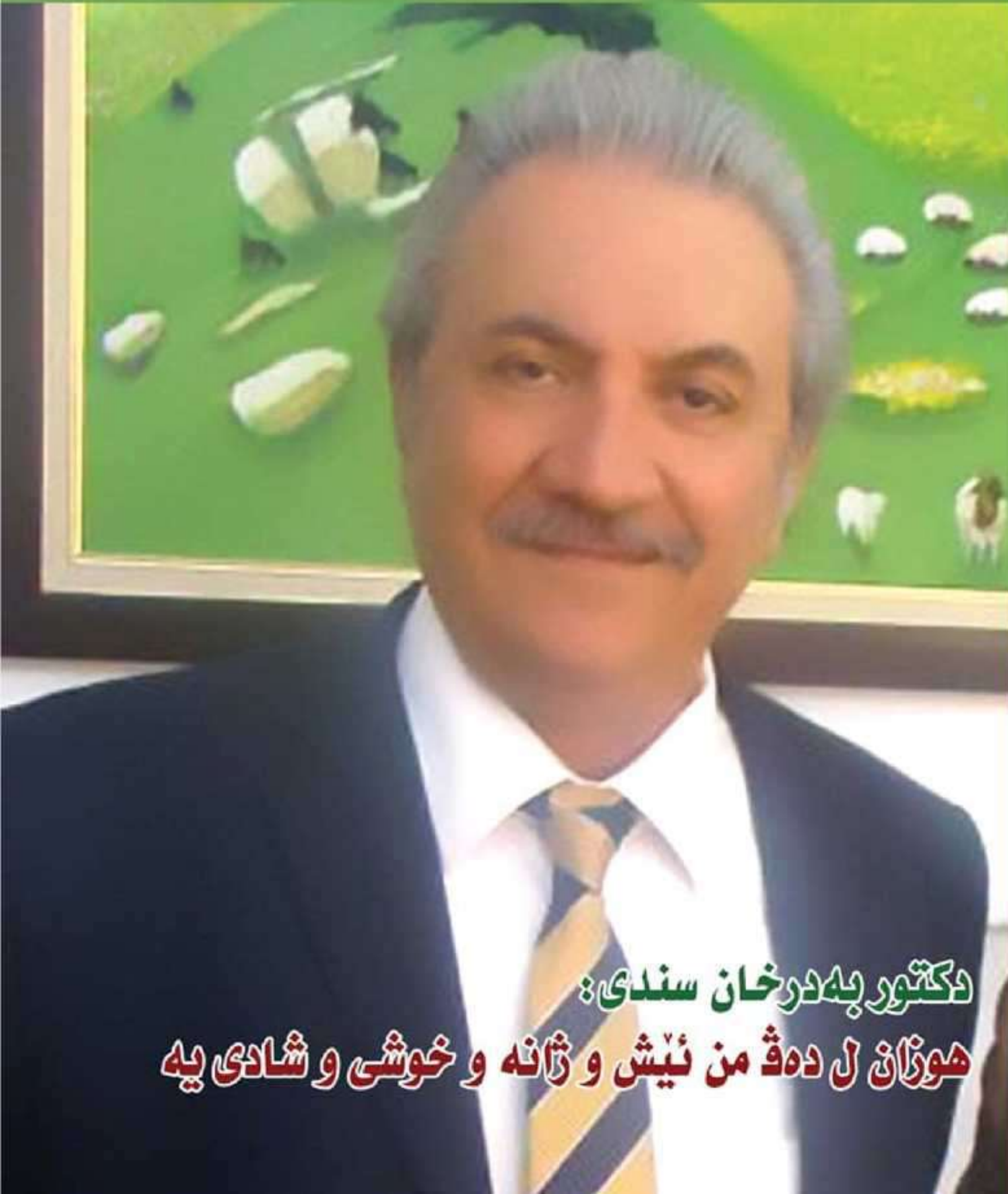

سڀلا ڦٽ

هڙمار (٦٠) نيسان ٢٠١١

ڪوڦاره ڪا هه ڀفانه يا رهوشه نيبيري ڪشي يه ل ٿاميديني دهر دڪه ڦيٽ

ٽيگهه ونه يديو لوڙيٽ هه ڦڏڙول هه ڦهاتنيٽ ته ڪتيڪي

ڊڪٽور به درخان سندي:

هوران ل دهڦ من نيش و ژانه و خوشي و شادي يه

نه زال دويڦ چ ربيازا ناچم،
به لڪو من بخور ربيازه ڪا
تايهت نافراندیه

يا زده ستن من هاتي من
ياڪري من چ منهت نه ڪرينه

تېگه وئەيدولوزىيەت ھەقدۇر و ل ھەقھاتىيەت تەكتىكى

خالد دېرەشى

ھەر سى پېيىكىت كوچكى بەرھنگارىيا كوردستانى، ئانكو ئوپوزىيونى، كو دېيك ھاتىنە ژ گوران، ئىكگرتوو، كومەل، ھەر ئىكى پاشخانەكا ھزرى و رونىايەك و دونىابىننەكا جودا و ھەقدۇر دگەل يى دىتر داھەيە وئەف ھىزە ب چ رەنگان نەشىن بەردەوامىي بەدەنە ئىك رەنگيا خو و بو دمەكى درىژ دگەلىك دا ب مینن ژبلى كو ھەر ئىكى ژ وان دقئیت ب رىكا يى دىتر و ب پشەقانىيا وى دەستەلاتا دكوردستانى دا وەرېگرىت.

- گوران، خودان پاشخانەكا ھزرا ماركىسزم، لىنىنىزم و ھەباندىنا پتريا بوچونىت دژوارىت چەپگەرى و تېگەھەكى سىكولارىزمىي شىلاى و دگەل ھەقىرکنا ھزرىت نوخاز و نەتەوى، پىك دەھىت.

- ئىكگرتوو، ھزر و ئايدولوزىيايا وان ژ ھەرىژا ئىخوانىيە مسرى يە، كو ل سالا ۱۹۲۸ ل سەر دەستى چاكسازى ئىسلامى حسن البنا) ۱۹۰۶-۱۹۴۹) ھاتىە دامەزراندن و ئەف ھزرا ئىسلاما سىياسى يا كو ل سالىن پىنجىان تەشەنە كرىە كوردستانى، ب رىكا ھندەك رىكخستىيەت نەرەبى، چاقلىكنا دروست يا ئىخوانىيە مسرى و ۋەلاتىت دىترىن عەرەبى بويە، و ب بانگىنا نەرمەوىي و رىفورمىستان بويە پشكەك ژ قەرھودى سىياسى يى كوردستانى ل وى سەردەمى تاكو خو دىارکنا) اعلان) پشتى نەمانا داگىرکەرىن بەعسى ل كوردستانى و دامەزراندنا حكومەت و پەرلەمانىت كوردستانى و دىسان بانگىنا ھندى ژى دكر كو ئەو، ئانكو ئىكگرتوو، ب كرىارىت خوڤە گەلەك د نىزىكى حزببا داد و گەشەپىدانا تركيا) ئاكەپ(نە، كو د راستى دا ۋەسا نەبوو.

- كومەل، ھىزەكا دژوار و توندروا ئىسلامى و سەلەفى و چەكدارە و پىك ھاتا وى يا ھزرى و ئايدولوزى گەلەك يا نىزىكى قاعىدە و انسا سوننە يە، ژبلى تەكتىكا سىياسى و ژبوو گەھشتنا دەستەلاتى، وان چ باۋەرى ب پرنسىپىن دىموكراسىي نىنە وب ھزرا وان دىموكراسى) بدىعەيەكا) روژئاقايى يە، بتنى حوكم حوكمى قورئان و خوداى يە.

ئەفە پىك ھاتىت ئوپوزىيون كوردستانى نە، ھەر ئىكى ژ فان سى كوچكان باۋەر و مەبدەئى مىكىياقىللى) ئارمانچ پاكانە يى بوو ئەگەر ان دكەت) كرىە درویشمى خو و دستراتىيەتە تا خو يا قەشارتى دا گەلەك ب دژوارى ھەقدۇر ھەقسوزىت خوڤە.

ب تنى تىتى بالكىش د قى ھەقىكىشى دا ئەو، كو كومەكا رەۋشەنھزرىت سەربەخو، يان ب ناقى سەربەخوى دناڤ گىلەشوكا فان ھىزان كەفتىنە و ب تايبەتى دناڤ قالب و چارچوقى بزاڤا گوران دا و ۋەسا ديارە ل بەر وان ژى بەرزە بويە و ھىش نزانن ئەو خەيالا دمەژىي وان دا، ياكو وان بقتىت كوپىيەكا رىنسانسا ئەوروى قەگوھىزن كوردستانى، ب قى رىكى و دگەل فان خودان ھزر و ئەيدولوزىيەت عاشقىت دەستەلاتى، ناگەھنە ئارمانچ و ھىقىت خو و دىسان ژبىرا خو دبەن كو ئەفە نە ئەو زەمان و قوناغە، ياكو رىنسانس ل ئەوروپا پەيدا بوى، بەلكو بەروفاژى ب قى ھزرکنا وان، وان دقئیت مە بزقرىنن بو قوناغىت ناقەراستا مىژويا ئەوروپا، كو ب سەدان سالان خوین ل ناقبەرا ھزرمەند و خەلكى و دەستەلاتا كەنىسى دا دەھاتە رىتن.

ئانكو ب كورتى ھەرسى لايىت ئوپوزىيونى و زىدەبارى وى كوما رەۋشەنبىران، ھەر ئىكى ئارمانجىت خو ھەنە و تىشەكى گەلەكى بى رانان، وان دگەھىنىتە ئىك، كو ئەوژى نەمان و ھەرفاندنا دەستەلاتا دىموكراسىيا كوردستانى يە. كو ئەو ژى ب خوینا ب ھزاران كورىت قى ۋەلاتى ھاتىە بەر و دىسان شەرىعەتە مانا خو ژى ھەر ژ وى ۋەرگرتىە.

سیلافت

هژمار
60
نیسان ۲۰۱۱

گوڤاره‌کا هه‌یقانه یا ره‌شه‌نبیری گشتی یه ل ئامیدی دهرده‌کفیت

ئه‌ری گه‌لو ئه‌ گهر قوتابخانه جهی ماموستا نه‌بیت؟!... پا
جهی کی یه؟

ل گوهورینین روژه‌لاتا ناڤین دا چ بو
کوردان هه‌یه؟

باوهریکه یان باوهرنه‌که...!

زویا یا ئه‌لبومه‌کا نوی به‌ره‌ه‌ف دکه‌ت

دهره‌ینانا هونه‌ری

مجه‌مه‌د مه‌لا جه‌مدی
mehemed_sersink@yahoo.com

فوتو: دلوان عه‌ته‌م

تیسلیندان: کوما کاری

چاپخانا خانی - ده‌وک

E_mail: guvara_sulav@yahoo.com & guvara_sulav@hotmail.com Tel: 0627633369

ده‌سته‌کا نفیکاران

عه‌بدو‌للا مشه‌ختی
د. ناشتی عه‌بدو‌لجه‌کیم
مجه‌مه‌د عه‌بدو‌للا ئامیدی
یوسف مجه‌مه‌د سه‌عید
سه‌ردار هیئتوتی

خودانی نیمتیزی

مجه‌مه‌د محسن

سه‌رنفیکار

خالد دیره‌شی
xaliddereshi@yahoo.com

نه‌دریس:

ئامیدی - کانیا مالا
موبایلا سه‌رنفیکاری:
Mobile: 4642107

www.amedye.com

سیلافت ل سه‌ر تورا ئینته‌رنییتی:

- هه‌ر بابته‌تی دگه‌هیته سیلافت، به‌یته به‌لا‌فکر، یان نه، بو خودانی ناهیته زفراندن.
- ژیلی ئه‌و گوتاریت ناڤی سیلافت ل سه‌ر ئه‌م به‌رپرسیار نینین ل ناڤه‌روکا چ گوتار و بابته‌یت ده‌ینه به‌لا‌فکر.

پیداچونہک لسہر رهوشا نہا یا کوردستان

عبداللہ مشہختی

ہەر ژ روژا ۱۷ئ شواتا بووری و ههیا نہا رهوشا کوردستان ب تهقی و پارێزگهها سلیمانی تایبەت کریه د هندەک کاودانی نالوز و نهخوش د ههمی ئالیهکیدا، سیاسی و ئابووری ودهروونی، هەر چهنده ئەهه جارا ئیکێیه ئەز بچمه ناف هئ بابەتیدا لهوا پیدیه مروف ب هووری ههمی لایهنهکی بیخهته بهرچاڤ و ب رهنگهک دوور ژپشتهفانیا هئ نالی، یان یی دن.

ئارام کرن و تهناهی نههاته گورهپانی، بهلکو رهوش نالوزتر لیها و دوو بهرهکی زیدهتر لیها و هیژین سیاسی پتر لیک دوور کهفتن، ههبوونا ئوپوزسیون فهره و سروشتیه ژبهرکو ب پهیدا بوونا ئوپوزسیون ل کوردستان پتر پهلهمان و حکومهت هشیار کر و کاریگر تر لی کر، وهلی کر کو زیدهتر پووتهی بدهته کارو خزمهتکرنا خهلی کوردستان وراوهستان ل سهر داخازو کیماسین وان و برهنگهک ئەکتیف تر بهرژمهوندین خهلی بهرچاڤ بکهن. لی یا فهر ژ ی نهوه کو ئوپوزسیون ژ ی دتخوبین خو بین یاسای کاری خو بجه بینیت و بیته چاڤدیرهک هشیار ل سهر کاری دهستهلاتی و خهلهتین وان بهرچاڤبکهتن بو جهماوهری کوردستان. ژبهرکو یا خویایه ئوپوزسیون نکاریت د چ سیستمی □ ن دیموکراسی کیماتیا خو ب سهپینیت ل سهر پتریی، ههکه بریکا جهماوهری نهپیت وجهماوهر پشتهفانی لی بکهتن و گفاشتتی بیخه سهر دهستهلاتی، دا کو داخازین وان بهرچاڤبکهن و ل سهر راوهستن.

لی جهی داخیه لک مه کو ئەم دیژین ئەم دیموکراسی دگههین نه ئوپوزسیون مه دزانیت کاری ئوپوزسیون بکهتن و نه لایهنگیرین پارتین دهستهلاتین مه د

زیدهتر لی کرن. هەر ژ وی روژی براستی پارتی و ئیکهتی خهلهتیهک کرن کو خو نهکریه خودانین وی جهماوهری و ههول نهدا دهستین خو تیوهرینن، بهلکو ب چاڤهک گومان بهری خودانی و دهرهتهک مهزن دانه ئوپوزسیون کو بیخه دنیف واند، داخازو دروشمین خو تیکهلی خویشانانان بکهن و بکارن ددهمهکیدا ههیا ئاراسته بکهن ل گور ئارمانجین خو، وپتر گفاشتتا بیخه سهر حکومهتا ههریمی کو ههلوستهکی لاواز گرت بهرخو، و خو دوور خستن ژ جهماوهری وگههسته خالهکی کو بو گریهک بزحمهت و، شهری راگهاندنی ل سهر کهنالین ئاسمانی دناڤهرا ههردوو پارتین دهستهلات و ئوپوزسیونیدا و خهلی کوردستان کهفته مهترسیهکا مهزن دا نهک جارهک دی کوردستان بیته گورهپانا شهرو پیکادانا و خوون رشتتی دناڤهرا خهلی کوردستانیدا.

هەر چهوا بیت بهردهرکی سهرایی هاته چوول کرن ب ههوهکا لهشکهری یا مهزن کو دوو ههیقا ههکیشای و گهلهک روژین دژوارو خوون رشتتی تیدا بوورین و گهلهک شههید و بریندار ژ کوهتن ژ ههردوو لا، لی رهوشا کوردستان ههر ما نالوزو کاودان نههاته

هەر ژ روژا ۱۷ئ شواتا بووری و ههیا نہا رهوشا کوردستان ب تهقی و پارێزگهها سلیمانی تایبەت کریه د هندەک کاودانی نالوز و نهخوش د ههمی ئالیهکیدا، سیاسی و ئابووری ودهروونی، هەر چهنده ئەهه جارا ئیکێیه ئەز بچمه ناف هئ بابەتیدا لهوا پیدیه مروف ب هووری ههمی لایهنهکی بیخهته بهرچاڤ و ب رهنگهک دوور ژپشتهفانیا هئ نالی، یان یی دن.

خویشاندهرین ل باژیری سلیمانی رابوون ل ۱۷ئ شواتی، و خویشانانانک جهماوهری بوو و داخازین رهوا بلند کربوون و دروشمین وان د سروشتی بوون، لی خویشانانان ئاسایی ددهمهکیدا هاته گوهورین و هندهک کهسان رهوشا خویشانانان گوهورین بهرهف رهنگهکی دی، دهمی هندهک ژ وانا بهرهف بارهگایی لقا ۴ یا پارتیدا چوون و بهرباران کرین و ژ نهچاری هیژین پاراستنا بارهگایی ئاگری چهکی ب کارئینای و بهری چهکی خو دایه ئهسمانی و د نهجامی هئ رهوشی دا کهسهکی گیانی خو ژ دهست دا و بریندارکربوونا بدههان کهسان ژکادر و زیرفانین لقی و خو نیشاندهران، و رهوشا باژیری نالوزتر لی کری و خهمساریژی ژ لای هیژین ئەمنین سلیمانی و رشتتا خوونی بو ئەگهرا رق و کین

نهدمت خوونا کوردا ب دهستی کوردا برژیت، د قی ههلوستی ههڤشکی ههردوو ئالیادا پیدقیه ههردوو لا هندهک پیدانا بدمت و قوربانیتی ب هندهک مافین خو بین حزباتی بدمتن ژبو پاراستنا قی سهربووری وئیمناهییا گهلی مه لی، ههکه ئەم ل سهر وی گوتنا کوردی بچین ئەوا دبیتیت» ئەز چیا و تو چیا گولک مابی گیا» دی مللهتی خو و سهربوورا خو زهرمه‌ند کهین، ژبه‌رکو دهمی مروف ناقمالييا خو ب سهرووبهر کهت و درست بکهتن و ئیک ریزی و تهقی و بهرژموهندا مالا مروفی تیتته پاراستن، بلا هندهک کیماسی بگههنه هندهک ئەندامین وی مالی، کو ب هیزبوونا ئاقاهیی وی مالی، ئەوین کیماسی گهشتینی دی بو هیته قهره‌بو کرن.

دووماهییا قی قهیرانی ب تهنی ب دیالوگ و دان و ستاندنی و ب گیانی لیبورینی و بهریخودانا بهرژموهندا گهل و وهلات دی هیته چاره‌کرن و ئیکه‌م پینگاف ژی بو قی چهندی راوه‌ستاندنا شه‌ری راگه‌هاندنی ژ هه‌می ئالیاقه و ئاسایی کرنا ره‌وشا سلیمانیی و باژیرکین دی.

دانوستاندنا پیکه‌ه روونن ول سهر هه‌می کیشا ب په‌یژن و چاره‌یا بو ببینن، ژبه‌رکو ئیرو نه ئەو روژه کو ب دژواریی ونه‌خوشیی کیشه چاره‌بین. و چ کهس، یان، ئالیه‌ک نکاریت ئیرو خو بکه‌ته خودانی ملله‌ته‌کی، به‌لکو ملله‌ت مولکی خویه ومولکی نونه‌رین خویه، ژ هیزو لایه‌نین سیاسیین جودا جودا و ههر هیزه‌کی جوداهیین خو هه‌نه دگهل بین دیتر، لی هنده‌ک خالین هه‌ڤشک ژی هه‌نه دناف قان ئالیاندا کو دخمه‌تا گهل و ملله‌تیدانه، وه‌ک نه‌هیلانا گهنده‌لیی و ئیکگرتنا دوو ئیداره‌یا هنده‌ک دام و ده‌زگه‌هین هه‌ریمی و دابین کرنا دادپه‌روه‌ریه‌کا جفاکی و بن برکرنا ده‌ست تیوه‌ردانین حزبی دناف کاری حکومه‌تیدا و گه‌له‌ک خالین دن بین هه‌ڤشک کو پترن ژ خالین جودا دنافه‌را قان هیزین سیاسیدا. پرسیار ل قیره ئەوه بوچی هه‌ردوو ئالی ناگه‌هنه ئیک دقان خالین هه‌ڤشکدا وه‌نده‌ک بریار ل سهر بینه دان و بجه ئینان؟ د وی باوه‌ریی دامه هه‌ردوو لا نه داخازکه‌رین شه‌رو خوون رشتنینه، هه‌ردوو ئالی چه‌ز دکه‌ن بگه‌هنه چاره‌یه‌کی بو قی قه‌یرانا نها د کوردستانیدا، تایه‌ت سه‌روکی هه‌ریمی سوزه‌ک دایه گه‌لی کورد کو ری

په‌رله‌مانیدا دزانن ره‌فتارا دیموکراسی و به‌رژموهندین ته‌قی ل سهر راوه‌ستن و هه‌که ئوپوزسیون داخاز که‌تن پشته‌قانیی لی بکه‌ن، ئوپوزسیون ژ رک و وه‌ک توول هه‌کرن و سه‌پاندن ره‌فتاری دکه‌ت، و په‌رله‌مانتارین هه‌ردوو پارتین ده‌سته‌هلات به‌ره‌ڤانیی ژ هه‌لوستیین هه‌ردوو پارتین خو دکه‌ن، ههر چه‌وابیت باش بیت، یان خرابیت ونه‌هیلن چ پروژین ئوپوزسیونئ سهر نه‌گرن ده‌ولا په‌رله‌مانیدا. ههر وه‌کی دیار بووی دهمی ده‌نگدان ده‌اته کرن ل سهر باوه‌ری کرن، یان، نه‌کرن، ب سه‌روکی حکومه‌تی و ههر دوو وه‌زیرین پیشمه‌رگه‌ی و نافخو، ده‌نگدان هه‌روه‌ک یه‌ک بوو د ههر سی ده‌نگدانادا، کو دیار بوو بارستا پارتی و ئیکه‌تیی یه‌ک هه‌لوست بوون پیکه‌ه، و ده‌نگدانا بارستین ئوپوزسیونئ ژی ههر وه‌کو یه‌ک بوو هه‌رسی ده‌نگدانا.

ئەز نکارم چ ئالیه‌کی ب خیانه‌ت بژمی‌رم ژبه‌رکو هه‌می ئالیین ئوپوزسیونئ ژی کوردن، و ناییت بینه دوور کرن ژ کاری سیاسی و پیدقیه ل جه‌ی دژواریی و دوور که‌فتنی و ژیک هه‌قه‌تیانی، هه‌می لایه‌ن نیژیکی هه‌ڤدوو بین وده‌ست ب دیالوکی بکه‌ن و ل سهر میزا

هیشتا ئوپوزسیون، دیکتاتورن، پا ئەگەر دەسه‌لات گرت دی چ بن؟!

کامی گوهرزی

ل ههمی جیهانی مه دیتیه دەسه‌لاتین دیکتاتور، بزاقی دکهن رهین ئوپوزسیون بکیشن و ب چ شیوه‌یه‌کی ده‌لیشی نه‌دهن لایه‌نین سیاسی، یان مه‌دهنی، هه‌ناسه‌کا ئازاد هه‌لبکیشن و دژایه‌تیا به‌رژمه‌ندین تایه‌تین وان بکه‌ن، دەسه‌لاتین دیکتاتور یاساین روژنامه‌قانی ب ره‌نگه‌کی دیار سنوردار دکهن، لئ ل کوردستانی ئەم دینین ئوپوزسیونه‌ک دروست بوویه و بزاقی دکهن روژنامه‌قانی ل جهین وان بقی سنوردار بکه‌ن!!، و ئوپوزسیون بزاقی دکهن دەسه‌لاتا کوردستانی کو نزیک ۷۰٪ ده‌نگی خه‌لکی کوردستانی ب ده‌ستقه ئینایه، ب ئیخه‌تیه بن ده‌ستی خوه‌فه و ته‌په‌سه‌ر بکه‌ت!!، ئەم دینین ئوپوزسیون ل به‌رده‌رکی سه‌رایا سلیمانی یاساین روژنامه‌قانی پیشیل کر و ل وی سنوریدا ریک ل راگه‌هاندنا ههمی لایه‌کی دگرت، ژبلی ده‌زگه‌هین راگه‌هاندن خوه!، پا ئەگەر ئەف ئوپوزسیونه دەسه‌لاتی بگرن دی چکه‌ن؟!، جهی داخیه ل کوردستانی ئوپوزسیونه‌ک دروست بوویه کو ب چ ئاوايه‌کی پاراستنا ده‌ستکه‌فتین کوردستانی ب گرنگ نزانن، ئوپوزسیونه‌ک دناف جه‌رگی ولاتی خوه‌دا جیهادی دژی وه‌لاتین خوه‌ راگه‌هینیت!، دی مه چ هیشی لئ هه‌بن؟!، جهی داخیه ل کوردستانی ئوپوزسیونه‌ک چی نه‌بوویه دلی

هه‌ژاران خوه‌ش بکه‌ت و بشیت دبه‌رژمه‌ندییا گه‌لی کوردستانی گوه‌ورینین ئەرینی چی بکه‌ت، بریز نه‌وشیروان کو سه‌رکردی بزاقا گورانه و وه‌کو دیار وی بخوه ئاریشه‌یین دده‌روونی خوه‌دا هه‌ی و بزاقی دکهن ب دیتنا رشتنا خوینا خه‌لکی کوردستانی چاره‌یا خوه‌ بکه‌ت، نافه‌بری ئەگه‌ره‌کی سه‌ره‌کی هه‌لکرنا شه‌ری نافخوه‌یی بوو و چه‌ندین سالان ئیدارا باژیری سلیمانی ب ئاقیرین وی دزفیری، ئەو بخوه ئەگه‌ری هه‌ره سه‌ره‌کی کیماسی و گه‌نده‌لیا نافخوه‌یا سلیمانی بوو، بریز نه‌وشیروان چه‌ندین ساله دیپرابون و هه‌لوستین خوه‌دا چ راسته‌وخو، چ ناراسته‌خو، دژایه‌تیا پارتی دکهن، بتایه‌تی مالا بارزان، چ ئوپوزسیون بقی و چ نه‌قی، میژوو یا مالا بارزان یا پره ژ خزمه‌ت و قوربانیدانان ژ بو هئ ئاخ، ئەگه‌ر بتی به‌ریخوه به‌دینه چه‌ند لاپه‌ره‌یین میژووین هه‌ر ل سه‌رده‌می شیخ عه‌بدولسه‌لام بارزانی، هه‌تا نها، کو پیتر ژ ۱۰۰ سالانه، قوربانینی بو هئ ئاخ دده‌ن و چه‌ند هزار شه‌هید و نه‌فالیوی هه‌نه، نه‌وشیروان موسته‌فا و عه‌لی باپیر و سه‌لاحه‌دین به‌هائه‌دین نه‌شین نه‌ میژوو یا خوه، نه‌ میژوو یا مالا بارزان و نه‌ میژوو یا چ لایه‌نه‌کی دیکه فه‌شیرن.

خه‌لکی کوردستانی ههمی ژ هه‌بوونا گه‌نده‌لیی دبیزارن و دخوازن چاکسازی بهی کرن، لئ خه‌لکی ژ بیر نه‌کره‌یه ئەوا نها ژ هه‌ی ب ساناه‌ی چینه‌بوویه، خه‌لکی کوردستانی ب گشتی ئەفزال و کیمیا‌باران و ده‌ربه‌ری و شه‌هیدین خوه‌ ژ بیر نه‌کره‌یه.

ده‌م هاتیه ئەم ره‌خنێ ژ که‌لتوری خوه‌ژی بگرن، وه‌کی گه‌له‌ک ژ خه‌لکی کوردستانی و هنده‌ک روشنبیر و روژنامه‌قان لیک دده‌نه‌فه، گه‌نده‌لی پشتی سه‌ره‌له‌دان ل کوردستانی چی نه‌بوویه، به‌لی ئەز دشیم ب جورته‌تفه بیژم که‌لتور و دیروکامه ب گشتی یا پره ژ نه‌داده‌روه‌ری و گه‌نده‌لی و خیانه‌تی، ژ بیر نه‌که‌ین، هنده‌ک ژ عه‌شیره‌تین کوردستانی، ب شانازیقه گوند و مالین خه‌لکی تالان دکرن، ژ بیر نه‌که‌ین ئەو ده‌مین پشمه‌رگه دجیا‌یاندنا شو‌رش ل دژی دوژمنان دکرن، هنده‌ک ژ عه‌شیره‌ت و خه‌لکی کوردستانی مالین وان دسوت و چه‌کی

جاشایه‌تین هه‌لدگرت، گه‌لی ئەو که‌سین دیژن بتی دەسه‌لات به‌پرسه ژ ههمی کیماسیان و پشتی سه‌ره‌له‌دان گه‌نده‌لی چیبویه، هوون چ پیناسه‌ک دده‌نه ئەفی چه‌ندی؟!، به‌لی پیدقیه دەسه‌لات چاره بکه‌ت، لی چاره وه‌سایا بساناه‌ی نینه وه‌کی هنده‌ک ژ خه‌لکی مه‌هزر دکهن، ژ بیر نه‌که‌ین ئەمنیه‌ت و پاراستنا ده‌ستکه‌فتین کوردستانی و پینگاف هافیتن ژ بو هه‌بوونا ده‌وله‌ته‌کا کوردی ژ، ئەرکی دەسه‌لاتیه، ل کوردستانی ئەگه‌ر دەسه‌لات به‌رژمه‌ندیین هنده‌ک ده‌ره‌به‌گ و به‌پرسان ل به‌رچاف نه‌گرت، دی کوردستان که‌فیه‌ت ده‌ترسییدا ژ به‌رکو ئەو به‌پرسان و ده‌ره‌به‌گ خودان خه‌لکن و پتریا وی خه‌لکی دبه‌ره‌فه‌ن ل دویف وانا بچن، هه‌تا ئەگه‌ر دژایه‌تیا نافی کوردستانی ژ بکه‌ن!، هه‌روه‌کی مه‌دیروکیدا گه‌له‌ک نموونه هه‌ین و نه‌ازی نمونه‌یین زیندی هه‌نه، به‌لی تا نها دناف پتریا مالباتین مه‌دا مافی مروغان نینه، خورتی ل چاره‌نقیسی کچی ده‌ی کرن، ژ به‌ر زه‌وقا بابی، یان، برای، ئان، دایکی!، پتریا دایک و بابان، نه‌شین په‌روه‌ده‌کا ساخله‌م به‌دنه زاروکی خوه، کو مافی خوه بزائن و ل سنورین خوه تینه‌په‌رن، تاوانه ئەم بیژن دقت خودانین خوه و فی که‌لتوری بین و مینا ئەوروپیان ژ بژین!!، که‌لتوری مه‌ پیدقی بگوه‌ورینییه، که‌لتور ژ بو خه‌لکی مینا ئاینی دووی رادوه‌ستیت و ئازاندن و تیکه‌دانا وی گه‌له‌ک جارن هیلا سوره!، پیدقیه مه‌ژی مه‌ ب گشتی ب دروستاه‌ی پیشکه‌فتنی و دژایه‌تی کرنا گه‌نده‌لی ب په‌ژرنیت، نه‌ک ئەز بیژم تو و هوون و ئەو گه‌نده‌لن، لی ئەز چه‌ندی گه‌نده‌لری بم، بیژم ئەز و ئەم ب عه‌شیره‌تفه شاما شه‌ریضین، ئەگه‌ر مه‌ بقی گه‌نده‌لی نه‌مینیت بلا ئیکه‌م جار خوه دناف مالین خوه‌دا گه‌نده‌لی پاقر بکه‌ین، پاشی گوند و عه‌شیره‌تین خوه، پاش په‌نجی خوه دچافین خه‌لکی دیکتر بکه‌ین!!، گوهورینا هزر و عه‌قلیه‌تا مروغان، نه‌ک ئامیره‌کی کومپوته‌رییه، دەسه‌لات دی هیت و فورمات که‌ت و وه‌کی بقی پروگرامان بو دانیت، هزر و مه‌ژی مروغان پیدقی ب پیتر ژ ۵۰ سالان هه‌یه هه‌تا هنده‌ک گوهورینین دیار دینیت.

تاك د دهستپيشخهريا گهلى دا

نوسان نامیدی

نه گهر لیدیف وی پیناسا سیاستی بچین نهوا دبیریت سیاست جموحوله کا مروقی یه پیناخی بهرژوهندا گشتی، واته همر بزاههك و کارهكی سیاسی دهیت پیناخی بهرژوهندا گشتی بیت و سود و قازانجا تهفایی تیدا بیت و بقی بوچونی سیاستکرن دهیته دانان ب شاهن کاران! نهف سیاسته تنی خود جفاکین دیموکراتیدا دبینیته هه نهوین تاك تیدا د هشیار و زانا و ویرهك و بوان تاكا گهلین وان شیاين سیستمی دهستهلاتی تیدا دیموکراتی کهن و گهل تیدا بلندترین دهستهلاتداریت و نهو دهستهلاتی بهلبزیریت و بههلوهشینیت و بگهوریت.

دسیستمی دیموکراتی دا نهوی گوتنا گهلی ژ ههمی گوتنا بهیزتر، دهستهلاتداری ملکهچی بهرژوهندا تهفایی دبیت و سیاست پیناخی بهرژوهندا گشتی دهیته هاژوتن.

جفاکین سفیل یی کو ب تیگههستن و ب پیگههشتنا خو یا ههمی لایهنی شیاين سیستمی دهستهلاتی د وهلاتیدا بکهته سیستمی دیموکراتی، جودایه ژ سیستمی بناف دیموکراتی یی هیزهکا سیاسی بتنی ثان کومهکا هیزین سیاسیین خودان کلتورهك و کهلهپورهکی خیلهکی و تیوکراتی و ئوتوکراتی بنهچاری ژیوارهکی فرمحرزی و تهعهدودی پیکبینن و سهردهریی بههفرا بکهن پیناخی پیکئینانا دهستهلاتداریهکا تهوافقی، چونکی پرسا دیموکراتیهتی گریدای ومرار و پیشقهچونا جفاکیا ههمی لایهنيه، هزری و سیاسی و ئابوری و جفاکی، و تاكو بزافهکا هزروربیریا

جفاکین سفیل کو د هشیار و د روشنیر و د ویرهکن بساناهی سیستمین دیموکراتی پیکدئینن و دگهورن، و رولی خهلکی بگشتی و تاكا بتاییهتی تیدا یی کاریگهره لی جفاکین پاشکهفتی هیزین سیاسی و جفاکی بزاف و جموجولی دئیخنه دناف خهلکی دا رولی تاکی جیبهجیکرنا بریار و فهرمانایه.

د میژوويا سیستمین سیاسی دا گهلهك ژئ بنافی دیموکراتیهتی ئاخقتینه و لسهدی بیستی دا چهندين نمونهیین جوراوجور هه بونه و ههمی ژئ ژ ناقچونه، وهکو سیستمی سوفیاتیی بهری ل روسیا و ل چهندين وهلاتین کومونستی و سوسیالزمی ثان سیتهمین دیموکراتیین ملی و جفاکین ملی ل چینی و یه مهنا باشور و لیبیا و ل چهندين وهلاتین دی، ثان سیستمین دیموکراتیین ئاراستهکری بین هیزین تاكرو دهستهلاتی تیدا بریقهدهن

زانستی د جفاکی دا سه رهلهندهت و ژلایئ ئابوریه جفاک پیشنهکهفیت و تاك دجفاکی دا سه ربهخو نه بیت و ماف و ئازادیین وی دابین نهکری بن ثان ههر چ نه بیت ژيانا وی یا ئابوری و ماف و ئازادیا وی یا مسوگهر نه بیت و سیستمی په یوهندیین تاکین جفاکی گوره وی پیشکهفتنی گهورین نه کهفتنی، کو تاك بشیت بتازادانه دهربرینی ژ هه بونا خویا کاریگهر و کهساتیا خو یا بریارچیکه ر بکهت، دیموکراتیهتا راستهقینه و بنهجه چینابیت و جیگیرنابیت. ب واته کا دی دگهل پیشقهچونا هزروربیر و روشنیریا دیموکراتی بههفته ریب دفتی ژیرخانا ئابوری و داهاتی تاکی و ئاستی زانستی و په یوهندیین جفاکی پیشکهفتنی بخوفه بیینن داکو بنکههی ئافا کرنا جفاکی مهدهنی و دیموکراتیهتی و سهروهریا یاسایی دابین بیت و جیکیریت.

و ئەف نمونه ل وەلاتین پارتین پېشرو و سەرکرده و دەستەلاتدار تیدا دزورن، لئ چ ژ فان سیستەما نەشیانە دەربرینی ژ ئیرادا گەلی بکەن و نەبوینە دیموکراتی، و هەمیشە وینەکی شاش و شیلی دیتە و نیشا خەلکی دایە و وەسا بو چوینە دئ بوئ ریکئ شین تاگیریا خەلکی بدەست خو فە ئین، بەلئ ژ بەرکو راستگو نەبوینە دگەل خو و دگەل مللەتی، پەردە کەفتینە بەرچاڤا ئان پەردە ئیخستینە بەر چاڤین خو و راستی لخوا و ل خەلکی بەرزەکرە تا دوماهیئ سەری خو ژئ ل سەردانای و ژ نافچوین، و چاوا رولئ جفاکئ سفیل شەنگستئ دەستەلاتداریا دیموکراتیە، هەر وەسا گەلەك جارارولئ خەلکی ژئ دیارە بو بەرف دکتاتوریکرن و تاکرەوکرنا دەستەلاتئ نەمازە ل جفاکین پاشکەفتی و ترسنوک کو بساناهی سەری خو بو دەستەلاتداری دچەمین و سالیسکیئ بو دکەن و خو دگونجین دگەل سروشت و رەوشتئ دەستەلاتدارین سینگفەکری بو سەرچەماندنئ و پیشوازیکرنا گوتتین مەدحکرنئ و مەزکرنئ و حەزکرنین وان تیدا، بلا دیری راستی بن و ل سەر حسیبا بەرژمەندا گشتی بیت!!

سیستەمئ دیموکراتیئ راستەقینە ئەوە یئ دەربرینی ژ ئیرادا گەلی دکەت و گەل تیدا ژئدەریئ شرعیەتئ بیت، و باشترین شیوە ژئ دیموکراتیا راستەوخویە یا کو گەل تیدا راستەوخو پشکداریئ دچیکرنا بریاری و یاسایئ دا دکەت، لی ژ بەرکو جفاکئ مروفی گەلەك زیدە بویە و باژیر و وەلات مەزن بوینە و ژیان ب زحمەت کەفتیە، دوارئ کریاری دا ئەف سیستەمە یئ بزحمەتە لەوا لجهئ وئ دیموکراتیا نوینەراتی هاتیە دانان کوتیدا لقوناغا ئیکئ بدیموکراتیا راستەو خو گەل دئ نوینەریئ خو هەلبژیریت، لدیفدا دئ نوینەریئ گەلی بەرکئ پیکئینانا دەستەلاتداریاو بریفەبرنا کاروبارا رابن بوی شیوەی کو لئاستئ رازیبونا گەلی بیت. و ئەو دەستەلاتداریا گەل بدەنگئ خو د هەلبژیریت هەر بوی شیوەی گەل دەهلوەشینیت. ئیرادا گەلی ب دەربرین و کارکرنا تەڤایا تاکایە، و دقئ پروسئ دا رولئ تاکی گرنگە چونکی

پروسا هەلبژارتنا پروسەکا تەڤایە وجیبەجیکرنا وئ ئەرکئ هەر تاکەکی بخو پئ رابیت، ولفیرە گرنگیا وی دیاردییت کا تا چ رادە یئ ئازاد و سەربەخویە ئان یئ تاگیرە و ژییاتی بو هەیه، و بنەمایین وان چنە؟! . ئین دەرونی نە، ئان جفاکی نە، ئان هزرۆبیری نە، ئان سیاسی نە ئان ئابوری نە. . هتد، ئەگەر فان بنەمایا سروشتەکئ هشیاریئ و زانستی پیتقەبن ئەفە دوی دەمی دا یئ تاگیر ژئ د خورا دیت دەربرینی ژ بوچون و هەلوستئ خو بکەت، خو ئەگەر سروشتی بوماڤەیی و دیڤەلانکیئ پیتقەبیت ئەفە یئ بناڤ سەربەخو ژئ کەساتیا خو ژدەستدا بو دیل و چاڤلیکەریئ بوچونین بەرتەنگ.

کەساتیا تاکی ب هەلسوکەوت و دەربرین و هەلوستا دیاردییت، و مەرج نینە تاکەك خو سەر بەخو نیشابدەت باشتر بشیت دەربرینی ژ رایا تەڤایی بکەت، چونکی دناڤەرۆک دا هەر تاکەکی تاگیری و لایەنگیری بو بیروهزرەکئ ئان مەبەستەکئ یا هەی کو دبیت سروشتەکئ ئەزئەزۆکیئ ئان کەفتنەپەرستیئ ئان فەدەریئ پیتقەبیت، هەرۆه کو چئ دبیت تاگیر و لایەنگیر ژئ بشین باشتر و بەیژتر رولئ خو بگین و پیکفە هس و ژیرەکئ دەستەیا کومئ پیکبین و ئاراستەکەن و کارتیکرنەکا ئەرینی بئەنجام بینن. خو کوما تاکا گروپ و هیژین سیاسی پیکدئین و هەر ئەون گەلی پیکدئین، ئەون دبنە دەستەلاتدار ئان ئوپوزسیون و هەردوو لا ژئ ب راکیشانا پتیریا تاکا بو لایئ خو مەملانئ دکەن و برنەفە ژئ بو وی لایە یئ بشیت پتیریا تاکا بلائ خوڤە راکیشیت، لەورا رولئ تاکا دەیتە دانان شەنگستئ پیتقەبرنا جفاکی و دقئیت تاک هەست بقئ بەرپساریا خو یا جفاکی بکەت و سەرەدەریەکا ژیرانە و گونجای دگەلدا بکەت، بتایبەتی چونکی هەر دەمی کومەکا تاکین هشیار و زانا خو دا ئیک دئ پتر شین رولئ خویئ کاریگەر گین بو پیتقەبرن و وەراریکرن جفاکی و مەدەنیکرن و دیموکراتی کرنا وی.

لشیرە پرس ئەوە کی لبراهیئ یە، تاک ئان کوم؟ ئەگەر دەستپیکرنا کومەلگەهی ژ تاکی دەست پئ بکەت و هزرکرن و

هەلبیرنا بیروهزرا تاکانەبیت و هەلوست و دەربرین تاکانەبیت و دەنگدان تاکانەبیت سەرەرای هندی کو جفاک و پروسا سیاسی و دیموکراتی تەڤایی بیت ئەفە بەرپساریا تاکی لبراهیئ یە کو رولئ خو بگین بو پیکئینانا دەستەیین بزارە یین سیاسی ئان یین روشنبیری ئان یین جفاکی بو سەرکیشیکرنا بزاف و جموجولین جفاکی یین هەمی لایەنی، وبقئ چەندی رولئ تاکا دئ یئ پیتقەبیت و دئ بنە هوکار و فاکتەرین هشیاربونا تەڤایی و گەلەکئ هشیار و زانا و ویرەك دئ ژئ چیبیت.

د میژوویا مروڤاتیئ دا هەمیشە تاک دەستپیشخەریبونە بو هەر بزافەك و جموجولەکئ و ژوان هەر کارەك و بەرەهەمەك هاتیە، هزری، فەلسەفی، زانستی، تکنولو جی، تیورین جفاکی، ئابوری، و سیاسی، و روشنبیری ژئ چیبویە. و ژلایئ جفاکی و سیاسی فە دەمی تاک شیابیت رایەکا دەستەجەمعی ئان یا تەڤایی پیکبینیت و دەربرینی ژ ئیرادا گەلی بکەت دبیتە هویئ وەرگەریانەکا سیاسی ئان یاجفاکی د کومەلگەهی دا، و ئەڤا بناڤئ سەرکرده و هیژین سیاسی و دەستەلاتداریا ژئ ل بەراهیئ دەستپیشخەریین تاکابوونە و پاشی بوینە رایا دەستەیین بزارە و تایبەت و ئیدی بریکین جوراوجور بویە ئیرادا تەڤایی ئان یاگەلی و یا سەرکەفتی تر ئەوە یا کو دەربرینی ژ ئیرادا پتیریا خەلکی بکەت، ولبورینا دەمی و لژیر کاودانین پیتقی و داخازین وەرارو پیتقەچونئ ئەوا ل سەرەدەمەکی پیتقیا وی دەمی بوو و سەرەدەری دگەل دەهاتە کرن ئیدی هەندەك پیتقیین دی جهئ وان دگرن و سەرەدەریەکا دبتر بو دقئیت، بو فان ژئ دەستپیشخەریین تاکانەیین لئاستئ وان پیتقیا دقئین و داکو هیژئ بدەتە وان دەستپیشخەریا کار و بزاف دەینە کرن کو بینە داخازین تەڤایی و رازیبونئ بدەستقەبینیت و ئیرادا گەلی بو دروستبیت و بشیت گورانکاریئ پەیدا بکەت و بەردەوامیا ژیانئ هوسانئ بویە ئەو دەربرین و دەستپیشخەریین تاکا یین شیاین بینە داخاز و ئیرادا گەلی ئان یین دەربرین ژ ئیرادا گەلا کرین سەرکەفتن بدەستقەئینایە.

نهری گه لو نه گهر قوتابخانه جهی ماموستا نه بیت؟!... یا جهی کی یه؟

دلگهش سیتیهی

ماموستا داینه مویا ههر ملله ته کی یه، دناف ههر جفاکه کی دا روله کی بهرچا هه یه، ژبه رکو پیگه هاندنا ههر تاکه که سه کی لسهر ملیت فان ماموستایانه، د ههر بواره کی ژیانئ دا دناف ههر وهلاته کی دا رولئ خو تیدا دله یزینیت ههر دیسان قوتابخانه مهلبه ندئ سهره کی یه بو پیگه هاندنا زاروکان دگهل رهنج و خهباتا ماموستایان، لئ دقیت نهف یه که ژئ نه هیته مانده لکرن نه گهر هیمه تا مه موستایین خودان شیان نه با دناف وهلاتین زلهیزدا نه فرؤ ته کنولوجیا نه دگه هشته گویتکا پیشکه هتنئ، ههر وه کی نه حمهد شهوقی دبیژیت (کاد المعلم ان یكون رسولا) دناف کوردستانئ دا ژئ ماموستا وهک پیشهنگ دهیته ل قهلهمدان و نهف دارا نازادیئ نهوا هاتیه چاندن نه م ل ژیر سیبهره وی ژیانه کا نارام دبهینه سهر بهر هه مئ خوینا شهیدان و خامه یئ ماموستایا نه، شهف و روژ دکرنه یه که پیخه مهت دهسته بهر کرنا مافین گهلئ کورد، ب روژ زاروکین گهلئ خو فیرو خاندن و نفیسین دکرن و ههستا نه ته وایه تی و هایدار دکرن مرن پیخه مه تی ناشتی یئ ژیانه ههر دیسان دگوتن (زلهک بسوژیت بو ناشتی یئ دئ ملله ته که هقیته خوشیئ)، ب شهف مل ب ملئ پیشمه رگه یی چه په ریئ دوژمنی دستاندن، لئ نه فرؤ پشتی نه م بوینه خودان

پهرله مان و حکومت، ژیواری کوردستانئ هاته گوهارتن، بشتی ژلایئ (ح.م.ک) بریار هاتیه دان کو دقیت ل ههر گونده کی قوتابخانه ک بهیته ئافاکرن، دویقه لانکیٔ به عسیا تبلیت خو دکراندن، نه ویٔ وان کورد ب هوق قهله م ددان، لئ نه فرؤ ژئ چهنده ها نه دنازیار و نوژدار و باریزهر ده چووینه، هه می بهر هه مئ رهنجا وان ماموستایین خودان شیانه، لئ خوانده فانیین تشتی ههره گرنگ نهز هایدام هئ گوتاری بنقیسم نهو بوو ده مئ نهز ناماده بوویم دکومبونه کا دایک و بابا ل قوتابخانه کی سهر ب پهرومردا قهزا نامیدیئ قه، پشتی ژلایئ ریقه به ری قوتابخانئ قه چند ناموژگاری و رینمایین زانستی و سیسته مئ نوی هاتینه ناراسته کرن بو دایک و بابین قوتایان دایتر ناستئ خاندنئ بلند بییت و بینه هاریکار دگهل ماموستایان دا، ژبه رکو قوتابخانه مالا دوویئ یا قوتایان دهیته هژمارتن، پشتی په یقا ریقه بهری داوی هاتی، ده رگه مئ گهنگه شی هاته قه کرن، دناف ناماده بوویاندا که سه ک رابوو قه و کو دهاته نیاسین وهک موختاری بیی کو بزانیٔ رامانا ماموستایی چی یه ؟ نه رکئ وی چیه ؟ دئ چهوا سهره ده ریئ دگهل که ت و بیئ شهرم گوت:

چهی هه وه ماموستایان ل فیره نینه و هوین چ نزانن، هنده ک ژ هه وه ب کیر ماموستایئ ناهین تاییه ت نه ویٔ نوکه هاتینه دامه زراندن، باشی باسئ که سایه تیا ماموستایان کر و گوت: نه گهر کور و کجیت مه جلکیت ئیک رهنج بکه نئ دقیت هوین ماموستا ژئ جلکیت ئیک رهنج بکه نئ پرچیٔ خو بتراشن و ههر بریاره کا پهرومردئ دهر بکه قیت بو قوتایا دقیت سهر هه وه وهک تیست بیته نه نجامدان، ها. ها گه لو دیاره مامئ مختار وهزیری په وهردی یه، یان سهر په رشتئ پهرومردئ یه ژ بهر قئ یه کئ هه لسه نگاندا ماموستایان دکه ت، یان دیاره (بیٔ گوئی گایدا نفستی) یه، نزانیت نهو ماموستایئ (۱۶) سالا خاندی و دهه می قوناغادا سهرکه قتن ئینایی و دوو هه یقا وهک راهینهر دانایه قوتابخانه کی و چهنده مان سهر په رشتئ پهرومردئ چاقدیریا وی کری و سهرکه قتیانه کاری خو نه نجام دای و بوویه ماموستا، مامئ موختار ب ساناهی دبیژیت تو کیری ماموستایئ ناهیی... نه ری مامئ موختار پا بوچی ته ناکه نه ماموستا؟ بهس دیاره توژی دویقه لانکیٔ به عسیانی ته دقیت وهک ماموستایئ وی چاخی بن نه ویٔ کور و کجیت مه دقوتابخانئ دا دهر دئیخستن و دزیندانئ دا سزادان و ژبه رکو زاروکیت کورد بووین، دا هنگی بیژی قوتابخانه ب ماموستایئ وهک هه وه یا جوانه، لئ ل داویئ هیقیدام گهلئ مه بهرو قازئ موختاری هزر بکه ت، ماموستایان ب ریز و حورمهت راگرن، دا ملله تی کورد ژئ بگه هیته ریزین وهلاتین زلهیز و خودی زانست و بهر هه مدار...

هونه و پیشکفتن

حمدی رهمهزان نهره دنی

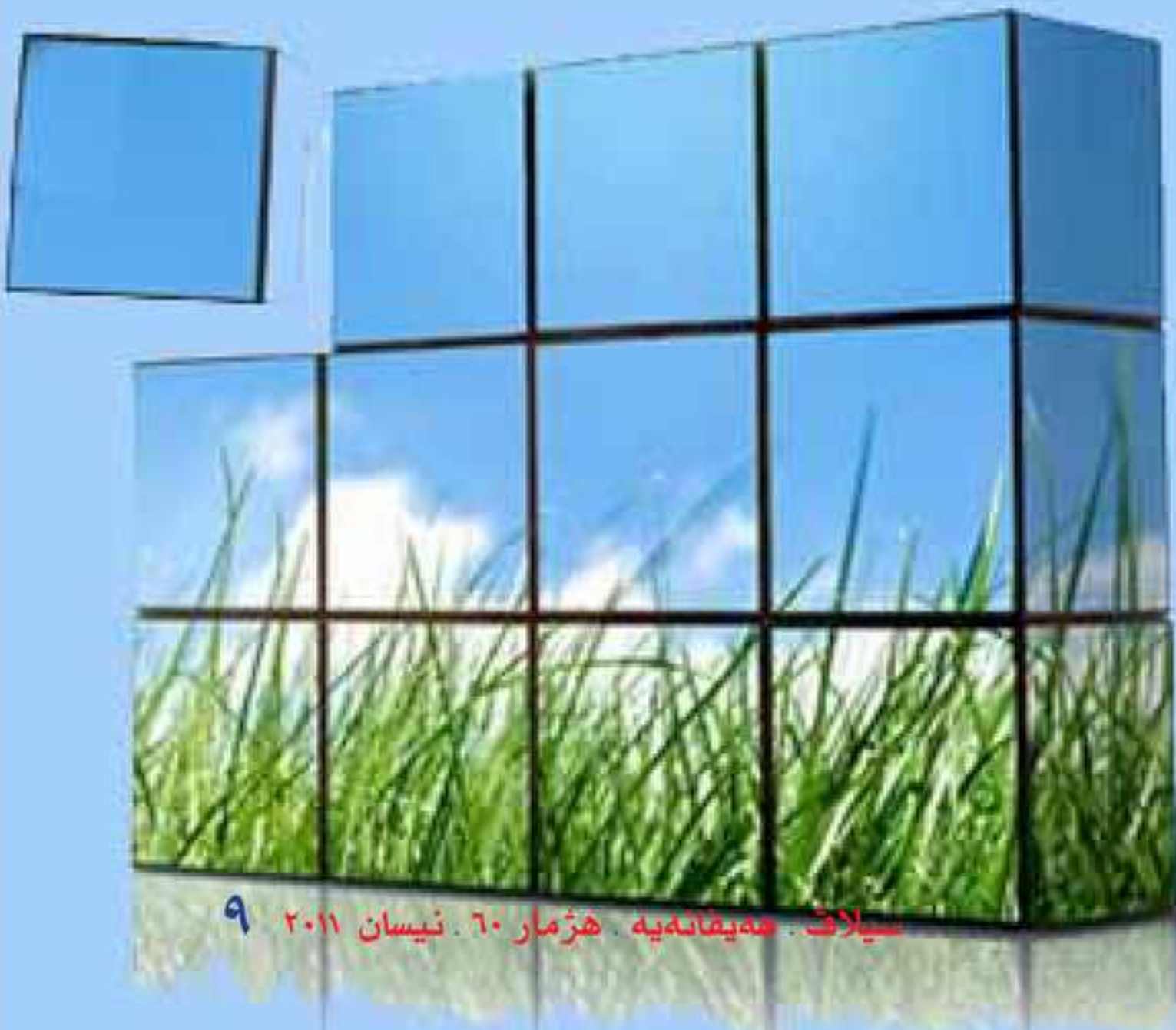
گهلهك جارن نهم دبیرین جیهان گهلهك یا پیشکفتنی و پینگافین مهزن و بلهز هاتینه هافیتن و مروقی پی ل گهلهك ناستهنگا کریه و گوند و باژیر و کیشور کرینه نیک.

گهلهك گهنگه شه ل سهر فان جوړه بابته تا په یدابووننه و گهلهك ژگه لان پروفیشنه کا بهیز دروست کریه ژ بو سه پاندنا بنیاتین شارستانی ژ بو بدهسته ئینانا رهوشه نیبرین و هونه ری، چونکی ب راستی دسکه فتنین شارستانی یین لده ووروبه ران دبنه سهرمالیهك بو مروقی و دی مروف بکار نینیت و له زهته کی پی کت بی هیچ ماندي بوونه کی پیغه ببهت و هیچ مه زاخته کا تاییهت لی بکته ل سهرده می (ثانی) به لی ل نالی رهوشه نیبرین بهرو قازی قی چهندي به دستکفتنین رهوشه نیبری مروف نه شیت بکارینیت وهك یین شارستانی بتنی هه که مروف بخو بدهسته بینیت فیچا لقره مه دقیت بیژین هونه ربارپتر یان سهر ب کیشه کی فهدجیت؟ فیچا چ د پیشکفتنی داییت یان د کارنینانی داییت. ل قیره ب رهنه کی راست پاراستن و ریخستا تشتین ب مفا دی هیزه کی دته وی دسه لاتا قی ریکی بریغه دبهت و نه ف تشته نه مه رجه یین تابووری بن یان سیاسی بن یان ته کنولوجی بن و نه ف چهنده بکارتیکرنه کا بهیز دچالاکي یه کا رهوشه نیبری دا دنیته کرن فیچا هه که راسته و خو بیت یان نه لوی دمی دی دستنیشانگری تیدا کته یان ژی ب نیک جاری دی بنبرکته.

راگه هینیت؟ هه که رهنه هه لسه نگاندهك بهیته کرن لسهر پیشکفتنا هونه ری لسهر دمی نایینی و دمی میژووین، دی گهلهك نه نجام دیار بن و ل زوربه ی وان نه نجاما دی گهلهك شروقه کرن و دیالیکتیک نینه دیار کرن، هه که ل زارافی نمونه دیار بکه یین به لی ل بهرچاف وه لگرتا دوبرکفتنی ژ چیفانوک و نه فسانه ی، هونه ری (هندي) و پاشمایین هاتینه دیتن ل (موهنجو) . (۲) د دهرباره ی هونه ری عیماری و په یکه رسازی دا، دی هزارا وان بو مه نیت بهرچاف کرن، نه و هزارا نه دیار و غول و شیلی و مه فهمین رهنه کلاسیکی د میتیولوجی یان دا به لی چهنده کاره کی هونه ری یی بهیزه د جی به جی کرنی دا!! ل بهرپه ری د دویشدا ل هه می جیهانی هونه ری شیوه کی تاییهت وهرگرت و چهرخی کلاسیکی گهلهك فه ما و شورشا پیشه سازی ژی خاله کا بهرچاف و گرنه د گورانکاری دا فه دا ب دستقه ئینانا د نالی هونه ری دا به لی ل کیری و هه تا کیری ری پیضا و چ زیده کرن مه لی کرن هه تا نه فرو؟

نهما نه ف تشته نه نهم دبیرین پیشکفتن، راسته تا راده کی نه ف چهنده یا خویایه لی به لی لقره پسپارهك یا فهره بهیته بهرچاف کرن، نه ری نالی هونه ری دکه فته دناف چارچوقی چالاکین مروقی دا یین پیشکفتنی؟ یان پیشکفتنا مه ژی و دست و پیا دگونجیت دگهل پیشکفتنا دل و وژدانا، رامان دگهل که رهستین هیژین هونه ری نه وین ژیا نه کی دهنه دهربرینا هونه ری. به لی هه ست و غهریزه و پی حه سیانین مه، هیشتا ماینه وه کی چهرخین به ری یین پیشه کی، هه که کیتر لی نه هاتین، چونکی نیک ژ پیکه اتین کار ی هونه ری دانوستاندنا پی حه سیان یه و نه فه ژی وهك زمانه کی هونه ری یه، چ دنافه را هونه ری و هونه رهنه دی دا، یان هونه رهنه دی و جه ماومری دا، یان هونه رهنه دی و سروشتی دا بیت. . . هتد و نه ف کاری هونه ری بجه دنیته.

د مهنده هوشبوونا مروقی دا بهرامبه ر تشتا وهك کارتیکرنا موزیک ب ئاواز و سترانین خو یان کاری د نیضا گه له ری ه کی دا یان خاندنا ده قی هه لویسته کی هونه ری و ویزه می د کوفاره کی دا یان نازرینا دل و چاقا دگهل پیداچوونا و مرزین شانوگه ری ه کا تاییهت. نزا نهم دی شین د باری هونه ری دا مینا د بارین دی دا پیشکفتنی بینیت؟ و نیکگرتا دهنه و رهنه د ته له فزیونه کا (جیب) دا دروست بکه یین. یان قه باری ژوره کی ژ غازی بکه یینه د قنینه کا بچویک دا یان مه له فانی ب پیا ل سهربانی هه یقی بکه یین؟ پیشکفتنا (۱) هونه ری مینا پیشکفتنا فه لسه فی و نایینی یه و دگهل نیک چووینه د ناراسته کی دا، خواندنا ده قین نایینی یین پیروز ب سه لیه کا تاییه تمه ند، یان میژوویا زفراندنا مروقی بو نه سله کی روحی به ری یی ماددی و هه ستین وی، دی چ گونجاندن دگهل پیشکفتنا جیهانگیرین

بو تهغه روژنامه تیدا دهینه کویکرن. دیسان ژمارهکا گهلهک یا پارچهیین پارا پی نهدهاته دروستکرن چونکی تهو نامیره ژ ماددین بی هیز دهاته دروستکرن و پاره ب رینا تیشکا کیمیائی (سینیه XRF) دهیته شروفهکرن ژلاین کیمیائی فه. ژیدمر:

- ۱- ناهز عهبدولرزاق تهلقههسی: دیناریکی عوسمانی له سالی ۱۲۶۳ک له کوردستان لیدراوه، وهرگیرانی: د. عبد الله خورشید، گوفاری سوبارتو ژماره ۳، ههولیر ۲۰۰۹ل، ۸۷.
- ۲- خلف فارس: التحليل الكیمیائی والأشعة السینیة XRF فی دراسه المسكوكات البزنطیة والإسلامیة، مجله سوبارتو القسم العربی، العدد ۲، ارییل، ۲۰۰۸، ۱۳۰ل.

سهركردا ل سهر هاتیه نهخشکرن. ههلبهت عههبرکنا پارا دگهلهک قووناغا دا بووری به ژ خهلیفه (عمر کوری خهتابی) تا دگههته خهلیفه (عهبدولمهک کوری مهروانی).

پاره نیشانا هیز و سهربهخوی بوو ل سهردهمین کهفتدا و ههر دهستههلاتهکا پاره دروستکریا تهو گهلهکا ب هیز بوو و گهلهک جارا دهاته نیاسین وهکی نامیرهکی راگههاندنی و بو خودانه نیاسینی ژلاین هیز و دهستههلاتی فه، وهکی نمونهیا سهردهمی (هارون رهشیدی) دهمی ههقالی وی (جهعفر بهرمهکی) هندهک دینارین زیری دروستکرن کو گرانی وانا پتر ژ (۱۰۰) گرامین زیری بوو و دکرنه دیاری بو ههقال و خوشتقیین خو. تهو نامیری پاره تیدا دهاته لیدان ژ دوو لایا پیک دهات و شیوازی وی ژلاین نافهروکی فه وهکی شیوازی وی نامیرهی

تهم کومهکا پارا شروفه بکهین، چونکی ژ گهلهک ماددا دهاته دروستکرن وهکی زیری و زیفی ژبلی گهلهک ماددین دی و تهگهر تهم رابین پارچهکا پارهی شروفه بکهین دی بینین ژبلی فان ماددین سهرهکی گهلهک ماددین دی دنافدا ههنه وهکی (تیتانیوم، نیکه، کروم، تهسیوم، زرنیخ، سفر، ناسن، تهنتیمون، کالسیوم، زنک). ههلبهت ب کارینانا فان ماددا ل دویف شیواز و هیزا دهستههلاتی بوو. بو نمونه ل سهردهمهکیدا دی بینین گهلهک پارهیین زیری ههنه تهغه ژ وی دگههینیت کو تهو دهستههلات گهلهکا ب هیز و زهنگین بوو.

پهیفا دینار و دهرهم چی په؟
تهف ههردوو پهیغه د بنهکوکا خودا بو گریکا (یونان) د زفرنهغه. دینار ژ پهیفا (دیناروس) هاتیه و دهرهم ژ پهیفا (دراخما) هاتیه و عهههبا تهف ههردوو پهیغه بجویک کرینه و ب فی شیوازی هاتینه مههم ژی تشتی گران بها و دهنگهمن.
رولن پارهی د شروفهکرن سهردهمین دیروکیدا:

رهنگه تا سالین پینجیان چ گرنگیا وهسا ب پارهی کهفن نههاتیته دان و تهگهر گرنگی پی هاتیته دان ب تن ب وان ماددین ژی هاتیه دروست کرن وهکی زیری، لی پشتی گهلهک ههکولهرا مفا ژی وهرگرتی بو دیارکرن سهردهمین دیروکی تهفرو بوویه بابهتهک جهی پویتهدانا زانا و کهفنناسا و گهلهک نهینین دیروکی پی هاتیه ناشکراکرن. باهرا پتر تهف پارهیین ل بهر دهستی ههکولهرا دزفرنهغه بو سهردهمی ئیسلامی و ساسانی و رومانی کو سی ئمبرهتورین بهرفرهه و مهزن بوون ل دهقهری. ههر دینارمک یان دهرهمهک یان فلسهک دوو لا ههنه، لاین سهرهکی کو روخساره (الوجه) کو باهرا پتر جارا سهركردا وینهی خو ددانا سهر (ژبلی هندهک سهردهمین ئیسلامی کو تیدا وینه بی حرام بوو). بو نمونه دهمی تهم پارهی رومانی دینین وینهی ئیک ژ قهسههرین رومانی ل سهر هاتیه نهخشکرن و لاین دی بهحسی جهی لی هاتیه لیدان و گهلهک جارا نفیسین ل سهر هاتینهکرن، لی تهگهر تهم بهری خو بدهینه پاری ئیسلامی باهرا پتر جارا روخساری وی تهغه ل سهره (لا اله الا الله) و ل سهر لاین دی نفیسیه (هاتیه لیدان ل و ل سالا) و گهلهک جارا نافنی

نه خوشخانا هه قالبهندا زاروكان ل ئامیدی دناڤ گهورین و نویاتیاندا

رهفهد موسا

نه خوشخانا هه قالبهندا زاروكان ل ئامیدی ل سالا ۲۰۰۹ درعی و وزارتتا ساخلهمیا عیراڤا فیدرال وهرگرت ل سهر ئاستی ههریما کوردستانی ب پلا زور باش هاته خه لاتکرن. نهغه و ل نهجامی پیگیریا ههرمانبهر و کارمه ندىن ساخلهمیا قهزا ئامیدی ب دهوامی و وی خزمهتا پیشکیشی خه لکی دکهن شایستهی هی دستکهفتی بووینه. ساخلهمیا قهزا ئامیدی دناڤ گهورین و خزمهتین بهردهوامدا دهی راپورتیدا بخوینه:

ههرمانبهران بهرامبهری ههرمانگهه و ئیلتیزاما وان ب دهوام و هیانا وان بو کاری و و چاوانیا سهردههریکرنا وان دگهل خه لکی. نهغه ههمی هه دگه ریتتهغه بو گرنگی و مفایق فان خولان. ب ئومیدی بشتین ههمی وان ریکین دروستین زانستی و تهندروسی ب رهنگهکی باشتر لسهر بچین بو وی ئیکی ههرمانبهرین مه پتر زیرهک وشارهزا بین و خزمهتا خه لکی بکن.

د. نجیب سعید رشید رهغه بهری نه خوشخانا هه قالبهندا زاروكان ل ئامیدی ل دور وان خزمهتین بهردهوام بو خه لکی دهغه هری دهینه کرن و پلانین نوی بین کاری گوت:

ئه ههمی گاڤا هه زدکهن باشترین خزمهت بو خه لکی خو پیشکیش بکهن نهغه ژى ئیکه ژوان ئه رکین سهر ملین مه. هه کرنا خولین تاییهت بو ههرمانبهرین مه نهوین د پشکین ژن و زاروکبوونیدا کاردکهن مفایهکی گهلهکی باش وهرگرتیه پستی هه کرنا فان خولان و شاینه مفایهکی باش بگههینه

بههدین نهحمهد هاریکاری نوژداری و رهغه بهری کارگیری ل نه خوشخانا هه قالبهندا زاروكان ل ئامیدی ل ور وهرگرتنا (درعی و وزارتتا ساخلهمیا عیراڤی) دبیریت:

خو سهر بلند دبیرین کو ریکهفتی ۲۰۰۹/۱۰/۱۷ مه درعی و وزارتتا ساخلهمیا عیراڤا فیدرال وهرگرتی پستی نه خوشخانا مه شیای وان ههر (۱۰) خالین ریکخراوا یونیسف جی بهجی بکهن نهوین ل سهر دانا شیرى دایکی و ببینه بهکهن نه خوشخانه ل دهغه هری ب وهرگرتتا هی ناسنامی. نهغه گهورینین چیبوون دناڤ نه خوشخانا ئامیدی دا بو مه و بو خه لکی دهغه را ئامیدی گاڤهکا زیرین بوو دهه مان دمدا کارتیکرین پوزهتیت هه بوون بتاییهت ژلای زانیاری و بلندکرنا ئاستی رهوشه نبیری ههرمانبهر و مونته سبین ساخلهمیی نهغه خالهکا ههری باش بوو. دیسان بهیز ئیخستا ههستا بهرپرساتیا

د. نوزاد محمد رهغه بهری ساخلهمیا قهزا ئامیدی دهریارهی وان گهورینین نه خوشخانا هه قالبهندا زاروكان بخوغه گرتی ل هی دوماهی گوت:

پروگرامی شیردانا سروشتی ل سالا ۲۰۰۹ ل نه خوشخانا گشتی یا ئامیدی دهست پیکر ل ژیر چاڤدیریا خویاراستنا ساخلهمیا گشتی یا پاریزگهها دهوکی و لقی دهمی خول بو ههمی نوژدار و ههرمانبهر و کارمه ندىن ساخلهمیی هاته هه کرن ل سهر گرنگیا شیردانا سروشتی و کارتیکرنا شیردانا بتلی لسهر ژيانا بچویکی. بو زانین نه خوشخانا ئامیدی هاتبوو نشانکرن ئیک ژسی نه خوشخانی ههریما کوردستانی کو دبیه نه خوشخانا هه قالبهندا زاروكان و بهکا شیردانی هاته دامه زانندن ل نه خوشخانی و تانوکه بکاری خورادبیت و دستکهفتهکی مهزن ب دهست خوڤه ئینا و پلا نایاب وهرگرت ل سهر ئاستی عیراڤی و ههریما کوردستانی و گهورینا مهزن پهیدا کر ل سهر ههزا خه لکی بو مفای شیردانا سروشتی.

همی وان دایکین سهره‌دانا نه‌خوشخانی دکهن چ ب ریکا یه‌کا نوی یا شیردانا سروشتی ته‌وا مه و تیمارکارین شاره‌زا دانایه هئی یه‌کی په‌یومندیا وان دگهل نوژداری زاروکان و نوژدارا ژن و زاروکبوونی یا به‌رده‌وامه. دیسان ل سهر پلانین نویین کاری گوت: ب ئانه‌هیا خودی مه‌ژی پلانین نو بین هه‌ین بو ریقه‌برنا کاری نه‌خوشخانی و همی یه‌که و پشکین نه‌خوشخانی باشر لی بکه‌ین ب ریکا هه‌کرنا خولین زانستی و ره‌وانه‌کرنا فه‌رمانبه‌رین خو بو خولین ده‌ره‌هی قه‌زایی بو سه‌نته‌ری ده‌وکی و ته‌و خولین ده‌ینه هه‌کرن ژلایی وه‌زاره‌تا ساخله‌میا حکومه‌تا هه‌ریم کوردستانی.

منیره خه‌لیل تیمارکارا شاره‌زا و به‌رپرسا یه‌کا شیردانا سروشتی ل نه‌خوشخانا هه‌قالبه‌ندا زاروکان ل نامیدی دهرباره‌ی گرنگی و مضایی وا بابه‌تین دناف خولاندا هاتینه گوتن دبیزیت:

به‌لی ته‌ف خوله هاته هه‌کرن ل دوماهیا سالا ۲۰۰۸ و ته‌م همی فه‌رمانبه‌رین نه‌خوشخانی به‌شداربووین و بابه‌تین گرنگ ل سهر شیردانا سروشتی تیدا هاته گوتن و پیشکیشکرن. ل سالا ۲۰۰۹ مه ده‌ست ب کاری خو کر ته‌و ژی پیشکیشکرنا سمیناران بو ده‌یکا و چاوانیا شیردانا سروشتی یا دروست و کارتیکرنا شیرئ ده‌ستکرد و به‌راورد دگهل مفا و گرنگیا شیرئ ده‌یکی بو زاروکی. دیسان پشتی هئی ته‌زموئی شانده‌کی نوژدارین عیراقی سهره‌دانا نه‌خوشخانا مه کر و بو ماوه‌یه‌کی مانه دگهل مه‌دا بو زانینا چاوانیا سهره‌ده‌ریکرنا مه دگهل ده‌یکان و نیشان‌دان و هشیار کرنا وان ب ریکین نوژداری و زانستی.

بسهردا بگرن.

پشتی دوهولتا ناشوری کهفتیه بهر دربی دوماهیسی یی ژ نافچونی لسهر دهستی میدی وبابلیین نوی باژیری کهرکوکئی کهفته ژیر کنترول میدیا و بتاییهت لژیئر سهرکردایهتیا شاهئی میدی کپاخسار(ٹوخستر) دهست دانا سهر کهرکوکئی و بو پشکهک ژ نمبهرتوریا میدی یا گهلهک نه فهکیشای تا ژناف چونا وی هیقیها نها ثم شانازیی پی دبهین و کهفتتا وی لسهر دهستی نهخمینیا لنافهراستا چهرخئی شهشئی بهری زاینی و بو دهمهکئی نهخمینیا کلتورئی خو لسهر دهشهرئی بهلاف کر تا هاتا نهسکهندمرئی مهقدونی لسالین سیهادا لچهرخئی چواری بهری زاینی کو شیا دهست بدانیته سهر بدانیته سهر دهشهرئا روژهلاتی برهنگهکئی گشتی بگره ژ بیابانین نهفریقیا تا دگههیته هندئی، و کنترول ودهستهلاتا نهخمینیا ژناف بر و نهف دهشهره هوسا ما پاشی دناشهرئا روما بزمنتی وساسانا مهجوسی دشهرهنیخی دابو تا هاتا کنترول ئیسلامی وهکی تاین وبازیرستانیهت، دیاره (عتبه کورئی فرقد)ی سهرکردایهتیا لهشکهری بوسلمانا بو سهر دهشهرئا شههرهزورئی دکر و لسالا ۱۶ مشهختی بوسلمان گههشته کوره باجرمی (ههر چهنده هندهک ژیدر ناماژه بوی چهندی د دهن کو کوره باجرمی نهو عهرده نهوئی دکهفتیه دناشهرئا چپایی شعران ل باکورئی سلیمانین و ههلهبچه تا باژیری کهرکوکئی وپشکهک ژ سلیمانین دگهل دافوق وسبور وخانیجار، رهنکه خویندهفانهک پیرسیت وپیژیت تاپا تورکمان کهنگی هاتینه کهرکوکئی؟ بو بهرسفدانا هئی پرسپاری دفتت نهف بزفرینه سهردهمین دیروکی بین کهفن و نهوان ژیدهرین نقیسی وبهرماین شینواری شروهه بکهین ههلبهت ژلایی شینواری هه مه چ دیکومینت لهر دهست نینن کو نهف بیژین نهف تشته یی تابهتمهنده بتورکمانا هه بهری هاتا ئیسلامی ژ لایی دیروکی وتشتی نقیسی هه چ ژیدر بهری ئیسلامی بهحسی تورکمانا ناکهن و بو ئیکهم جار بهحسی وان دهیته کرن دزفریته هه بو سالین چلا مشهختی وبتاییهت بو ههقدژیا خهلیفه(علی کورئی نهبو تالب)و(معاویه کورئی نهبو سفیانی) دهمی خهلیفه هندهک زهلامین وان ئینانیه باژیرکئی بهسرا کو زیرهفانین ل گهرویی (ئوم قسر)بکهن نهفه ئیکهم هاتا وانه بو هئی دهشهرئی برهنگهکئی گشتی و یا دیار نینه کا پشتی هئی رویدانی بچهندی تورکمان هاتینه کهرکوکئی دیسان باهرا پتر ژ بولدانی نیاس وجوگرافی ناسا بهحسی کهرکوکئی یی کری کو باهرا پتر ژ خهلکن وی کوردن.

دیسان گهلهک شینوارین دی وی چهندی دسهلمینن کو لسهردهمی بکارئینانا کانزای کهرکوک (calcolithic) کهرکوک جههکئی ناقابو نهخاسمه کو گهلهک ژیدهرین کانزای ل کهرکوکئی ههنه، دیاره کهرکوک(نهرهبخا) ئیک ژ باژیرین کهفتین دهستهلاتی بو ل کوردستانی بتاییهت لسهردهمی ملهتی (گوتی) نهفی بهردهوام دههفرکییدا دگهل ملهتی نهکه دین گزیرتا عهربهی بتاییهت لنافهراستا هزارا دوویی بهری زاینی و گهلهک ارا هیرشین درنده بین نهکه دیا دهاته سهر دهشهرئی و دهاته تالانکرن ههروهکی د میلن سهرکهفتی دا دیار دیت نهوئی دکهفتیه دهشهرئا قهره داغ ل سلیمانین کو (نهرام سینن)نهکه دی کو پیت خو دانینه سهر چهند چهکدارهکین (لولویا) و سهرکهفتن لسهر ئینایه و وهکی یادگاریهک ل چپایی قهره داغی تومارکریه بی کومان نهف ههفرکیه یا دیرینه دبهرا باکور وباشورین دولا دوو روبارا.

ناقئی کهرکوکئی ژ ناقئی ههولیری بکهفتنر دتابلوین میخی دا هاتیه و ناقئی نهرهبخا دتابلوین نهرام سینی دا ۲۴۰۰ساله بهری زاینی وی دهمی دگوته باکورئی میسوبوتامیا(کوردستانا نها) ولاتی سبارت(سوبارتو subartu) و کهرکوک پشکهک بو ژ ولاتی سوبارتو، دهستیکا هزارا دوویی بهری زاینی ملهتی حوری یی تاسیای مشهخت کره نهفی دهشهرئی و نهریخا کره پایتهختهکئی خو لژیئر کاریگری وروشه نیبریه تهکا (culture) نوی دی ههر چاوابیت دیاره نه هه حویانهک ل دهشهرئی برهنگهکئی گشتی هه بو نه خاسمه دهشهرئا گهرمیان کو یا پره ژ بنه ماین ژ یانی بتاییهت چاندنی.

ل چاخئی ۱۴ ب.ز میتانیا دهستهلاتا خو دانا سهر دهشهرئی و شاری نهرهبخا کره پشکهک ژ نمبهرتوریا گهلهک نهفه کیشایی ههر چهنده گهلهک بدژواری میتانی هاتنه دناف شهره نیخا باژیرستانی دا لی زوو هاتنه روخاندن لسهر دهستی نمبهرتوریا ناشوری یا گزیرتا عهربهی، وپشتی دهستهلاتا ناشوریا بهیز کهفتی وبتاییهت دهمی نمبهرتوریه تا ناشوری یا نوی هاتیه دامه زرانندن(۹۱۱_۶۱۲ ب.ز) ناشوریا کنترول هئی دهشهرئی کر و سهرکردی ناشوری (نهدد_ نهزاری یی دوویی) نهرهبخا ئیخسته ژیر دهستهلاتا ناشوریا دا ههر دیسان لسهردهمی سهرجون وسه نحرایب و نه سهرحه دونی ناشوری کنترول ناشوریا یا لسهر کهرکوکئی زال بو و هوسا ما بتاییهت نه گهر ثم بزاینن کو کهرکوک وهکی جوگرافیا دکهفتیه نیکپایتهختی دوهولتا ناشوری نهفه ژ کارساناهی ئیخسته که نه گهر ناشوریا بشیت

کهلهه و(ENE) یا دوماهی نهفریقیا بو نیاسینا جها بکار دئینا، بیت کرخ سلوقی_ سلوقی نهف نافه پشتی مرنا نهسکهندمرئی مهقدونی هاتیه بکارئینان و پشتی نمبهرتوریا وی یا مهزن هاتیه پشککرن دناشهرئا سهرکردین وی بین لهشکهری وهکی یا دیار نهف ججه بو باهرا (سلوقس)ی برامانا (مالا سلوقی)دهیتن.

کوره باجرمی نهف نافه جوگرافی ناس وبولدانین عهرب وبوسمانا بکارئینایه ههر دیسان گهلهک ژوانا کرخینی ژ بکارئینایه لی یا دیار نینه کا بنهکوکا کوره باجرمی ژکیفه هاتیه لی وهکی ستایل وفونوتیک رهنکه نهف نافه کوردی بیت، کهرکوک ناقی دوماهی (ژبلی تامیما سهدام حسین) بو ئیکهم جار ناقی کهرکوکئی دپهرتوکا (زهفه رنامه) یا نقیسر(علی الیزیدی) دا هاتیه □، توفیق وهبی بگ دپهرتوکا خودا (الاسار الکامله) دیژیت رهنکه نهف نافه ژ باباگرگی هاتیت و بزیده کرنا (uk) زاگروزی نهف زارافه دروست بیین (کهک_رامانا وی کهلهه) و (وک_ نامرازی بچوکرن و دیار کرنا ناقیه ژلایی ملهتین زاگروزی هه) ژ شان ناقا دیار دیت کو نه ژ دویر نه ژ نریک نهفان ناقا چ په یوهندی بههرب و تورکمانا هه نینه، ههر دیسان دیژنی گهرمیان چ گریدانهک نهفی چهندی بیارودوخئی کهش وهه وای هه نینه نه گهر نه دستا هه قلیری گهلهکا گهرمه نه ری بوچی نه دگوته وی دهشهرئی ژ گهرمیان ههر چهنده دهشهرئا گهرمیان هندهک سنورین دی ژی هه دگریت.

کهرکوک دناف چهند ریزه کین دیروکیدا:

کهرکوکئی جهی خو دناف رویدانین دیروکی بین کهفن کریه و باهرا پتر تیشک بو وی چهندی دچن کو لسهر دهمی بهری یی نوی (Neolithic) مروف لی ژیا به، جهرمو یان گوند وکلهها جهرمو کهفتن گوندی چاندنی به ل جیهانی لدور ناخفتن تابهتمهندی هونه ری سیرامیکی و کاربون (۱۴) یی تیشکار (فریدریک ئارمسون) دیار دیت لدویف ئاف وهه وایی جهرمو دلخوشکه رترین شیوازی هه کولینین کهفن بو تاقیگهها وشرفه کرنا وانا، دیسان دیار دیت کو باشترین جورئی گوسکا لجهرمو هه بون، لدور هه کولینین و مرزی ۱۹۵۴/۱۹۵۵ دا بکوراتیا نریکی ۱۷ پیا کوتلین بهرماین تیکه لیا ژیانی بهلاف بویه دیسان پهیکه رین خوداوهندا دایک (mother god) بهویری لی دهردکهفن مه نهفتت ثم بهحسی کهفتاتی و چهفتن کهفتاتیا کهرکوک بکهین لی ههر ئیک ژ گری مه تاره وگری هه مرین راستیا کهفتاتیا کهرکوکئی دسهلمینن.

هه‌بوون

عاسم مانی

هه‌ر ژکه‌فن دا مروقی‌ت زانا و ئاقلمه‌ند
و گه‌له‌ک ژ فه‌یله‌سوها خوه وه‌ستاندی یه و
ب سه‌دان لی‌کولین کرینه ل سه‌ر بابه‌تی
هه‌بوونی و قی گه‌ردونی لی بو‌چوونیت جودا
جودا هه‌ر هه‌بوونیه و زقرینه‌کا به‌رده‌وام
دبازنه‌کی بی ده‌رگه‌ه دا هه‌ر مایه بی
ئه‌نجام.

وه‌ختی ئاینیت ئاسمانی هاتینه خاری بو
مروقایه‌تی ریژه‌کا مه‌زن بیروباوه‌ر پی ئینان
کو خودایه‌کی مه‌زن و خودان ده‌سه‌لات
قی گه‌ردونی هه‌یه و ئه‌وه ئا‌فاکه‌ری ب
سه‌دان (مه‌جه‌رات) ئو ب ملیارا ستیر و
روژ و هه‌یقا و ئه‌ردی ئه‌م تیدا دژین ئیکه
ژقان ستیری‌ت مه‌ به‌حس ژئ کری. دقئ (
مه‌جه‌را) ئه‌م ب چاف دینین ل سه‌ر روین
ئه‌ردی و هاتیه به‌ره‌ه‌ف کرن ژلایئ ئاف و
هه‌وا فه و خارن و شینکاتیا فه بو هه‌می
گیانه‌وه‌را چ (مروف یان ئاژهل یان رووه‌ک)
دا بشین ئه‌ف ژيانا تخویب دای بیه‌ن سه‌ر
چ کورت یان دریز و فه‌برینا قی ته‌مه‌نی یا
ده‌ست نیشان کریه ژلایئ خودای فه . . .

سه‌بارمه‌ت مروفا ژ دوو ره‌گه‌زا هاتینه
دروست کرن هه‌ر ل ده‌سپیکئ و ئه‌م دشین
ئارمانجین سه‌ره‌کی ده‌ست نیشان بکه‌ین بو
قی هه‌بوونی.

۱- دا ژيانا مروقی به‌رده‌وامی هه‌بیت و
نه‌بره‌یت وه‌ک ره‌گه‌ز.

۲- بو په‌یدا‌بوونا قیان و هاریکاریئ
دناقه‌ه‌را هه‌ردوو ره‌گه‌زا دا دا ژيان یا
به‌رده‌وام بیت.

۳- نه‌ته‌نها مروف، لی (مروف و
ئه‌جنه) هه‌ر دوو هاتینه دروستکرن ب
ئارمانجا (په‌راستا خودای) زه‌لالتر (دقئ
ژيانا مه‌ به‌حس ژئ کری دا .

خودای مه‌زن (دوو) بریار و ده‌سه‌لات
هیلاینه ل ژیر کونترولا زانستی خوه دا .

۱- کورتی و دریزا‌هیا ته‌مه‌نی.

۲- رزقی به‌ره‌ه‌ف کری بو هه‌می
مروف و گیانه‌وه‌را و زینده‌وه‌ری‌ت ب (و
قان هه‌ردوو ده‌سه‌لاتا مروف نه‌شین چ
کارتیکرنی تیدا بکه‌ن.

زورا پیدقیه مروف دژيانا خوه دا

هه‌رده‌م گه‌شبین بیت و ب چاقه‌کی روهن
و بشکورین ته‌ماشای ژيانی بکه‌ت، چونکی
هه‌می تشته‌ک بی نه‌خش کری یه و داناندی
یه ژلایئ خودای فه .

ره‌شبینی خزمه‌تا ژيانی و مروقایه‌تی ب
چ ره‌نگه‌کی ناکه‌ت.

پروگرامی ژيانا مروقی دقیت پیک به‌یت
ژ (برابه‌تی- هاریکاری - لی بورین-
دادوه‌ری- پیکه‌ه ژيان . . . هتد) و ل

دویف شیانا (خوه‌دانا پاش) ژ هه‌می کاریت
خراب و ویرانکه‌ر وه‌ک (شهر و زورداری-
دزی - ده‌مه‌ن پیسی- دره‌و - تیکه‌دان
دناقه‌ه‌را مروفا‌دا) . ژيانا مروقایه‌تی

هه‌می نه‌خاسمه د ئیسلامی و ئاینیت
ئاسمانی دا هه‌می ل قیری ئه‌م وه‌ک مروف
په‌رستا خودی ژبیر نه‌که‌ین وه‌ک بیرو باوه‌ر

و خزمه‌تی ب دلسوزی بکه‌ین بو به‌ره‌ه‌فکرنا
ژيانی بو خیزان و کومه‌لگه‌ها و ده‌ستوری
دروست هه‌ر ئه‌ف چه‌نده‌یه ب دیتنا مه‌ یا
که‌سایه‌تی . . .

ئاڦا كانيا واشى دهردى ب دهرمان!

هه فال لوتفى

قهست كرى سوبههى ئىكى دى ئەفجا هيشى و رجاين من ژ هه كهسهكى قهستا فنى كانىي دكهت پاقرىي لى بپارىزىت و سه ر بلنديه بو وى و خيرهكا گهلهك مهزنه و ديسان مه گوتىي مهزنا لسهر فنى چهندى هههه كو دييژىت (بهرا نههافىژه وى كانىي ئەوا تو ئافى ژى قهدهخوى).

نياسين خو برن و قهستا وى ئافا واشى ئانكو كانيا واشى كر، ژ نيشكهكى قه مام «عبدالرحمن زيرو ئورهمارى» كو ئاكنجىي كومهلگهها شىلاذىي يه هاته سه ر فنى كانىي و من خو گههاندى كا چاوا وى قهستا فنى كانىي كرىه. مام عبدالرحمن بو مه قهدهگىريت و دييژىت :-

ئەقە ژ سالا ۱۹۹۲ ئ ئەز هاتيمه كوردستانى و ل كومهلگهها شىلاذىي ئاكنجى بوويمه و تا نوكه ئافا من و مال و ميهمانين من ئافا فنى كانىي يه. ديسان گوت: هه ر ههفتىي جارەكى ئەز قهستا فنى كانىي دكهه و هژمارهكا زور ژ دولكين ببىسيا دگهل خو دئىنم و تژى دكهه و ب ترومبىلا خو هاتن و چوونى دكهه و دەمى بزىنم دمىننه ل وىرىي پىنج دولك ئەز جارەك دى دزقرم كانىيى و ئافا خو دبهمه قه. مام زيرو دريژى ب ئاخضتا خو ددەت و دييژىت: ئەگەر ماوهكى كورت مينا ئىك ههيف ئەز فنى ئافى نهقهخوم دى گولچىسكىن من ئىشن و من چ خوشى لبه ر نينه. ديسان ئەف ئافه گهلهك يا تهزى يه و ژبن چىايهكى دههليت و دهرمانى گهلهك ئىشانه و ديسان مام زيرو دييژىت ژى كو نايت ئەو ئامانى تو ئافا وى كانىي دكهه چ دولك بيت يان هه ر ئامانى بيت كو ژ پىنج جارن زيدهتر دهفنى وى ئامانى بهيته قهكرن چونكى پشتى پىنج جارا زيدهتر چ مفا تى نامىنيت و تاقىكرىن ل سه ر فنى چهندى ههين.

ديسان ژلايهكى ديشه مام زيرو يى خهموكى بوو و من پرسىار ژى كر كا ته چيه مامو تو يى خهموكى؟ بهرسقا من دا و گوتى: مامو ما چ خهموكى نهبم وهك من بوو وه ديار كرى كو ئەقە ژمىژه وهره ئەز قهستا فنى جهى دكهه و خهلكى مه چ باقرىي لى نا پارىزىت كو هه ر دەمى ئەز قهستا فنى جهى دكهه كومهكا گلىشى ئەز خرغه دكهه كو نا بيژنه خو دا پاقرىا فنى جهى پىروز بپارىزىن، چونكى ئەفرو من

وهك ئەم ههه مى دزانين كو ئاف تشتهكى هه ره گرنگه دژيانا مروقى و هه ر زيندموهركى دا، ئانكو هه كو ئەم دييژىن ئاف ژيانه!.

كانيا (واشى) ئىكه ژ دهردين ب دهرمان كو پرانيا خهلكى ژ سه رانسهرى كوردستانى سه رهدانا فنى جهى دكهه ژبه ر كو ئاف و دهنگىن وى چووينه ب دهرمانى پرانيا ئىش و ژانا ب تاييهتى بو (كلينىكا و رهملى و هتد). ئەف كانيه دكهفيله روژئاڦا بارزان دناقبهرا گوندىن (بازى و هردانى) كو ئافهكا تهزى و پاقر و خوشه.

ل سالا ۲۰۰۴ ئ ئەز نهخوش ببووم ب نهخوشيا (رهملى) و بو ماوى شهش روژان ئەز دناڦ نهخوشخانى دا بووم ژبهركو چارهسهرى بو من دهاتهكرن، ژنيشكهكى قه هاوالاتيهك ژ دهقهرا بارزان ل وى هولى هاته نئاندىن ژبه ر كو وى ژى نهخوشيهك هه بوو لبن چاقدىريا نوژداران بوو، ژمن پرسى و گوتى ته خيره برا ته چ نهخوشى ههيه؟ من ژى بهرسف لى دا و گوتى نهخوشيا من ئەقەيه، پاشى گوتى برا كانيهكا هه ي دييژنى كانيا واشى كول نىزىكى گوندى مهيه گهلهك خهلك ل سه رانسهرى كوردستانى سه رافى كانىي ددمن و مفايهكى گهلهك باش ژى وهرديگرن ئەفجار هه ره قهستا وى كانىي بكه و بهختى خوب جهرىنه، ئەز ژى هه ر وى روژى چووم من قهستا وى كانىي كر و ترمزهك ئافى تژى من دگهل خو ئىنا مال و روژانه قهخوارنا من ئەو ئاف بوو ههتا من ترمزى خوب نىقى كرى ئەز چووم من دووباره تاقىكرىن خو كرن پاشان ئەنجام دهركهتن و گوتته من چ تشت لته نهماينه . سوپاسى بو خودى ئەقە ژ سالا ۲۰۰۴ وهره تا نوكه رهوشا من يا ساخلهمىي گهلهك باشه و ب تاييهت نهخوشيا (رهملى).

من سه رهدانا فنى كانىي كر هه ر ديسان ب مه ره ما نهخوشيا (رهملى) من هندهك

هه لگورد نهیلی:

دقیقیت کەسی روژنامه‌خان لدویف پرنسیپین روژنامه‌خانی کار بکەت.

ههولیر: سه‌ردار هیتوتی

هه لگورد نهیلی:
ژدایکبوی ۱۹۸۶یه
و ده‌رچووی
کولیرا «زانستین
سیاسییه» ل زانکویا
سه‌لاحه‌دین ل
ههولیر، د هه‌می
بیاهین راگه‌هاندنیدا
کارکرییه، وه‌ک
بیژهری ته‌له‌هزیون
و رادیو، نغیسهر و
په‌یامنیرو روژنامه
و گو‌قاران، نغیسهری
مالپهرین نه‌لکترونی.

سیلافا: تو وه‌ک بیژهره‌ک چاوا ل کارئ
راگه‌هاندنئ دنییری؟

د به‌رسقا پرسیارا مه‌دا هه‌لگورد دبیژیت:
کارئ راگه‌هاندنئ ب گشتی کاره‌کئ پیروژه و
پیروژیا وی خو د روونکرنا بابەت و کارین
پیدقی دا دبیت بو خه‌لکه‌کی، گه‌هاندنا
په‌یامان ژ هه‌می روویه‌کیقه بو خه‌لکی کو
پیدقی ب وان په‌یامان هه‌یه، راگه‌هاندن
خودیکا نا‌قا جفاکییه و خه‌لک دشیت ب ریکا
راگه‌هاندنئ ئاگه‌هداری هه‌می پیشهاتین نا‌ف
ولاتئ خو و ده‌قهرئ و جیهانی بییت، ژبه‌رکو

ته‌و کاره‌کئ پیروژه پیدقییه ته‌و که‌سین نا‌ف
راگه‌هاندنئ ژ کار دکەن ب پیروژی رابگرن و
دویر ژ هه‌زا که‌سوکی راگه‌هاندنئ بکار بینن،
ته‌گه‌ر مه‌رما ته‌ راگه‌هاندنا کوردی بیت کا
ته‌ز چاوا لئ دنییرم، ته‌ز دبیژم نیزیکی ۹۰٪
یا راگه‌هاندنا کوردی بتاییه‌ت پستی روویدانین
قی دو‌ماهی ل هه‌ریما کوردستانئ نه‌شیا
ب شیوه‌یه‌کئ بیلایه‌نانه سه‌رده‌ه‌ری بکەت،
ژبه‌ر هندئ گه‌له‌ک جارن راگه‌هاندن بخو
بویه ته‌گه‌رئ دروستبوونا ئاریشه‌یان دن‌اف
جفاکئ مه‌دا راگه‌هاندنئ بشیوه‌یه‌کئ گشتی ل
هه‌ریما کوردستانئ سه‌رخوی و ئازادیا خو ژ
ده‌ستدایه .

سیلافا: نه‌گه‌ر پپرسین کانئ مه‌رجین
بیژهری چنه‌؟

نهیلی گوت: ب بوچوونا من بیژهری
سه‌رکه‌فتی ته‌وه کو خودان ده‌نگه‌کئ زه‌لال
بیت، ده‌نگئ وی نه‌بیته ته‌گه‌رئ بیزارکرنا
خه‌لکی، پیشه‌کی ل رادیوی ده‌ست پئ بکەت،
هه‌تا‌کو ده‌نگئ وی به‌یته شه‌کرن و پتر ره‌موان
بیت سه‌ر خواندنئ، دگه‌ل هندئ چا‌فدی‌ریه‌کا
گه‌له‌ک هه‌بیته لسه‌ر روویدانین روژانه بین
ولاتئ خو و ده‌قهرئ و جیهانی، پیدقییه دده‌می
پیشکیشکرنا ده‌نگ و یاسان یان ژ بی‌ه‌نامه‌یی
خودا بشیت ب ئاسانترین ریک په‌یاما خو
بگه‌هینت ته‌قه مه‌رجین سه‌ره‌کینه .

سیلافا: بوچی زاگروس یا ل ده‌قهر
به‌هدینان دویره‌؟

هه‌لگورد نهیلی دبیژیت: ته‌قه پرسیاره‌کا
جه‌ئ خودایه، من به‌ری نوکه پیشنیازه‌کا بقی
شیوه‌ی دایه ریفه‌به‌ریا زاگروس کو چالاکیین
وی ل به‌هدینان دکیم و خه‌لکی گازنده هه‌نه،
ژلایئ خو‌قه ریفه‌به‌ری سه‌رباری ئامازه دان
ب شیانین سنووردارین خو ئامازه ب هندئ
دایه کو د به‌رنامئ وان‌دایه گرنگیه‌کا زی‌ده‌تر
ب به‌هدینان بیته دان.

سیلافا: ته وه‌ک روژنامه‌خانه‌ک نه‌ا چ
ل به‌ر ده‌ست دایه‌؟

نهیلی لدور قئ پرسیارئ دبیژیت: ته‌ز
نوکه وه‌ک روژنامه‌خانه‌ک بشیوه‌یه‌کئ گشتی بو
ده‌می ۱۴ ده‌مژمیران د کارئ راگه‌هاندن و
روژنامه‌خانییدا کار دکەم، بشیوه‌یه‌کئ نغیسهرم
ل ئازانسا کوردستان یا ده‌نگوباسان (ئاکانیوز)
ل به‌شئ به‌هدینی، ریفه‌به‌ری نغیسنا چاپا
به‌هدینی یئ گو‌قارا «واته» مه‌ کو گو‌قاره‌کا
ره‌وشه‌نیری گشتیه، هه‌روه‌ها ل زاگروس
تیقی ژ بیژهرئ ده‌نگوباسین کرمانجی و
پیشکیشکاری به‌رنامه‌یی سیاسیمه بنا‌قی
به‌رنامئ «نه‌رین». و پرۆژه‌یی به‌رنامه‌یه‌کئ
سه‌رده‌میانه یئ سیاسیژی نوکه لبه‌ر ده‌سته
و کاری لسه‌ر دکەین ب پشته‌خانییا خودئ
دده‌مه‌کئ نیزیکا دی هیته راگه‌هاندن.

سیلافا: فاکته‌رین سه‌رکه‌فتنا کەسی
روژنامه‌خان چنه‌؟

لدور پرسیارا مه‌ ته‌و دبیژیت: کەسی
روژنامه‌خان، پیدقییه ب پیشه‌یانه کار بکەت،
دویربیت ژ لایه‌نگرین، راستیان به‌رچا‌ف بکەت،
ته‌گه‌ر سه‌ر ب لایه‌نه‌کیقه بیت ژ هه‌ول
بده‌ت لده‌می راپه‌راندنا کارئ خودا بیلایه‌نانه
و لدویف پرنسیپین روژنامه‌خانی کار بکەت،
پیدقییه هه‌رده‌م لدویف هوشیارین بگه‌ریت،
چا‌ف شه‌کری بیت و دویمچوونا رویدانان
بکەت.

کله هی:

ئه زئی ب فرچی خوه خزمه تا گهل و وهلاتی خوه دکهم

دیدار - سامی ریکانی

هونه ری شیوه کار نیک ژهونه رین هه ری پیشکته قتییه و زور که سان دجیهانی دا ب هنی هونه ری ناقدار و پیشکته قتی بووینه و تانها ژی بهرهمین وان دگری داماینه و ناقتین وان نه بریاینه. که هی ژی دهیتن بیته نیک ژوانان دپاشه روژا خوه دا. داکو که هی بنیاسین بهرستین مه بقی رهنگی ل خواری داینه.

دئ شیئی خوه دهیه نیاسین؟

بهرهمین قوتاییان بوون یا سین ل سه رتاستی پهره وردا نامیدی بوو کو من نه نجامین باش بدهست فه ئیناینه.

هیچی یا ته ل پاشه روژی چییه؟

هه ره که سه کی هیچی کا هه ی دژیانی دا کو پی سهربلند بیتن، هیچی یا من ژی نه وه دریزه پیدانا کاری خوه نه ز ب فرچه یی خوه خزمه تا گهل و وهلاتی خوه بکه م.

ژبوی سهرکه قتنا کاری خوه تو چ

دخواری؟

هه ره سهرکه قتنه کی پیدقتین خوه هه نه، دهما مروف کاری شیوه کاری دکه تن دقتین مروفی جهه کی تایهت هه بیتن، لی ئاریشا مه قوتاییان نه وه کو دقوتابخانین مه دا چ ژورین تایهت نینن کو ب رحه تیا خو وینا دروستبکه ین دپولنی دا نه شینن کاری خو نه نجام بدهین دهما هزرا مروفی چوو چ وینه ناهینه چیکرن، لهوما داخوزا من نه وه کو ژورین تایهت بین هونه ری هه بن داکو ئاره زوین قوتاییان بهینه جه.

ئه ز که هی فه خرمه ددین عه بدولقه هه ار ل سالا ۱۹۹۵ ل گوندی چی ل کومه لگه ها سیریئ ژدایک بوویمه و نها قوتاییمه ل پولا هه شتی سهره تی ل قوتابخانا نه مران.

چ بوته بوو پالدەر کو تو وینین شیوه کاری

بکیشی؟

براستی من هه ره دقوناغا پولین سهره تایی دا هه زا وینه کیشانی هه بوو لی پالدهری هه ره سهره کی برایی من هونه رمنه ندی شیوه کار بهرهمان بوو دهما وی وینه دکیشان نه ز ژی دگهل بووم کاچه وا وینا دکیشیتن و چ رهنگا بکاردئینیتن نه وه بوو هیدی هیدی نه ز هیربووم.

تو بههرا پترچ جورین رهنگان بکاردئینی؟

ئه ز هه می جوره رهنگا بکاردئینم و هه ز ژی دکهم، لی بههرا پتر هه ز ژرهنگی ماستیلی دکهم و بکاردئینم.

ته به شداری دچهند پیشانگه هانداکریه؟

من به شداری یا دسی پیشانگه هاندا کری دوو لسیریئ لسه رتاستی قوتابخانین خو کو

دوو مهسیحییَن ئاشوری پتر ژ ٣٥ سالان سترانا ب کوردی د بیژن

کانی ماسی: نه حمهد نه دنی

عهودیشو

سه میر

کەس خوه لمن ناکه ته خودان، ئەفهه جارا ئیکێ یه کەسهک دیبژیت تو چاوان فیزی سترانی بووی؟! ب درێژاهیا هان سالیَن بوری دا، ئەز لسه ر شیوازی محمد عارفی سترانا دیبژم و هه مان ئامیری موزیکێ بکار دئینم، ئەهینا محمد عارفی وهسان چوووه ددلی من دا ئەگه ر روژهکی سترانا وی نه بیژم دی وی شهقی هیته خهونا من. سه میر د درێژاهیا ئاخفتنا خوه دا گوت ئەز ب ههردوو زمانان سترانا دیبژم، لی پتر ب زمانی کوردی ئەو ژێ بههرا پتر سترانی محمد عارف جزراوی، من شهش ستران تومارکرینه ل کهنالی عهشتار پهخش دبن ژ بهر کیم دهرا مهتیا خوه پینج سترانی دی ماینه بریقه نهشیامه تومار بکه م و من بهشداری د ئاههنگین مهزن دا کره ل کانی ماسی و سه رسنکی و ئامیدی نوکه ئەندامی تیا هونهری یا شورهش م ل کانی ماسی. سه میر بیبادی گوت: خوشترین ده م بو من ئەوه ده ما دگه ل هه قالان درونم و سترانی محمد عارف جزیری دیبژم و هیضی خواست کو ریفه بهریا روشه نیبری و هونهری خوه لی بکه ته خودان.

عهودیشو و سه میر دو که سین مهسیحی نه ئەفهه پتر ژ ٣٥ سالیه سترانا ب کوردی دیبژن ههردوو ژێ لسه ر ستالی محمد عارفی بریقه دچن، عهودیشو دیبژیت محمد عارف چوووه دناف خوینا من دا ئەز نهشیم بی سترانا وی بژیم و سه میر دیبژیت ئەگه ر ئەز روژهکی سترانا محمد عارفی جزیری نه بیژم دی وی شهقی هیته خهونا من!!

ئیدی چوو دناف خوینا من دا بهیج رهنگی نهشیم دهستان ژێ بهردم. ل سال ١٩٧٠ ئ ئەز پشتراست بووم ژ خوه ئەز شیام ل هه ر جههکی سترانا بیژم، من گه لهک جارا محمد عارف ل سه رسنکی ددیت لی هیشتا من شهرم دکر و ئەز د ترسیام سترانا لدهف بیژم. عهودیشو زیده تر گوت ئەز سترانا ب عه ربی و سریانی ژێ دیبژم، به لی تاییه تمه ندیا من گوتنا سترانی محمد عارفی یه پرانی خه لکی سه رسنکی نافی محمد عارفی ده نیایه سه ر من و ئەز شانازی پی دبه م و پی که یف خوشم. سه باره ت به ره مین وی عهودیشو گوت ل پرانی که نالین ئەسمانی بین کوردی من ستران لی هه نه و له می که نالان دهینه په خشکرن. ژه نیئا ئامیری ته مبییری و گوتنا سترانا بکاری کارسازیا ته مبییران ژێ رادییت و ب دهان ئامیری ته مبییران دورست کرینه و ب بهایه کی باش هاتینه فروتن. عهودیشو دناف ئاخفتنا خوه دا گوت ب دهان جارن من به شداری د ئاههنگان دا کره ل به غدا و میسل هه ولیر و دهوکی و ئامیدی، و دناف ئه رشیفی وی دا وهسان دیار بوو چه ندین سوپاسی و باوه رنامه ژ ده زگه هین راگه هاندی وه رگرتی نه وهک ریز لیئینان بو خه مخوریا وی بو هونه ری کوردی بی ره سن ها ئەفهه پتر ژ ٤٠ سالیه سترانا بکوردی دیبژم و دی بی به ردهوام بم.

عهودیشو ئەسنیل یوئیل ژ کریستیانین سه رسنکی یه ل سال ١٩٦٤ ژ ئەشقا محمد عارفی جزیری خوه هاقیته دناف سترانا کوردی دا، دیبژیت محمد عارف هه قالن بابی من بوو گه لهک جارن ستران ل مالا مه گوتی نه ژ بهر خوشیا دهنگی وی و شیوازی ستران گوتی وه لمن کر ئەز فیزی ته مبییری و سترانی بیم، ل سه رسنکی کانیه ک ههیه دیبژنی کانی رحی خه لکی دهور و بهران که رستین خارنی بو ته زاندنی د کره د وی کانی دا من قازانهک ماستی ژ وی کانی دزی و من ته مبییرهک ژێ چیکر من پیچهک خوه فیزی ته مبییری کر پاشی ماموستا داود یوخه نا هه ر خه لکی سه رسنکی بوو ته مبییرهک باشتر بو من چیکر و ب دیاری پیشکیشی من کر ل وی ده می من ده ست ب سترانا محمد عارف کر روژ بو روژی □ ئەز شارهزا بووم و ههزا گوتنا سترانی محمد عارف ل دهف من گه هه شته وی ئاستی

سه میر گورگیس ئاکنجیی گوندی بیبادی سه ر ب ده فه را ئامیدی فه یه بی به رنیاس ب سه میر بیبادی گوت: ل دهه سالی من ده ست ب گوتنا سترانا سریانی کر، ل وی ده می من ئەزمانی کوردی نه د زانی، لی پشتی سال ١٩٧٥ ئی گوندی مه ب جهه کی گه شت و گوزاری دهاته زانین وی ده می ژێ بزافا گه شت و گوزاری یا خورت بوو، گه لهک جارن محمد عارفی جزیری ل چایخانی ستران دگوتن بو گه شتیاران ژ بهر ههزا ته مبییر و دهنگی وی من خوه فیزی ته مبییری و زمانی کوردی کر وی ده می ئەز بچویک بووم لی هیشتا وینی وی ل پیش چافین منه، سه میر گوت هه ر دوو ستران بیژن نافدار ئەلبییرت روئیل و محمد عارف وه لمن کر ئیدی ئەز ده ست ب ستران گوتی بکه م ل سال ١٩٧٨ ئی من هه ولدا سترانا بکوردی بیژم ب تاییه تی سترانی محمد عارفی جزیری، ئەفهه ٢٣ سال بوورین لسه ر گوتنا سترانا ب زمانی کوردی لی

حسین حسن:

سەرکەفتنا من سەرکەفتنا بینەریە ئەوی بەرھەمی من دینن .

دھوک : نەشوان گۆھەرزى

ھونەر زمانەکی تاییبەتە و پەيامەکا پیروزە و ئەخلاقیە بو ھونەر و ھونەرمەندی، ناسنامەییەکا نەتەووی و جیھانیە دبیاشین جودا جودا دا ، حسین حسن دەرھینەرەکی باژیری دھوکی یە و خودان چەندی بەرھەمایە و چەندی کلیپین پر هیژایە و کارین وی گەلەك جودانە و کارین وی پر رمانن بو پتر بەرفرەھکرنا بابەتی دبیتە میھقانی گوھارا سیلافت :

بو دەرھینەرئ سەرکەفتی حسین حسن گوت : سەرکەفتنا دەرھینەری ئەز نەشیم بو دەست نیشان بکەم ل سەر خالەکی کا دەرھینەرئ سەرکەفتی کی یە، یان کی نینە ژبەرکو ھەر دەرھینەرەکی خودان ئایدایەکە و ھەر دەرھینەرەك ب رەنگەکی شول دکەت لئ ھەر بەرھەمەکی یان فەلمەکی کو چئ دبیت ئەف فەلمە دەرکەفتن ژ واقعەکی یە ئەفجار چ واقعەکە کو ئاشوپە بەری ھنگی یان واقعەکە دئ نیشا خەلکەکی دەت و نیرین و دئ قیانا قی فەلمی دەمینتە لسەر وی بینەری یئ کو سەحەکەتئ ژبەرکو فەلم دەیتە دروست کرن دا نەجیتە د دولابەکی دا بەلکو فەلم دەیتە دروستکرن کو ببینەرەك ببینیت و بینەر حەژئ بکەت و حەژئکرنا قی فەلمی بیگومان سەرکەفتە بو فەلمی بخو و سەرکەفتە بو دەرھینەری . ھەر دیسان مەژئ پرسى گەلو چ جیوازیکە دناقبەرا ئەکتەری شانونی و ئەکتەری سینەمایئ دا ھەبە ؟ ھوسا بومە پەرسف دا و گوت : شانو ئەم ھەمی دزانین کو تشتەکی جودایە ژ فەلمی لئ ئەس دشیم بیژم کەسەکی کو شانوکار بەلکی ئەرگئ وی گەلەك زەحمەترە رولئ وی بەرامبەر رولئ ئیکئ لہەر کامیرئ ئەکتەریئ بکەت ژبەرکو کو گەلەك تشت بیت ھەین (مسافە) دناقبەرا ئەکتەری و بینەری دا بیکومان ئەکتەری سینەمایئ ئانکو تەفزیونی کامیرە پتر دشیئ خزمەتا وی بکەت ژبەرکو فەگۆھاستنا ھەمی لشینیت وی و ئاخفتا وی ب رەنگەگی دیە لئ ئەکتەری شانوکار ھەمی تشت دەمینن لسەر هیژا وی و جوداھی دناقبەرا ئەکتەری شانوکار و ئەکتەری سینەمایئ تئ ئەفە یە لئ وەکو سەرکەفتن چ ئەکتەری شانونی بیت یان یئ سینەمایئ بیت ئەکتەری سەرکەفتی

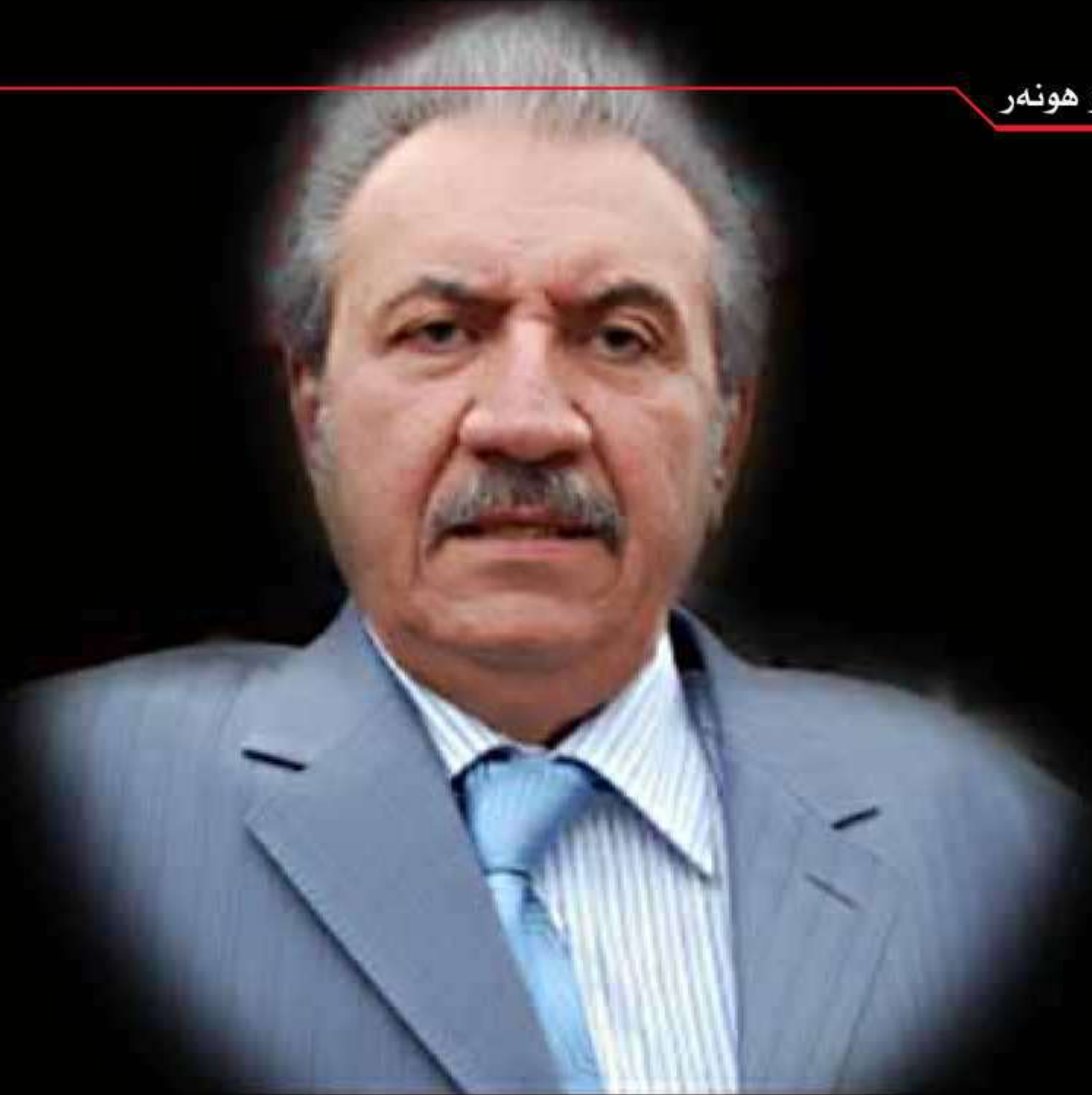

جویم لئ وەکو خەلات ل سالا (۲۰۰۶) ئ ل پایتهختی وەلاتی ئەلمانیا ل (برلین) خەلاتی (ئەنستوتا ئەنترنەشینال) مو وەرگرت پستی هنگی ئەف فلمی من یئ دوویئ ل وەلاتین (کوریا و کیشوهری ئەفریقا) و ل گەلەك جهین دی بیت جیهانی هاته قەبیل کرن لئ ل وەلاتی ئەمریکا ل فیسته‌قالا (هیوستن) پستی ل فیسته‌قالا (سانتا بەر بەره) جو (هیوستن) فلم بەشدار بو (مرشحن) دوو خەلاتان بوو و پیروزباهی قە من ئەف تشته یئ هەمی و خەتا نوکه وەکو بەلکه بیل دەف من پاراستی نه ژلایئ ریشەبهری فان فیسته‌قالان قە لئ مخابنی قە فلم ژبەرهمی حکومه‌تا هەریمی بوو و مزاره‌تا رهوشەنبیری پیئتی بو فلم ژ فورماتی (HD) بچیتە سەر (۲۵) پستی هنگی وان قەبیل نەکر و فلم نەئیخستە سەر و مخابن فلم ژ فیسته‌قالا (هیوستن) هاته دەرئیخستن و خەلات ژی هاتتە زفراندن , هەرۆسا ئەوژی بومه دیارکر نەبونا یان کیمبونا بەره‌مین وی ل بازاری کو گەلەك بینەر حەز دکەت قئ چەندی ژی بزائن ؟ ناقبری بومه هوسا گوت : براستی ئەو نه گۆنه‌ها منه ژبەرکو هەمی قە من دوو فلمین درئژ چیکرینه و ئەو دزقریت بو حکومه‌تا هەریمی و مزاره‌تا رهوشەنبیری جونکی بەره‌م بەره‌می وانایه و بەلافکرن و نیشاندان بو هولین سینەمای یان تله‌فزیوتان ئەو بو وانا دزقریت و دوماهیئ دیئژیت زور سوپاس بو گوشارا سیلاف بو قئ دیداری هیضا پیشکەفتەکا بەردموام بو ههوه و کاری ههوه دخوازم .

شیایه ب دروستی خو ل هونه‌رو هونه‌رمەندان بکەتە خودان ؟ ناقبری ب قئ رنگی هاته ناخفتن : ب راستی راگه‌هاندنا مه شیایه خو ل هەمی ئاریشه و گازندین هونه‌رمەندان بکەتە خودان لئ نه‌شیایه و نه‌قیایه ! ل دەستپیکا کاری تهئ هونه‌ری تا نوکه تو ل کیش بەره‌می خوین رازی پتر هەمیان ؟ دیئژیت : براستی تشتی کو من قیای بکەم خەتا نوکه بەلکی من نەکره بەلکی ئەس نزانم ژی چی یه لئ تشتی من حەژئ کری ئەوه کو دوماهیک بەره‌می من یئ کو من کری کو پتریا هەمی دەیتە پیش چاقیئ من ئەو بو فلمی (هەرمان) و ئەو بو بەری جەندەکی مه کورته فلمەکی چیکری کو بناقئ (بیت ژبیر بوی) ئیدی ئەز نزانم کادی یئ سەرکەفتی بیت یانه لئ وەکو من فلم چیکری ئەو بو فلمی (هەرمان) ئەز پتریا هەمیان من یا حەژئ کری , (حسین حسن) دچەند فیسته‌قالادا بەشداری کره و جەند خەلات وەرگرتینه ؟ بومه قئ رنگی دیارکرن : وەکو فیسته‌قال ئەز گەلەك جهین جیهانی بیت

هەر یئ سەرکەفتی یه ژبەرکو ئەکتەری شانویئ دشیئ ئەکتەریا خو لسەر شانویئ بکەت و بەرامبەر کامیری ژی بکەت لئ دەمینته لسەر ئەکتەری کو جوداهیئ بکەت دناقبەرا شانویئ و سینەمای دا , ئایا سەرکەفتنا (حسین حسن) ی د چ دابویه تاکو گەهشتیه قئ قوناغی ؟ براستی ئەس نه‌گەهشتیه قوناغەکی یاکو من بقیئ یا نوکه ئەس لسەر دچم و سەرکەفتنا من باوهریا منه و سەرکەفتنا من سەرکەفتنا بنه‌ریه ئەو بینهری بەره‌می من دبینیت لئ وەکو ئەس کەسەك خو کەسەکی سەرکەفتی نابینم , هەرۆسا مەژئ پرسی کا ژ دەسپیکا ته تا نوکه تو شیای چ خزمەت پیشکیش بکەی ؟ ناقبری بو سیلاف گوت : یا ژ دەسیت من هاتی من گر و من چ منەت نەکره و ئەس نابیئژم ژی کو من منەتەك یا ل خەلکی کری ئەس چ جارا ژی و نابیئژم بەلکو بەروقازی قئ جەندی ماقئ وی خەلکی یه لسەر مروقی و ئەگەر تو جوی و ته ل جەهکی کار کرو ته خو کره وەك سەرکیشەك دکاره‌کی دا ئیدی ماقئ خەلکی یه کو تو تشته‌کی بو وانا بکەی و چ قەنجی نینن من کاری خو داگری و ئەفە ماقئ خەلکی منه لسەر من , ئایا راگه‌هاندنا مه

پروفیسور دکتور بەدرخان سندی

دەمی سترانیڤ گولبوھاری و تەحسین تاھای گوھ لی دیم دکەمە گری

نامیدی: پیرس نامیدی

پروفیسور دکتور بەدرخان سندی ئیکە ژ کەساتی و ھونەر مەندین ناھدار یین کورد کو نمونەییڤ وەکی وی زور دکیمەن د ناھ جشاکا مەدا. بەدرخان سندی ل سال (۱۹۴۳) ھاتیە ل سەر دوئیایی و خاندنا خو یا سەرھتایی و ناوئندی و نامادەیی ل دھوک و میسل و زاخو و بەغدا بریە سەری و وەرگری باوەرناما دکتورایی یە ب زانستین دەرونی ل زانکویا ویلز ل ئەندەن. ئەفروکە دکتور بەدرخان میھشانەکی زور ھێژایە دگوفارا سیلاف دا کو بەرسقا چەند پرسەکیڤ مە بەدەت.

جیھانا ھوزانی زور یا بەرفرھە ھوزان ل دەفت تە چیه؟

دکتور: ھوزان ھەفرکیا روحی یە دگەل ئاریشە و ھەلوستین ژیانئ و یا بەردەوامە دناقبەرا ھوزانقانی و

ئاریشین ژیانئ دا، و دیسان من ھوزان ب ھوزانەکی پیناسە کریە کو ددیوانا من دا ھاتیە بەلافکرن کانئ ھوزان چیه. کەس نەشیت پیناسەکا دروست بەدەتە ھوزانی چونکی ھندە جارا ھوزان ئیشە

و تايە و ھندە جارا خوشیە .

تە ھوزان ھەبئارت یان ھوزانی تو ھەبئارتی کو کاری ل سەر ھی بیاشی بکە؟

دکتور: جوانە! ب راستی ھوزانی ئەز

و قافيا دنقيسى ل ساللا (۱۹۷۵) ئى بوو ئىكەم جار من ھەلبەستا ئازاد نقيسى و ل دەمى من دەست پىكرى من يا كلاسيك نەھيلا، لى نوکە ئەز يا ئازاد و كلاسيك ھەردووکا دنقيسم، من ھندەك ھوزانين رەنگ نويخاز ژى ھەنە .

تە ھوزان ھەنە ھاتينە بەرزەكرن و دلئ تە گەلەك ل دويغ را بيت؟

دكتور: وووو بەلى من ھەنە و نەئيك بەلكو دەفتەرەك يا ھاتينە بەرزەكرن و تا نوکە دلئ من ل دويغ رايە، نيزيكي (۶۰) ھوزانا تيدا بوون و من گەلەك ھەز دكر بينم ڤە و تا نوکە چ ديار نينە .

ئەرى راستە ھوزانا بەيرە دستار و بيريغانى رامانەكا سياسى دەن؟

دكتور: بەلى راستە، ئەو بخو نەئەقندارى نە ئەگەر ھندەك ھزر ژى بکەن. ئەف سترانە نەخاسمە بيريغانى ل دەف من كيشا كوردى يا تيدا كو ئەو ژى كيشەكا بى خودان بوويه چەندين ساللا ھندى بزاڤ بو دەھاتە كرن بەلى وان بزاڤا سەر نەدگرت وەكى شورەشا ((شېخ عوبەيدلايى شەمزينى ل ساللا (۱۸۸۸)) و شورەشا شېخ سەعیدى پيران ل ساللا ۱۹۲۵ و ھتد .

ب ديتنا تە چەند ژيندى مانا سترانا كوردى يا كەفن ل بەر ھەلبەستتھانين مينا جەنابى تە دكەڤيت؟

دكتور: ب راستى سترانبىژ و ھوزانئان ھەردوووك خزمەتئ دكەن و بەھرا ھەردوووكايە ئەگەر بەھرا من بيت بى گومان بەھرا وايە چونكى وان كرىە ستران، واتە ژيك ڤە نابن .

ئەو چ تىشتە دوائى نقيسينى دا تو زور ھەژئ دكەى و تا نوکە تو نەشىي بکەى؟

دكتور: ئەوا ئەز ھەژئ دكەم و بو

بى ھەلبىزارتيم لەوما ئەز شيايمە ب باشى كار بکەم، راستە دييژن ھوزان ئيلھامە بەلى ئيلھام بتئ ئەو دەمە بى ھوزانئان باش و باش ئامادە دبيت بو نقيسينا ھوزانئى، و ھوزانئان بەرى ھەمى تىشتى دقيت بى روشنبير بيت .

ئىكەمىن ھوزان تە دروستكرى يا چەوا بوو؟

دكتور: ب راستى من ل ساللا (۱۹۶۱) ئى دەست پىكرىە ئەوژى ژ بەر خرابيا بارى ئەم تيدا دژياین، ل وى دەمى ئەز ل زانكوئى بووم و بابى من ھاتبوو زيندانكرن من ب سرودا دەست پىكر سرودين كوردەوارى و نەتەوھىي و من بو ھەڤالين خو دخاندن .

ژبلى زمانى كوردى تە ب چ زمانين دى ھوزان نقيسينە؟

دكتور: بەلى ب زمانى عەرەبى من زور ھەلبەست ھەنە و رەنگە ديوانا من يا ب زمانى عەرەبى ل شان دوو سئ ھەيشان بەيتە بەلاڤكرن .

گەلەك جورين ھەلبەستا ھەنە بگرە ژ ئازاد و كلاسيك و نويخاز، كيژك ژشان ئەوھە يا تو پتر ھەژئ بکەى و گرنگيى بدەيى؟

دكتور: ل دەستپيكي ئەز ھوزانئانەكئ كلاسيك بووم و ل سەر بناغئ كيش

وى دييژم و دنقيسم و ھەز كەم بينم داخازا دەولەتبوونا كوردستانئ يە .

تو تەحسين تاھا و گولبھارى وەك دوو ستيرين گەش بين دەڤەرا مە چەوا دبيني؟

دكتور: ب راستى ئەو دوو ستيرن و ھەمى دەمان دگەشن من گوتيە و ھەر دئ بيژم شانازيە بو من كو ئەوان ھوزانين من كرينە ستران و تا نوکە ژى زوربەيا جارا دەمى ئەز گوھداريا دەنگئ وان دكەم روندكين من دبارن . بو زانين گولبھارى ھوزانين ھەميا نە دكرنە ستران لى خو جارەكئ وى ھوزانا من نە زفرانديه ڤە و ھەروەسا تەحسين تاھا ژى بو زانين دوماھيك ھوزان من دايە تەحسين تاھا ((ئاخ دلئ من)) بوو و يا گولبوھارى ژى ((دلو)) بوو و پشتى ڤئ سترانئ گولبھارا رحمەتى چ ھوزانين دى نە گوتن .

پەيشا تە يا دوماھيى چيە بو گوڤارا سيلاف و خاندەناڤانا ببيژى؟

دكتور: زور زور سوپاسيا وە دكەم و داخازا سەرکەڤتئى بو ھەوھە داخازم و من ريز و حورمەت بو وە ھەنە و بو ھەمى خاندەناڤانا و خەلكئ دەڤەرا ئاميدىي و زور زور سوپاس .

سەرماوز محمد عبدالله

ئەو كەقالى پتر رەنگ دناقدا ھەبن دى بەھزتر چىتە ناف گيانى مروقىدا ئەز ل دويف چ ريبازا ناچم، بەلكو من بخو ريبازەكا تايبەت ئافراندىە

دھوك: تورين دېرەشى

سەرماوز محمد عبدالله، ناسناھى ھونەرى سەرماوز كەمەكى ژ دايكبويا ۱۹۸۶/۱/۱ ل گوندى كەمەكا، ژبەر كاودانىت سياسى خيزانا وى ئەشيا ل دھوكى ب مينيەت بابى وى ژى ل شەشى ئامادەيى بوو خواندنا خو ب دوماھيك نەئينا، ل سالا ۱۹۹۲ خواندنا خو يا سەرھتايى ل قوتابخانا خەبات يا تيكەل ل دھوكى دەست پى كرىە، بەردەوامى دايى تاگەھشتيە ئامادەيا دھوك ئەوژى ل دويف لەزا مالا وى بوو.

دەقەرى دكەي؟
سەرماوز/ب راستى چەند سالەكىن كىمن ئەز
ھاتىمە نياسين، بەلى ب ديتا من ھونەر مەندىن ژىھاتى
ھەنەئەگەر ريك بو بەيتە قەكرن و بەيتە فرىكرن بو ژ
دەرھەي ولاتى و ب پشەقانىەكا مەزن دى سەر كەفتان
ئىنن، مە ھونەر مەند ھەنە، چەندىن پىشانگە قەكرىنە،
بەلى بەس كەقال فرى كرىنە و پشەقان نەبوينە
ئامادەيىن سەر كەفتن ژى ئىنايە، من و بەرىخودانا
ماموستايىن من و باوهرىا من بخو ئەگەر پشكداريى
بكەم دى سەر كەفتىن نمونە بەدەست خوڤە ئىنم.
سىلاڤ/جشاك چەوا بەرى خو ددەتە كارىن
ھونەرى ب گشتى و شىوہكارى ب تايبەتى و چەند لەز
ل سەر كەقالان ھەيە؟
سەرماوز/ ھەكى ئەم دىيىن خەلكى مە روژ بو
روژى ھەژ كارىن ھونەرى دكەن، موزىك و شىوہكارى و
شانو بەلگەنە بو قى چەندى ئامادەبونا خەلكەكى مشە
و جوانيا مالى ب كەل و پەلەين ھونەرى تژى دكەن و
ب تايبەتى شىوہكارى، چونكى پتر داخازى ل سەرھەيە،
ھەر سى تايا نىگار و پەيكەر و سىرامىك، د شىوہكارىدا
كەقالى پتر گرنگى ھەيە، يان كو نىگار دھيتە فروتن
و ژ ھەمى لايانظە چىترن، ژبەرى چەند سالەكا نە ب
قى شىوہى بوو.
سىلاڤ/تو ھەك كچەك چەند شىاي خو ل

ژبەر كو ئەز يا بچوك بووم من نەدزانى كا چەوا من
ئەو وئە دەردىئىخست، تشتى بو من خوش ئەو دەم بوو
دەمى من دگوتى من وئى ھەوچىكر، ل قوناغا ئىكى
يا پەيمانگەھى و دووى من قيا ئەز كارەكى نوى بكەم و
ل دەمى كو قوتابى دچونەمال ئەز نەدچووم و من دوو
دەوام دكرن و من دگەل دەواما دىترژى كار دكر، ل ھەر
جھەكى قالا ھەبا، بەلى چ ب دەستى من قە نەمات
تاكو چويەمە قوناغا سىن كو بەرى دەوامى ل وى قوناغى
بكەم ژبەر كو من باوهرى ب خو ھەبوو و ھىقى يىن من
نەشكەستن و بەردەوام بووم و من ستابلەكى نوى و يى
جودا و يا من دقيا خودى ژ نىشكەكى قە دا من، و يا
سەير بوو بو ماموستايىن من يىن ھونەر مەند ب تايبەتى
ھونەر مەند سىروان شاكىر كو ئەو رىشەبەرى پشكا مە
يا شىوہكارى بوول دەستپىكى تشتەكى سەير بو بو وى و
گوت بەلكو تە ژ مېدايەكى ھەرگرتيە، پاشى بو دوپات بو
ھزرا منە، پاشى من پىشانگەھەك قەكر ب قى ستايلى
و بشى رەنگى ئەز ھاتمە پىش ب تايبەتى قوناغا پىنجى
ل قىستەقالى كو ب ديتا ھەر كەسەكى ئامادەبووى
جوانترين كارى من بوو، كو ئەز دەرزى جلكان ھوير
دكەم و وينا پى چىدكەم.

سىلاڤ/تو دناقا كەقالىن خو يىن ھونەرى دا
دخوازي چ تشتەكى نىشا جشاكى بەدى؟
سەرماوز/ھونەر دخودا نامەيەكا مروفايەتيە و
جوانى و خوشيە، من دقەت ب رىكا دەربرىنا كەقالىن
خو ھشياركرنا گەلى خو بكەم و جشاكى ب ريك
ويك بكەم، ھونەر مەندە رىيا راست نىشا خەلكى ددەت،
ژبەر كو، يان دى خو تىدا يىنيت، يان رىكەكە بوو
چارميا خەلەتيا، ھونەر مەند ھەكى پارىزەرەكى دەربرىنى
ژ ئىش و ئازارن خەلكى خو دكەن، ئەز ژى ب رىكا
چەندىن كەقالا بو قى ئارمانجى ژى دەست نىشانكرنا
سروشەكى مروفايەتى يى نوى يە.
سىلاڤ/تو چاوا ھەلسەنگاندنى بو ھونەر مەندىن

سىلاڤ/ دەستپىكى خو بو كوفارا سىلاڤ بەدە
نياسين و كائى تە كەنگى خو دناڤ جىھانا ھونەرى و ب
تايبەت شىوہكارى دا دىتە؟

سەرماوز/ دەستپىكى ب خىرھاتناكوفارا ھەوہ
دكەم و دەست خوشيى ل ستافى كارى دكەم ئىك
ب ئىك، ژبەر كو ناھيتە قەشارتن كو دەقەرا ئامىدىن
دەقەرەكا بەرنياسە د گەلەك بواراندا و ھزرا خو د
جوانترين دىمەنان دا دكەن ئەونىن كو جىھانا راستىن
دگەل دچن.

چ پى نەقەت ھەر كارەكى مروڤ ژ دل نەكەت
چ جارارن سەر كەفتى ب دەست خوڤە ناھىنيت، من
سەر كەفتن دخاندنا خودا نەئينا ژبەر لەزا من يا
ھونەرى پتر بوو، ل سالا ۲۰۰۵ ئەز چومە پەيمانگەھا
ھونەرىن جوان من تافىكرن كر و ئەز ھاتمە ھەرگرتن
من ئەق بەمەرە ھەبو ل قوناغا دووى سەرھتايى، دھيتە
پىرا من ل دەمى من دەست پىكرى ل بەيتەدانىن
دناڤ بەينا وانان دا ئەز نە دچومە ژ دەرفە ژبەر
كو ھەقالىن من ل ھىقىا من بوون و خو دكرنە رىز
دابوو وان وىنن كارتونى چىكەم، ومن پشكدارى د
ھەر كارەكى ھونەرى دا دكر ل سەر ئاستى قوتابخانا
و ھەر كەسەكى ھاتبا مالا مە يىنى كو بزائم كا ئەز
يا زىرەكەم، يان، دى شىم قى كارى كەم و يىنى شەرم
دا ل بەرامبەرى وان راوہستم و وئى وان چىكەم و

پىنج ساللا ل فېستەڧالا، و يىن پەيمانگەھا ھونەرىن جوان، دىوارىن قوتابخانا، سېسى رىز ۶ كەڧال، شورەش ۱۲ كەڧال، دېژىن ۴ كەڧال، و فېستەڧالا ل سەر ئاستى قوتابخانا، و ڧى گاڧى ئەڧە دوو سالە ئەز ئەھاتىمە دامەزراندن كارتىكەنەكا مەزن ل سەر من ھەيە، بەلى ئەشېت ھەزا من براوھستىنىت.

ل دومامىنى دووبارە سوپاسيا ھەوۋە دكەم ب راستى ھوين ژى پشەڧانەك مەزن بوون بو من، كو ب ڧى ديدارى داخازا سەرکەڧتى بو ھەوۋە دخوازم ھەر سەرکەڧتى بن خزمەتا ھەوۋە ژى يا بەرچاڧە ھەمى و تەخاڧە دگرىت، كو ئەڧەژى خالەكا گرنگە، و خاندەڧانان ژى ژىيرناكەين.

بەيت، راستە نەيا حلې يە، بەلى زەوقى منە، ھەتا كو من كەڧال ژ تېڧلىن گوندورا و ڧىقىين و زەرزەواتى و پىڧازى و ساڧارى و توفى، ب ھەمى كەرەستەين ھەن چىكرىنە، ئەوژى ھوير كرىنە و ھشك كرىنە، راستە گەلەك ب زەحمەتن، بەلى من گەلەك زەوقى ھونەرى يى ھەيى.

سىلاڧ/تانوكە تە پشكدارى دچەند پىشانگەھان دا كرىە؟

سەرماوز/ من سى پىشانگەھىن تايبەت ڧەكرىنە و ۱۲ پشكدارى، ئەوژى ل دھوك و ئامىدىن و ھولەندا،

ھەمبەرى ئاستەنگىن ژيانا ھونەرى بگىرى؟
سەرماوز/ راستى من ھندەك ئاستەنگ ھەبوون، بەلى من بخو چارەدكرن يىنى كو كەسەك بزائىت، گەلەك جارا من داخازىت خو دائنە لايەكى داکو كىماتىنى دكارى خودا نەكەم، مالا من ھارىكار بو دەما شىاننىت من دىتىن، بەلى گەلەك جارا دەما من پىشانگە ڧەكرىن ھەتا ڧى گاڧى من چ پارە ب مەرەما كارەكى ھونەرى ژ مال نەستاندىنە، گەلەك جاران من ل شوينا دەستەكى جلكا بخوبىكرم من دوو سى كەڧال بوخو دكرىن كەيفامن پتر دەھات دا بى شىوھى خزمەتا گەلەكا كەم، دەستىكى ھوسا بو پاشى من بخو پشەڧانى ل خودكر و كەڧالين خو فروتن، گەلەك جارا من داخازىت پندڧى بو ھندەك كەسا ھارىكارى كرىە، ھندى من شىان ھەبن دى كەم.

سىلاڧ/كارتىكەنە رەنگان ل سەر كەڧالى چەندە بو ھىزا كەڧالى؟

سەرماوز/رەنگ ھەمى د جوانن، بەلى ھندى رەنگ پترىن كەڧال ژى دى جانتر لىبەت، ئەو كەڧالى پتر رەنگ دناڧدا ھەبن دى بەيتر چىتە ناڧ گىانن مروڧىدا.

سىلاڧ/تو كىزان رەنگىن بالكىش د كەڧالين خودا بكاردىنى؟

سەرماوز/رەنگى زەر و سور و شىن، ئانكو يىن سەرەكى بكاردىنىم ئەز ب خو ھەژ رەنگىن ڧەبوى دكەم، پتر خوشيا تىدا بكاردىنىم ب تايبەتى زەر و سېسى.

سىلاڧ/سەرئەكەڧتن د كارى دا چ ھەستەكى بو مروڧى پەيدا دكەت و ئەگەر ب سەرئ تە ھاتىت بوپە ئەگەرئ دەست ژ كارڧەكىشانان تە و تە چاوان سەرەدەرى دگەل دا كرىە؟

سەرماوز/دەمى مروڧ دكارەكى دا سەرئەكەڧىت دڧىت مروڧ گەلەكى ب ھىز بىت، ب راستى مروڧى گەلەك بىزار دكەت، دڧىت مروڧ ب شىتە خو، ھەر كەسەك دژيانىدا دەھمى تشتا دا سەرئەكەڧىت، دەما ب سەرئ مروڧى دەھىت بلا خو بدەست ڧە نەبەردەت، ئەگەر دى ل بەرامبەرى ھەر تشتەكى خو كىم شىان بىنىت و ئەڧە بخو دى بىتە شكەستن، يا ب سەرئ من ھاتى ۋەكى بەرى نوكة من گوتى من دڧيا تشتەكى بكەمن بەلى چ ب دەستى منڧە نەھات، بەلى ب وئ باومرىا من بوخو چىكرى من سەرئەكەڧتەكا كو چ جار دھزرا مندا نەبو من ئىنا، بەلى نەبو ئەگەر كو ئەز ڧى كارى ب ھىلم، ب راستى ئەگەر مروڧى ھەز ل سەر كارەكى ھەبوو ژ دل، چ تشت نەشېت مروڧى ژى ڧەكەت، بلا نەسەرئەكەڧىت ژى، من ل دەستىكا خو يا دىتى من ھىڧى بوخو چىدكرن دا بشىم كاربكەم.

سىلاڧ/تو ل سەر چ رىياز ھونەرى دچى؟
سەرماوز/ مە گەلەك رىياز و قوتابخانە ھەنە ل جىھانن، بەلى ئەز ل دوىڧ چ رىياز ناچم، بەلكو من بخو رىيازەكا تايبەت ئاڧراندېە كو ئەوژى دەرزى يە كو ھوير دكەم ب مەڧەسى تاكو ۋەكى رەنگىن زەبىتى لى

نوچپه یین

هونهری

ب: پیرس نامیدی

نارین فهقی دی نهلبومه کی به لاف کت

سترانیبیرا روژاا کوردستانی (نارین فهقی) دداخویانیه کا تایبته دا بو ئاژانسا (PNA) دا راگه هاندن کو نوکه یا مژویلی دروستکرنا نهلبومه کا نوی یا سترانایه و رهنکه ل دووماهیا وهرزی هافینا هف ساله بهیته به لافکرن. نافبری تهو ژی نهفه شارت کو تهو نهلبوم ژ (۱۰) تراکین سترانین بالکیش پیک دهیت و ب ستایلین زور جوان و سه رنج راکیش دهینه دروستکرن و ههمی کارین فی بهرهه می ل ولاتی تورکی دهینه نهجم دان و شیایه مضای ژ تیکستین گهلهک هوزانقانا وهربرگیت و دگهل ئاوازدانه رین خودان شیان. ژ لایه کی دی فه رادگه هینیت کو بتنی نوکه یا مایی دهنگی باقیته ل سه وان تراکا. سه بارمت به لافکرن و راگه هاندنا نافی نهلبومی تا نوکه نه دیارکریه کا دی ب چ ناف هیته به لافکرن.

تایتانیک دی بیته زنجیره کا تیله فزیونی

پشتی کو فلمی نافدار ((تایتانیک)) شیای سه رکه فتنی ب دهست خوفه بینیت و ناسناقی پرداهاتی ترین فلم دمیزویا سینهمایی دا وهربرگیت و چه ندین خه لاتین دی وهربرگیت، دهرهینه ری بهریتانی (جولیان فیلوز) بزاقا دکته فی بهرهه می بکته ته زنجیره کا تیله فزیونی و پیشکیشی خه لکی بکته. هه فه و پشتی تورا (BBC) یا بهریتانی د مالپه ری خودا به لافکری هف بهرهه می دی ل وهرزی پاییزا هف ساله هیته دهستیپکرن و هه فدم ب هه لکه فتا سه دسالیان بن ئاقبوونا پاپورا ((تایتانیک)) دی هیته نمایشکرن. سه بارمت ریظه بهریا بهرهه می بی که نالی (MTV) یه و ژ شش خه لکه کا پیک دهیت.

زویا یا نهلبومه کا نوی بهرهه ف دکته

سترانیبیرا دهنگ خوش مژویلی

ئاماده کارین دهستیکی یه بو نویتین نهلبوما خویا سترانا. دداخویانیه کی دا بو دهنگ و باسین هونهری ل رادیویا سیلاف گوتی کو نوکه ههم مژویلی ئاماده کارین دهستیکی نه بو نویتین نهلبوما خویا سترانا و بزاقا دهست نیشان کرنا تیکست و ئاوازا دکته، رادگه هینیت کو دی ب جوداهیه کا باشتر ژ بهرهه مین خویا دی دی بهرهه مینیت. زویا زیده تر روهن دکته هه فزیونی وی یی موزیکژمن ((لزگین خالد)) هه ز دکته ل فی بهرهه می وی هندهک موزیکژمنین دی دگهل کار بکه ن دا کو گوهرینه ک تیدا هه بیت و هندهک هزرین جودا تر تیدا هه بن. ژلایه کی دی فه رادگه هینیت ژی کول فان دهمان دا دی که نالی فین کاری دوو کلیپا بو نهجم گه هینیت لی هیژ ستران نه هاتینه دهست نیشان کرن.

گاگا په یف و ئاوازین سترانه کی ددهته لوپیزی

سترانیبیرا نافدار یا ب رهگه زی خو نه مریکی ((جینیفر لوپیز)) سه ره رای هندی نوکه کاری بو دروستکرنا نهلبوما خویا نوی دکته شیبا ب ریکا سترانیبیرا نافدار (لیدی گاگا) بی سترانه کا خو دروست بکته کو ژ په یف و ئاوازین وی نه. وهکی دراگه هاندنا مالپه ری ((people)) دا هاتیه به لافکرن هه ستران ب نافی (Invading My Mind) ه و هف سترانه ئیکه ژ تراکین وی نهلبوما نوی یا ب نافی (Love)، هف نهلبومه نوکه د قوناغا

چهوا لهشی مروقی بهرگریی ژ خو دکهت ؟

نا: دیان جه میل

گهردیله بین مهزنن (پروتین، فرمسه کر) و لسهر دیواری خانه یان یان په رده بین مادده بین بیانی دهینه دیتن.

د بهرگریا نافنجیا دژته نان دا، دئ ته نتیجین لهشی هاندت کو جوره کی پروتینان دروست بکته دیژنی ته نتیجیادی، کو دیته نه گهری ژناشیرنا وی ته نتیجینی نه وژی بریکا کارلیکا ته نتیجیادی-ته نتیجین دا. دژته نان ژ پروتینین گاما پیکدهین و ههر نیک ژوان چوار زنجیره بین فرمپیتایدی بین پیکته گریدایی هه نه، دوو زنجیره بین کورتن (سک) و دوو زنجیره بین درژن (گران). هه می دژته نان جهه کی نه گور هه یه کو ژلایی پیکهاتی هه د هه میان دا وکی نیکه، زیده باری جهه کی گوهارتی کو دهیته دهر برین سایتی نیکگرتی دگهل ته نتیجینان. هه بوونا گهورینه کا بچویک و ساده د سایتی گوهارتی دا، وهل ههر دژته نه کی دکهت کو تا راده یه کی مهزن یا تاییه تمه ند بیت بو جوره کی دستیشانگری بی ته نتیجینان. نیکگرتا دناشیرا دژته نان و ته نتیجینان دا لهشی هاندت هژماره کا زورتر یا دژته نین تاییه تمه ند بو وی جوری ته نتیجینی دروست بکته.

بهرگریا نافنجیا خانه یان

بهرگریا نافنجیا خانه یان میکانیزمه کا دی یا بهرگریا تاییهت و سهره کی یه. دفی حالتی دا، خانه دئ ستراتیژییه کا بهرگری یا سهره کی په یداکهت. خانه بین لیمفوسایت کو دناش خوینی دا هاتن و چوونی دکهن و دناش شانیه بین لیمفاوی ژی دا هه نه (بتاییهت لیمفوسایتین بی و لیمفوسایتین تی) دئ هه ست ب هه بوونا ته نتیجینان کهن، ددویقدا دئ خو ب وان ته نتیجینان هه گریدهن و ژناش بهن. لیمفوسایتین تی T-Lymphocyte بهرگریا نافنجیا خانه یان بهرهم دثینیت. سهره رای کارکرنی دگهل ته نتیجینه کا تاییهت، نهف خانه یه دئ هه ستیار لی هین و ددویقدا دئ تاییه تمه ند بن بو هنده ک جورین خانه بین وهک ههف.

ژیدمر :

Human anatomy and physiology\3d edition 2005

روژانه گهلهک میکروب و ماددین بیانی دچنه دناش لهشی مروقی دا، هه لیهت نهف ته نین بیانی دزیانبه خشن و دینه نه گهری په یداکرنا نه خوشی بین جورا و جور نه گهر هات و نه هیته کونترول کرن. دناش لهشی مروقی دا سیسته مه کی بهرگریی بی بهیز هه یه کو وکی لهشکهره کی کاردکته بو هندئ نه هیلیت چ تشتین بیانی زیانی بگه هینن مروقی به لکو ههر نیکسهر دئ خو لیدمن و ژناشبهن، دیژنه فی لهشکهری سیسته می بهرگریی، نهف سیسته مه بشیوه کی گشتی ژلی بهرگریا بریکا روندکان و تفی و خوئی، لسهر دوو به شان دهیته دابه شکرن:

بهرگریا نافنجیا دژته نان

بهرگریا تاییهت مه رهم پی نه وه کو لهشی بهرگریه کا تاییهت دژی جوره کی تاییهت بی نوینه رین بیانی هه یه وهک مایکروئورگانیزمین زیانبه خشن، بهکتیریا و فایروس، یان ماده بین ژهراوی و شانیه بین بیانی. ته نتیجین

نه خوشيا به له كيې

ره فهد گوه رزي

نه خوشيا به له كيې نيك ژنه خوشييت بهر به لاهه ل سهرانسهرى جيهانې و دوما دهيتته نه خوشى نه رحه تيه كيې لدهف پهيذا دكهت چونكي پنييت سپى ل سهر له شى مروفي پهيذا دكهت و ژلايې جوانكارىې هه نه خوش هه ست ب كيما تيې دكهت و دبپته نه گهرى پهيذا بوونا نه خوشيېن دهروني. د. كامل ره شيد بسپور و شاره زايې نه خوشيېن پيستي ل نه خوشخانا گشتى يا ناميديې ل دور هى بابته تى هان رونكرنا ددهته خوينده هاننيت گوهارا سيلاف .

وهك نه خوشيا گريفس .

سيلاف : ميژوويا نه خوشيې يان چ

تشتهك دبپته نه گهرى ده ستپيكرنا وي ؟

د. كامل: جينا تييت كو نه وى مروفي وهك

پنكهاته كا نافخويى يې به ره هه كه كو نه خوشى ل

دهف پهيذا ببپت دگهل هه بوونا فاكته رين دهره كي

نمونه نه شته رگه رى يان برينداركرنا وي جهې

پيستي يان توشبوون ب هندهك نه خوشييت دى

بيت پيستي نه خوشى و هسا به رهف پيش دچپت

يان هندهك پنييت به له كيې بيت نوى دى پهيذا ب

يان ژى نه قيت كهفن دى مه زنتر لى هين و

ديسان چهند جوريت به له كيې بيت ههين وهك

كو پنيه كا ب تنى ل جهه كي مروفي پهيذا ببپت

نهف پنيه چيديت هه هوسا بمينيت يان ژى

بهپته گهورين بو جوره كي دى focal type

و جورى generalized. نهف جوره

يان خه مه كا مه زن رويدانا تروميلى يان خارنا ماستى و ماسى پيگه . . . هتد ، لى دسهر هندى را چ شروفه كرنه كا زانستى بو فى چهندي نينن نهفا هه نى په يوهنديا هه ب هيزا بهرگريا له شى مروفي هه و خانه ييت بهرگريې چونكي شويانا دژى ميكروبا و تشيت خراب راهه ستيت دى دژى خانه ييت ميلانوسايت راهه ستيت و دى ژناف بهت.

سيلاف : ل چ ژيه كي يا مشهيه و جياوازي

دناقبه را ره گه زى مې و نير و يان ژى نشى ؟

د. كامل: ل هه ر ژيه كي ده ست پى دكهت چ

جياوازي نائخيته ژين مروفي و ره گه زان به لى پا

نيقه كا نه خوشا پتر ژين وان دناقبه را (۱۰-۳۰)

ساليې دايه و تشته كي زورى كي مه نهف نه خوشيه

ل پاش دايكبوونى و ل دهف دانعه مران هه بيت.

نه گهر نه م سه كه ينى دى بينين كو ره گه زى مې

پتر هه ستا نوژداران دكهن ژبو چاره سه ريې نهف

ژى په يوهندا ب وي چهندي هه هه ي كو ره گه زى

مې پتر گرنگيې ددهته كارى جوانكارىې و سه رو

به ري خو. و ديسان نهف نه خوشيه ل هه مې

كونجيكيت دونيا يى يا به لاهه بگره ژنه فريقيا و

نه مريكا و ناسيا و . . . هتد.

سيلاف : بو ماوه يى چهند بانديورا خو

ههيه ل سهر فى نيشى ؟

د. كامل: به له كي و هسا يا دياره كو نيشه كا

بوماوه ييه، ۳۰٪ ژوان كه سييت به له كي هه ي نيكى

دى يى نيزيكى وان وهك باب، كور، خويشك

. . . هتد، هه مان نيش يا هه ي و گروهه كي دى

بو فى چهندي نه خوشيا به له كيې دناف جهه مكين

وهك نيك هاتيه ديتن، ديسا نه و كه سييت به له كي

ل دهف هه ي دبپت نه خوشييت دى ژى ل دهف

ههين وهك نه خوشيا شه كرى، نيشيت په ريزادى

سيلاف : نه خوشيا به له كي چيه و

نيشانيت وي چنه ؟

د. كامل پنيه كا سپه ل سهر له شى مروفي

پهيذا دبپت و چيديت گه له ك يا مه زن بيت

و چيديت ژى يا بجويك بيت نهف نه ساخيه

ناريشه يه كا ساخله ميى يا گرنگه ب تاييهت ل

دهف وان كه سييت پيستي وان يى قه هه وايى يان

يى ره ش نهف پنيه نه دنيشن و نه دخورن و چ

كارتيكرنى ل سهر كارى نه دنا مييت دى بيت له شى

ناكهت و نه گهر يه ك ژى ل وي جهى هه بيت دى

سپى بيت.

نهف نه خوشيه پاش وي چهندي دهيت دوما

خانيت پيستي بيت كو ديژنى (ميلانو سايت)

بيت كو كارى وان چيكرنا بوياعا (صبغا) چهندا

رهنگى فى بوياعى تيرتر بيت دى رهنگى پيستي

تاريتر بيت.

سيلاف : چ تشتهك رهنگى پيستي

مروفي دگهوريت ؟

د. كامل: هيموگلوبينا دناف دهمارين خوينا

بين پيستي چهند ريژا نوكسجينى پتر بيت رهنگى

پيستي دى سورتر بيت و نه گهر ريژا نوكسجينى

كي متر بيت ژريژا CO² دى رهنگى پيستي به رهف

شينبوونى هه چيت و كه رهسته بيت دى بيت ههين

ديژنى (كاروتين) نهف كه رهسته رهنگى زهر ل

سه پيستي مروفي دبه خشيت.

سيلاف : گه لهك كهس بيت ههين

كو نه گهرى نه خوشيې دزفريته هه بو

هنگافته كا دهروني يان خارنا هندهك تشتان ؟

د. كامل: گه لهك جارا نه خوشيت به له كيى

وي هزرى دكهن كو نه خوشيا وان ژنه گهرى

(صدمه كا) دهروني يان فيزيكى پهيذا بوويه

بو نمونه پاش تيگچوونا په يوهنديان يان بهردان

ژلايهكئ لهشئ مروفي ديار دبیت و بئ نهگوره ل دهف زاروكان پهيدا دبیت و ب ساناهيتره بو چارهسهریئ و جورئ segmental كو د فئرهدا نهخوشی زوی فئرا دچیت زوربهیا لهشئ وی هه دگريت دماوئ دهست نیشانكریدا ئەف جوره ل دهف مهزنا پهيدا دبیت و چارهسهریا وی یا ب زحمهته .

سیلاف : ئایا ههر پنیهكا ل سهر لهشئ مروفي پهیدا بوو به لهکیه؟

د. کامل: مه پتر ژ ۱۰ نهخوشیئ پیستی بیت ههین كو هه مان پنیئ سپی دكهفنه لهشئ مروفي لهوما پیدفیه نهخوش ژلائی نوژداری تایه تمه ندئ نهخوشیئ پیستی هه بهیته دهست نیشانكرن ههر چهنه نوژدار كیتر پشكنینیئ تاقیگههئ بكار دئینیئ بو دهست نیشانكرنئ.

ل دور پاشهروژا نهخوشیئ و گهرهنتیا چیبوونهفه یا نهخوشی د. کامل رهشید دبیت: نهخوشیهكا دومدریژه و پاشهروژا وی نه یا دیاره . دبیت چیبیته هه یانژی په ره بستینیئ و زیدهبیت . هندك جارن ۳۰٪ ژنهخوشان ئەفیت به لهکیئ گرتی جارهكا دی دئ رنگی خو دزهرینهفه نهمازه ئەو جهیت دكهفنه بهرتافئ و هندك جاریت دی نهخوشی وهسا زوی فئرا دچیت كو پتر ژ ۹۰٪ ژلهشئ نهساخی هه گريت دماوهیهكئ كیما . نوژدار سوزئ نادهته نهخوشی كو سهدا سه دئ وی چیکهتهفه، لی دبیت چارهسهری ژی هه بیت دفت مروف بئ ئومید نه بیت گه لهك جارا چارهسهری یا گریدایه ب جورئ به لهکیئ هه و ب ساناهی دئته چارهسهركرن و هندك نه . لئئ دوماهیئ نشته رگهري بو هندك نهخوشیئ تایهت دهیته كرن گه لهك جارا نارمانج نه ئەوه كو تو نهخوشی چارهسهر بکهیه هه، بهلكو سهربارك و خرابیئ نهخوشیا به لهکیئ بین فیزیکی و دهرونی كیم بکهی وهك ب كارئینانا کریم دژئ تافئ یاكو spf یا وی ژ ۳۰ پتر بیت دهست نیشانكرنا میکیاژهکی كو دگهل رنگی پیستی بگونجیت بو جهیت به لهکیئ گرتی وهك جوانکاری .

ل داویئ دئ بیژین پیستی به لهك زوی ل بهر تافئ دسوژیت و بئ به ره ههفه بو نهخوشیئ شیرپه نجا پیستی لهوما هه دهه خو ژ هه تافئ بیاریزه .

نووچه یین زانستی

ئهو قه کوله ر گه هشتنه ئه نجامه کی کو کیمبوونا سهنگا له شی هزرکرنا خودانی و بیردانکا وی ب هیژ دئیخیت پشتی کو تاقیکرنهک هاتیه کرن لسه ر ۲۰۰ که سین ئیکجار قه له و. هندهک ژ وان که سین قه له و نشته رکاریهک بو بچویکرنا ئاشکی وان هاته کرن و پشتی بوورینا ۱۲ حهفتیان هزرکرنا و بیردانکیان وان گه هشتنه ئاستی نافنجی ل دمه کی کو ئه و که سین نشته رکاری بو نه هاتیه کرن شیانیان وان یین هزری نه هاته گهورین.

قه کوله ران ئه گه را باشبوونا ئه رکین مهژی زفراند بو باشبوونا زفروکا خوینی و تژیبوونا مهژی ب خوینا زهنگین ب ئوکسجینی ب ریکا خوینبه ران پشتی کو سهنگا مهژی کیم دیت. هوسا ژی دیار دیت کو راسته مهژی ساخلم پیدفی له شه کی ساخلمه.

ئاشکرا کربوو کو قه له وی خودانی تووشی ئاریشه یین بیرهاتی و هزری دکهت. ئه قرو هندهک زانایین ئه مریکی دیت کو ئه رکین مهژی باشتر لی دهین ل ئه و که سین نشته رکاریهک بو هاتیه کرن و ئاشکی وان هاتیه بچویک کرن ژبو کیمکرنا سهنگا له شی.

قه دیتنا مهزنترین ته قنپیرکا که قرین

هه ژماره کا زانایان ل چینی په سنا ته قنپیرکه کا که قرین ((متحجر)) کر کو هاتیه دیتن ل باکوری چینی ب مهزنترین گیاندار ژ نشی ته قنپیرکا هه تا نوکه هاتیه نیاسین. ئه ف ته قنپیرکا می ژبه ری ۱۶۵ ملیون سالان ژیا یه و دهیته هه ژمارتن ژ کوما ته قنپیرکین هاتینه نافکرنا ب ((ته فکه را ته پکا زیری)) و ئه ف نافه هاتیه ژ وی ئیکی کو ئه ف کوما ته قنپیرکا تورین خو دقه هینن ژ ته فنه کی زیرین و موکوم.

دریژا هیا پین فی ته قنپیرکی دگه هیته ۱۵ سه نیتران.

ههژی گوتنی یه کو به ری فی قه دیتنی که قنترین ته قنپیرکا که قرین ژ فی نشی هاتیه دیتن ژیی وی دزقریتن بو ۲۵ ملیون سالان.

Start Weight

Current Weight

Goal Weight

کیمکرنا سهنگا له شی ئه رکین مهژی باشتر دکهت و بیردانکی ب هیژ دئیخیت

هندهک قه کولینان به ری نوکه

تهبا بچويك يا سڅكه و خودان ههست ب هندهك لښين څنځاځه و هندهك تيڅچوونين زهځلهكان ل پارچهكا لهشي دكهت ب ههځرا دگهل پيشيلين بيناهي يان بهيستني و ههستكرن ب ترس و سههمي. گهلهك جارن څي نهساخي ټاگه څخو نامينيت بو ماوهي 5-10 چركه يان و چاځين نهساخي وهردگهريين و پستي هينگي دروست دببته ځه. ټهځ حالته پتر ل زاروكان پهيدا دبن و گهلهك جارن نامين پستي څيي سنيله يي ههچنده هندهك جارن دي دهينه گهورين بو تهبا مهزن.

ل تهبا مهزن تيڅچوونهكا تهځايي د زهځلهكين لهشي دا پهيدا دببته كو دناځ دوو قوناغان را دبووريت: ل يا ټيكي خودان بي هس دببته و پاشي دكهځيت و لهشي وي رهق و هسك دببته و ددويځدا لهرزكهكا هيژدار د ههمي پارچين لهشي وي دا روي ددهت و چاځين نهساخي وهردگهريين و كهځويځرهك ب سهر دهځي وي دكهځيت. پاشي هيدي هيدي هشين نهساخي دزځرن ههچنده دمينيت هيځر و گيځر ماوهيهكي دريځتر.

ل هندهك جارن كيتم تهبا بهردهوام دمينيت و نهساخي بهرنادهن بو ماوهي يين دريځر بي كو هشين نهساخي ب زځرن و ټهځه حالتهكي مهترسيداره كو نهدويره بببته هو يي مرن يان پويچبوونا مهڅي ههكه ر بلهز نههيتته چارهكرن. چارهكرن:

دهرمانين دڅي تيڅچوونا زهځلهكان هيلا سهرهكي يه ل چارهكرن، ټهو دهرمان گهلهك جوړن و نوڅدارهكي بسپور دځيت بو نهساخي بنځيسيت. تشتي څ ههميان گرنگتر ټهوه نهساخ دهرمان خول دميين پيدځي وهرگريت و پشت گوهځه نههافيت.

ههلبهت ههركهس دزانيت كو مهڅي ټهندهامهكي ټالوز و زيده ههستياره و كونترول لځين و ههست و هزر و بيرين مروځي دكهت. ديسان مهڅي ب ريځخستا كارين قوتانا دلي و بيهن ههلكيشاني رادببته. خانهي يين مهڅي ب ههځرا كار دكهن ب ريكا كههرهبهكي. هندهك جارن كههرهبهكا نهسروشتي دناځ كومهكا خانهي يين مهڅي دا دهر باز دببته كو دببته هو يي تيڅچوونهكا ب هيځر د زهځلهكين لهشي دا. بهري ټهو كههرهبا نهسروشتي دناځ مهڅي دا پهيدا بببته گهلهك نهساخ ههست ب شنهبايهكي دكهن كو دببته ټهگهر نهساخ ل خو هشيار بببته دكو تووشي چ رويدانان نهببته. نيشانين وي شنهباي د جودانه څ نهساخهكي بو ټيكي دي كو هندهك جارن وهك ههستكرن ب نهئاراميهكي يه يان وهك دهنهگهكي يان بيهنهكي يه.

ټهگهريين تهبان:

ل پتريا حالهتان ټهگهرا دروست ناهيتته زانين، ل حالهتيين دي ټهگهرا نهساخي ټيكي څ ټهځين ل خواري يه:

١- ټهو دري يين ب سهر ي دكهځن ٢- بي بهريبوونا زاروكي څ ټوكسجين ل دهمي څدايكبووني ٣- وهره ميين مهڅي.

٤- كولبوونا مهڅي يان پهردهي يين وي. جورين تهبان:

تهبا گهلهك رهنهگن بهلي ب ټاوايهك تهځايي بيځين دوو رهنهگين سهرهكي ههنه: تهبا مهزن و تهبا بچويك و ههريځي څوان ديسان پارځه دببته بو هندهك رهنهگين بنهكي. ههكه ر ټهو كههرهبا څنځاځه دناځ خانهي يين مهڅي را دهر باز دببته پارچهكا تايبهت ځهگريت تهبا دي يا بچويك بببته، گهر نه تهبا دي يا مهزن بببته.

نوڅداري سيلاځ

تهبا

((تبعت))

د. ناستي عهبدلحهكيم

نهساخيهكه د ناځ جځاكين كهځناردا هاتيه نياسين و خهلكي هزر دكر كو دهستين ټهجنا دگهلدا ههيه. ټهځرو هاتيه ټاشكراركرن كو تهبا نه نهساخيه بهلي نيشانا پيشيلهكي يه د كههرهبا مهڅي دا كو دټه نجامدا قورباني تووشي تيڅچوونين څنځاځه د زهځلهكين لهشي دا دببته.

رائول گونزالس، زقرينا ئمبراتوريه تي بو كه لها سپي

ياريكهري بهري بي هلبزارتي ئيسپانيا و ياريكهري نها بي يانا (شالكن) يا ئلمانى (رائول گونزالس) نيكه ژ وان ياريكهرين هره زيرهك و ليهاتي كو شيايي ديروكهكا پري دهستهكت د ژيانا خو يا تهپايي دا بدهستخوفه بينيت و بيته نهو ياريكهري بشيت همي دهما نهجمي ياريي بگهرت. نافى وي بي دروست (رائول گونزالس بلانكو)يه، ل (۱۹۷۷/۶/۲۷) ئ ل باشووري باژيري (مهريدي) ژ دايك برويه.

ياريكهري بناف و دنگ (رائول گونزالس) كو دريژاها وي دگههيه (۱۸۰) سم و كيشا وي دگههيه (۸۰) كغم، ژ بنهالهكا نافدار ل وهلاتي ئيسپانيا دهيه نياسين، بابي وي نوژداره نيك ژ كهسانين تاييني ل باژيري (مهريدي) دهيه نياسين، دهمي (رائول) دهسيكي ههش تهپايي كرى ل سهر داخازا بابي خو چوو دناف ريزين يانههكا تاخي خو و د ماوي دوو سالا دا ياريكهركي باش و ليهاتي ژي پهيدا بوو، ههروهسا بابي (رائول) نيك ژ بهيزترين پشتفانين يانا (ئهتلهتيكو مهريدي) بو و همي دهما دگوته كوري خو: (ههر رياليكه دوژمن مهيه) و ژبهر في چهندي (رائول) ههر ژ زاروكينا خو نالايي سوور و سپي بي يانا (ئهتلهتيكو مهريدي) بلند كر و وي همي شيانيت خو بكارئينان دكو د ناف ريزين يانا (ئهتلهتيكو مهريدي) دا بهيته هلبزارتن بهلي نهوان (رائول) نههلبزارت نهوبو روژهكي نيك ژ كارگيرين يانا (ريال مهريدي) كو نهو ژي خهلكن تاخي (رائول) بو چوو بو ياريكهري ب وي مهريدي دكو تهماشايي ياريا (رائول) بكت دهمي چافين (رائول) ب وي كهفتي نهوي د دلي خو دا گوت: (ههر رياليكه دوژمن مهيه)، بهلي نهو كابر دگهل مالا وان تاخضت بو و مالا وان رازي بيون چونكي نهوان دزاني نهگهر دناف ريزين يانههكا وهكي (ريال مهريدي) دا بيت و دناف وان همي ستيرادا دي شيت پتر پيشكهفت و وهسا چي بو ژي ههتا خو هاتيه هلبزارتن بو كاپتن يانا (ريال مهريدي).

رائول گههشته دناف ريزين يانا لاوين (ريال مهريدي) بيي كو نهو بخو ژي بزانيت و ناف و دنگين وي ب تيكجاري بهلافبو و پاشي وي بدهلكن تزي ميئي فه سويند ب تالا و سرودا يانا (ريال مهريدي) خاند و ب پهيكهري (سانتيگو بيرنايو) سترا بهري بي يانا (ريال مهريدي) فه ماچي كر و بو نيك ژ ستيرين هره گهل ل ئهسانين تارين باژيري (مهريدي).

ل سالا (۱۹۹۵) ئ وي دهمي كو پسي ژي بي (۱۸) سال بوون و دگهل ياريا يانا (زاراگوزا) بو جارا نيك ديسي سهرهكي بي يانا (ريال مهريدي) كره بهرخو و ههر د وي سالي دا سهركهفتا (رائول) گهلهك نهفهكيشا و نهف نهسهركهفتا وي بو نهگهري هندي كو (رائول) همي دهما بچيته جههكي و بتي دانشيت و مهي فهخوتن و خو ژ يارين دوير بكت و ژبهر في چهندي خوشتيا وي كو هيشتا د چهژيكرني دا بوون (رائول) هيل و وي د دوماهيك تاخضت خو دا گوته رائول: (نو كهسهكي بي هيزي) و نهفه بو نهگهري هندي كو (رائول) توشي گهلهك ئيشين دهروني بيت، بابي وي كو نوژدار بو نهو فهگوماسته وي نهخوشخاني نهوا لي كار دكر و پشتي بورينا ههيشهكي خوشتيا وي ب ريكا نامههكي گوت: (رائول تو بي توشي گهلهك خهلهتيا بوي نهفجا لخوا بزهره) نهو بو د ماوي سي ههيا دا رائول وهكي بهري زفري و مهي فهخارن هيل دكو خوشتيا خو جارهكا دي بينهفه، ناما خوشتيا وي و گوفا و روژنامه و كهالين ئيسپاني بههرا بونه نهگهري هندي كو (رائول) لخوا بزفريت و بيته ياريكهركي بهيز و ههر جار دهمي (رائول) گولهك تومار دكر ب گوستيرا خوفه ماچي دكر ژبهر هندي دكو چهژيكرنا خو بو خوشتيا خو ديار بكت، دهمي نهخوشين (رائول) ب تيكجاري دوماهيك هاتي بابي وي نهو ژ نهخوشخاني دهريخست دكو بچنه مال دهمي نيزيكي مال بوي نيك ژ چهژيكرين (رائول) ي ل سهر ديواري مالا وان نثيسي بو: (رائول نهگهر تو بمرى... نهز ژي دي خو كوژم) و نهف نثيسينه بو پالپشته و بو نهگهري هندي كو (رائول) ب زويترين ومخت بزفريته د ناف ژيانا تهپايي دا. ياريكهري ليهاتي (رائول) د ناف ريزين يانا (ريال مهريدي) دا فيري ياريي بو و ههر د وي ياني دا بو مهكينا گول توماركرني ناف و دنگيت وي وهسا بهلاف بون نهبتني نهوورپا بهلكو جيهان همي فهگرت و بي بهردوام بو د هاژوتتا گهيا يانا (ريال مهريدي) دا، تاكو سالا (۲۰۱۰) ئ ل سهر داخازا يانا شاهانه يا ئيسپاني و ب ههفهستهكي هاته فهگوماستن بو ناف ريزين يانا شاهانه يا ئلمانى كو نهو ژي يانا (شالكن)يه و ل ويژي ژي بو مهكينا گول توماركرني و تا نها ژي بي بهردوامه و بي شيايي دگهل يانا خو بگههني ياريا بهري دوماهين ژ قارهمانيا نهوورپا قارهمانين خولا.

رائولي (۲۴) سال شيايه د (۵۰۵) ياريا دا ژ خولا (لاليگا) يا ئيسپاني (۲۱۷) گولا تومار بكت و د قارهمانيا نهوورپا دا قارهمانين خولا شيايه د (۱۲۰) ياريا دا (۷۱) گولا تومار بكت، كو نها ب گولكهري قارهمانيا نهوورپا دهيه نياسين

باوهریکه یان باوهرنه‌که . . . !

گولچیئ یانا (ساوپاولو) یا به‌رازیلی (روجیئرو سینی) ئیکه ژ وان گولچیئن هه‌ره زیره‌ک و لیهاتی د جیهانی دا، دراپورته‌کئ دا ژ مالپه‌ری (رووداو) یئ وهرزشی کو تئدا هاتیه به‌لافکرن گولچیئ یانا (ساوپاولو) یا به‌رازیلی شیاپه ب تومارکرنا پتر ژ (۱۰۰) گولا میژووئیئ لدویف خو بهیلت و ناقئ خو بکه‌ته د پهرتوکا (گینس) دا یا نمریت پیشایی.

وهکی ئەم هه‌می دزانین یاریگه‌ها ته‌پاپئ یا دابه‌شکریه ل سهر یاریکه‌را ئانکو گولچی ل جهئ خو یاریئ دکه‌ت و یاریکه‌ریئ دی ل جهئ خو بو پتر رووه‌نکرن ئانکو هه‌ر یاریکه‌ره‌کئ ئه‌رکه‌کئ تایبه‌ت یئ ل سهر ملیت وی، لی هه‌می یاریکه‌ر د تومارکرنا گولا دا وهکی ئیک دنآزادن، تنئ گولچی نه‌بیئت کو ئه‌رکئ وی ژ هه‌می یاریکه‌ریئ دی د نلف یاریگه‌هئ دا زحمه‌ت ترو گرنه‌تره، کو ئه‌رکئ وی ژئ ئه‌وه نه‌هیلت ته‌په ژ ئاسنئ گولا وی بوریت و گولا خو ژ تومارکرنا گولا پیاریزیت تنئ (روجیئرو) ئ (۳۸) سالی نه‌بیئت کو ژبلی ئه‌رکئ وی وهک گولچی گولکه‌ره‌کئ زیره‌ک و لیهاتی یه.

گولچیئ زیره‌ک و لیهاتی (روجیئرو سینی) کو ئەفه (۲۱) ساله یاریئ بو یانا (ساوپاولو) دکه‌ت کو تا نها د (۹۰۳) یاریان دا (۱۰۲) گولان تومار بکه‌ت (۴۴) گول ب په‌نه‌رتیا تومار کرینه و (۵۸) گول ب لی‌دانئ ئیکسه‌ر و ب سهری تومارکرینه چونکی د گه‌له‌ک یاریا دا ب سهری گول یئین تومار کرین.

پشتی (روجیئرو) ی گولا (۱۰۰) ئ تومار کری ناقئ وی بو مانشیتئ هه‌می روژناما و گوفا‌ر و که‌نالین وهرزشی وهک گولکه‌ر نه‌ک گولچی ئەوبو ئیکه‌تیا ته‌پاپئ یا به‌رازیلی نه‌چاربو وهک ریژگرتن بو وی کونگره‌یه‌کئ روژنامه‌قانی سازبکه‌ت کو تئدا چه‌ندین ده‌زگایین راگه‌هاندنئ ژ هه‌می کی‌شوه‌را تئدا به‌شداربوون و (روجیئرو) ی د وی کونگرئ روژنامه‌قانی دا گوت: (یانا ساوپاولو به‌هه‌شتا منه و ئەف چه‌نده بو بویه ته‌گه‌ر کو ئەز بگه‌مه‌قی ئاستی ئەوئ هوین دبینن) و وی د دوماهیک ئاخفتا خودا گوت: (من دقیت بو سئ سالیئ دی ژئ یاریئ بو یانا ساوپاولو بکه‌م) ئانکو ئەم دشین بیژین دی هیشتا گولا تومار که‌ت.

که یفخوشی چییه؟!

سه‌یران شیخو

بین که فن و نویی دا:
 نمونه ل دهف مروقی د که قندا
 که یفخوشی ب رهنکه کی گشتی بو ژ
 بهرکو په یوه ندیین جفاکی د بهر فرمه بوون
 و کار بیگنه بو، چونکی ب شیوه یه کی
 کوم دژیان، که یفخوشیا وان ب کوم بو
 و په یوه ندیین وان ب هیژ بوون و ب
 هژماره کا گه له ک مه زن.
 به لی مروف د ده می مه یی نوی دا،
 که یفخوشی ل دهف وان یا تاکه که سیه،
 ل گه ل پیشکه فتنا تکنولوجیا و زانینی
 و نامیرین دان و ستاندنی، ب هزاران
 په یوه ندیین دان و ستاندنی بین بهر فرمه
 په ییدا دین، به لی نه فه نایته رامانا هندی
 کو مروف هه ست ب که یفخوشی بکه ت،
 چونکی په یوه ندیین تاکه که سی، خوی،
 ده می، وقوناغی نه.

که یفخوشی.
 ب رهنکه کی گشتی دهیت ب رامانا،
 هنده ک د سیمایی مروقین جوان دا دینن
 و هنده ک د پارادا و هنده ک د نارمزویی
 دا کو بهر دهوام هه ست ب باشبوونی
 و که یفخوشی دکه ن، هه تا د زحمه ترین
 ده م دا.
 گه له ک د بیژن پاره نه وه کو
 که یفخوشی بو مروقی په ییدا دکه ت
 و هه می نارمانجین وان بجه دینیت، به لی
 پاره تشته کی ده مییه نه تشته کی سه ره کیه
 بو گه هشتنا که یفخوشی، ب هه بوونا
 په یوه ندیین جفاکی بین باش و ب هیژ
 کارتیکر نه کا نیکسه ر هه یه ل سه ر خوشی
 و که یفخوشی.
 جیاوازی دناقه را په یوه ندیین مروقی

هه ر نیک ل دویت تیگه هشتنا خو
 رامانی دده تی، ول دوماهیکی بتی نیک
 رامان هه یه .
 که یفخوشی نه وه کو تو هه می تستان
 ب رهنکه کی پوزه تیف ببینی، و نالیین وی
 بین باش ژ بین نه باش جودا بکه ی و
 ل سه ر بنیاتین بنگه می بده ست بکه فن.
 که یفخوشی نه وه کو مروف ب تشتی
 هه می یی رازی بیت ژ بهرکو تشتین دناخی
 مروقی دا کارتیکرنا خو ژ مه رجین ده رفه
 و هر دگریت.
 نمونه جیاوازی کلتوری ملله تی،
 هه ر نیک ژ وان باندورا خو لسه ر
 رامانا که یفخوشی دکه ت، هنده ک هه نه
 رازیبوونی مه زن دکه ت ل دهف مروقی،
 و هنده کی دی ب قه ناعه تا ب تشتین
 هه ی و هزرا مروقی تنا دکه ن ددانن ب

دپشت ههقرینئ خوهر شوو ب کسهکئ دی دکهت!!

ههیفا دوسکی

گریددمت، پاشی ب نهچاری دینیت شوو ب شوفیرئ خوه بکته، دگهل هندئ ههقرینئ وئ پی دحهسیت، لهورا سکالایهکن دژی وئ بلند دکهت و ژنا ناقبری بتنی پینج ههیشان دمینته دگهل ههقرینئ خوه یئ دووی و پاشی ههردوو دچنه د زیندانی دا و ژنا ناقبری تووشی ناریشین دهرونی یئ مهزن بوویه و هیژ دگومانین کسهایهتیا خوه دا دنالیت و یا وهلی هاتی باوهری ب کسهی نهمایه بتنی دهرزین دورکهفتا زاروین خوه دا دنالیت.

بکته لهورا روژهکئ شوفیرئ وئ ههست ب ئیشان و خهمین وئ دکهت دهمن دگههاند روندکین وئ یئین بهردهوام ب روین وئ قه ئهوین بهردهوام بهری پاقرکرنئ ژنوی دچوو دهوامئ، لهورا شوفیرئ وئ دینیت کو ئه و دناف دلتهنگهکا مهزن دا دژیت، ئینا وئ ددانته بهر سینگی خو و پیکولا دکهت وئ بیته دهرکهفتهکا دریز داکو وئ ژوی ناریشا دهرونی قورتال بکته، ژبهه هندئ ژنا ناقبری گهلهک ب ههست و پهیهوندیا وی موعجب دبیت و پهیهوندیا دلدارین دگهل

دهمن ژن ژلایئ ههقرینئ قه نههیته تیرکرن ل بواری دلینی و ههژیکرن و فیانی ژن ههست ب فالاتیهکا دهرونی یا مهزن دکهت و دئ پیکولئ کته وئ فالاتیئ پر بکته، ژبهه هندئ کارژین ئه و ژنا دایکا دوو کچان ژبهه ئهگههئ ناقبری دپشت ههقرینئ خوه را شوو ب ههقالئ خوه دکهت و چافئ خوه ل ژبانا خوه یا سروشتی دنقینیت و ئاگهه ژ یاساین نامینیت و هزر نه دکر دئ کارتیکرن لسهه رهوشا وئ خیزانی بیت چنکو بتنی هزر د فالاتیا دلینی و ههژیکرنی دا دکهت و بابتهین دن دمهته لایهکی.

کارژین روژانه داخازئ ژ ههقرینئ خوه دکهت وئ فیانا بهری شووکرئ بدهتن و پهیشین فیانی و ههژیکرن و خوشی بدهتن لئ ههقرینئ وئ یئ نواف نهئینایی پشتی دزانیت کو کچا ناقبری بناقئ کارژین بوویه ههقرینا وی سههراست دبیت و ئیدی وئ بئ بار دکهت ژ ههمن لایین ههژیکرنئ و دلینئ، لهورا کارژین روژهکئ نهساخ دبیت و پیکولا دکهت خوه ئیزیکی سینگی وی بکته بو هندئ وئ هههههه بکته و ب تهنیا وئ قه ماچی بکته لئ دگهل هندئ ههقرینئ وئ دیژتئ من زهوق د وان رهفتارا دا نهمایه و بتنی دقیت ئهه گرنگی ب زاروین خوه یئ کچ بدهین، لئ ژن داخازا پهیشین خووش و ماچا ژئ دکهت، ههقرینئ وئ وئ دنیشینیت و پاشفه دبهت و دیژتئ تو نهیا ب رهوشتی، پاشی دیژتئ دقیت ژن فان بابتهان بو خوه نهکته خهه و دقیت بتنی ئهه کارئ دهوامئ و خرفهکرنا پارهی ههلگریت، لهورا ژن تووشی دل تهنگین و ههستین خراب ژ کسهایهتیا خوه دکهت، دیسان ژن دکهقیته تاین کهرب و کینئ دا و زیز دبیت و دچیته مالا دایکا خوه، د دووفا ژنا ناشهاتی ژبهه دگهل شوفیرئ خوه دهات و دچو دهوامئ گهلهک جار ئهه وئ پیکول دکرن کسههک ههبیت گوهداریا گوئن و ناریشین وئ

ژن ل دهمی تورهبوونی ژ ترسا جفاکی نهویرن بچن جهین گهشت و گوزاری

دهوك: هه یفا دوسکی

ئافرهتین توشی ئاریشین جفاکی دبن دکهفن دبن گفاشتن دهرونی دا و ل وان حالهتان ههز دکهن ل جهین گهشت و گوزاری خوه ژبیر هه ببهن و گوئن ژی نهو ههز دکهن بتنی دهر بکهفن کو پترههست ب ئارامیا دهرونی بکهن پاشی دیار ژی کرن نهو دگهل رهگهزی دن ههر دی کهفن دهفی جفاکی دا لهورا بتنی ههز دکهن، بهلی ههر نکارن ژبهر گوئنن خه لکی. هه کوله رین جفاکی نامازه کرن کو ژبهر وان تیتالین جفاکی مه و دهرکهفتنا کچی پتر ژیا ژنی یا کونترول کریه بو هندهک جهین تایبهت و دگهل خیزانی بیت یان ژن دگهل ههفرینن خوه بیت، نهگهر دی د چافی جفاکی دا هیته خوار و ههرا کیم بو هیته دیتن.

ببن دهرونی دهرکهفتنا ب تنی دکتوری کره هاریکارهکی ب هیز ژبو چارهسهرین پتر بیهن فه دانا دهرونی گیانی مروفی، بهلی دکتوری چارهسهری و دهرکهفتن بو پتر فالاکرنا میشکی نه ساخی یان وی کهسی توشی ئاریشهکا دهرونی بووی ژ گوئنن خه لکی گرنگتر هه لسهنگاند.

پاشی ژنهکا دی یا ناف نهئینایی ژی ل دور دهرکهفتنا خوه دا دیارکرن کو نهو گهلهک جار بتنی دهرکهفتیه جهین گهشت و گوزاری لی پاشی ههفرینن وی ژبهر گوئنن خه لکی پی دلگران دبیت و بریارا ژیکفه بوونی ددهته ههفرینا خوه ژبهر کو گهلهک نهوهیی ب دویف که سایه یتا ههفرینا خوهفه دیتن، ژبهر هندئ ژنا ناف نهئینایی دبیرت ژی کو وی بتنی بو بیهن فه دانا دهرون و میشکی خوه قهستا جهین گهشت و گوزاری دکر و گهلهک جار زاروینن خوه ژی برینه لی ژبهر گوئنن خه لکی بریارا هیلانی دایه، و ل دویف گوئنا وی کوچ ئاریشا دهرونی بو من چیببیت نکارم ژ ترسی بچم وان جهان خو ههکه دناف باژیری دا بن، چنکو نهکه خیزانا وی ب ههرفیت، ل فییره تایبهتمه ندا جفاکی مونا عه بدولمه جید ل گورهی بابتهی گوئ: نه م دزانین جفاکی مه چهنده و چهند دهف هه نه، لهورا دفتیت نه م دهفی کهسی ل خوه نهفه کهین چنکو نهگهر خیزان ههرفی مروف نکاریت بسانههی ئافا بکهته فه.

کو نهو ههفرینن خوه ژی دگهل خوه نابته، ل فییره نهو ژی گوئ کو نهگهر دروست با نهز بی زارو چووبام و من خوه ژ ژیواری خیزانی هه میی دویر کربا لی ژبهر گوئنن خه لکی نکارین.

د ئاواپهکی دی دا سهردار گهجهکی دی پی فهرمانبهره نهگهری سهرهکی بو کچی ب خوه زفراند، ژبهر نهو ب خوه ویره کیی نادهته خوه کو هه می سنورین وهسا ب بهزینیت و ههر چهنده سهرداری فهرمانبهر گونه بو جفاکی نه زفراند ژبهر کو پتر بو ترسا کچی یان ئافرهتی ب گشتی زفراند چنکو نهو دشیت گوهرینن مهزن پهیدا بکهت و خوه ل هیفیا گوئن و ترسا جفاکی نه گریت.

ههر ل دور بابتهی شارمزایی جفاکی نه یاد حکمهت نامازه کر کو دهرکهفتنا ل جهین گهشت و گوزاری بو هه می ئافرهتان یا ئاسان نینه لی چنکو دهرکهفتن ژ چارچوئی مال بو هه می رهگهزی می یا ب زهمهته و نه بتنی کچی، ژبهر هندئ شارمزایی جفاکی دیار کر کو نهگهر نهو خوه ل هیفیا گوئن و سنورا نه بن چونکو نهو یی ب خوه دچن و باشتره ئافرهت ب خوه هزرین خوه ژ که سایه تیا ههف نه کهن، لی ل فییره تایبهتمه ندی دهرونی دکتور سالم نه لحه کیم ئاشکهرا کر و نهو دهرکهفتن ب گرنگی دانه زانین ژبهر دهمی تورهبوونی یان یان دلتهنگیی و گهلهک حالهتین دن

کوردستان مستهفا کچهکا فهرمانبهره دژی ههفده سالی دا ل دور بابتهی دیار کر کو وی گهلهک جار هه یه بچیهته جهین گهشت و گوزاری لی ژبهر گوئنن خه لکی شهرم دکهت و ترسیت، کو نهو ههست دکهن هه می خه لک ب چافی کیم وی دبینن. پاشی گوئ ژی نهوی روژهکی ژبهر کیشهکا ریقه بهریا خوه دفا وی که ربی ب داریژیت، لهورا د چیهته پیاسهکا سهر جادان ب ترومبیللا خوه ل دهرقهی باژیری، پاشی دبیرت وی دهمی سی ترومبیل کهفتنه دویف و دیار ژی کر ب کوتهکی ریکا خوه فهگوهاست و قهستا ناف باژیری کر.

ژلایهکی دیفه و ل دور گوئنا کچا نافبری کاژین مه سعود ژنهکا دیه ل دور بابتهی دانپیدانی دکهت و ئاشکهرا کر ژی کو گهلهک جار نهوی ل ناف سوچهتین خوه دا باسی وان کچا کریه بین بتنی دچنه جهین گهشت و گوزاری، دیسان ژی زیده باری کو پهری نزار کچهکا دیه دبیرت: گهلهک جار نهز ژ مال توره بوویمه و ههز دکهم ژ چارچوئی مال ب رهقم بهلی نکارم ژبهر ترسا گوئنن ناسیارا بچمی و دترسم خه لک بیژن یا ل هیفیا ژفانهکی.

سهرم رای هه ل ز فائیک بهروفاژی بابتهی دیار کر کو گهلهک جار دهمی بیهن وی دناف چوار دیوارین مالی دا کورت دبیت نهو زاروینن خوه دگهل خوه دبهته جهین گهشت و گوزاری. نافهاتی نهفه شارت ژی

بوچی هندەك زەلام پىشتى پىكئىنانا پروسىسا ھەقزىنى ل دويق ئەقنىنى دگەرن !؟

دلدار ھەركى

۱- پويته پىتەكرنا ژنى ب زەلامى خوه ژ
رويى سوز و عاتيفه فه و مژوولبوننا ويى ب
كاروبارين خيزانى و ماليقه .
۲- چىبوونا كەش و ھەوايەكى و ھە
ل جھى كاركرنى و ھوگرېوون ب ھنەك
كەسانقه .
۳- ھنەك ژن بخوه دەھردوو رويين
سيكسى و ئەقنىنى فه دسارن و ئەو بابەت
لجەم وانا گرنكى پى نائىت دان .
۴- ب سەدەمى ئاريشەيىن بەردەوام يىن
دناقبەرا وانا بتايىبەت ئاريشەيىن بىزاركەر،
كو ژيانا ھەقزىنى تو تام و چىژ وەرگرتن
تيدە نامىنيت .
۵- ب سەدەمى رەگەزى بەرامبەر كو
چىديت ھنەك كەس ھەبن ئىك ئالى ھەز
ژوى زەلامى بکەت و راستەراست ژيرە بىژت
ژتە ھەزدكەم ، و ئەو زەلامزى ھەمبەرى ويى
ملىن وي شوربين چىديت ل دەست پىكى
دژايەتى كرىيت لى ل داويى پوشمان دبىت .

و نورمال لى دەيت و خەلك تەماشەبکەت، و
پەيوەندىا ھەقزىنى تەنى شىوازەك كومەلاتى
ئانكو دكارم بىژم رەسمى وەرگرتىە، گەلەك
جاران ژن و زەلامىن ھەف ھەست بخوه
دكن كو فالاتىەك كەتتە دنابقبەرا وانا
و دەھمان دەمدە ب پەيوەندىين ھەقدوو
دەسەين، دگەل ويى يەكيزيدە گوھنادنى و
گوھين خوه لەھمبەرى ويى يەكى دنقنين،
و ھسا ديارە رەنگقەدانەك گرنگە د پىلین
پىشكەقتا كومەلگەھيدە، كو ھنەك ئالى ب
كارەك خەراپ و ھنەكزى ب تشتەك نورمال
ژيرە ميزە دكن، دكارم بىژم ئەو تشت ب
ئاوايەكى بەربلاڤ بوويە كو مروڤ نكارت
و ھسڤ بکەت .
لى ئەگەر ب ھورى ئەم تىبىنى بكن
چما زەلام دوى رويە بدويڤ عەشقىدا
دگەرين و ھەز ژ پەيوەندىين ئەقنىنى دكن
بىگومان چەندىن فاكتەر يىن گرنگ ل پىشت
ھەنە مينا:-

گەلەك جاران دەما كو مروڤ بابەتەكى
بشى رەنگى دكەڤىتە بەرچاقان يان گوە لى
ببىت براستى مروڤ دەمىنتە ھىبەتى و ب
خىانەت ل قەلەم دەمت، ژبەركو ب چو
رەنگەكى نايىت ژدەرڤەى ژيانا ھەقزىنى
چو جورە پەيوەندىين سلبى ھەبن ب ھەر
جور و ھىجەتەكى بيت، د ھەمان دەمدا ب
پىشكەكرنا مافى بەرامبەر دزانين ، گەلەك
جاران بى چو ئەگەرەين معقول و خويا ئەف
تشت چىبوويە و رودايە، نە بتنى د ئاستى
عەشق و دلدارى دە بەلكو دئاستەكى مەزن
يى سيكسىزیدە . ئىرو ئەم دىنين نەتەنى
ژبو زەلامان بەلكو ژبوى ژنانزى كەش و
ھەوايەك ھاتىە مەيدانى كو ھەر ئىك ژوانا
لبن ھەرناف و دروشمەكيدە بيت وي مافى
ئەقنىنى دەمتە خوه كو ژدەرڤەى پروسىسا
ھەقزىنى پەيوەندىين ئەقنىنى گرىيدەن،
ئىك بناڤى ماف و دەموكراسىي و ئىك ب
ھىجەتا كو ئاريشە دگەل ھەقزىنا خوهدا
ھەيە و چەندىن بابەتەين دن . ژ ئاليەكى
دنقە كارو كرىارين كومەلگەھا مروڤى ل
جىھانى ب تايىبەتى دوارى تەكنەلوژيا و
دنيايا پىشكەقتن يا ئىرو و دوركەتتا ژن و
زەلامان ژھەقدوو گەلەك كارئاسانى ژيرە
ھاتىە كرن زور نەمايە وەكا بابەتەكى روتين

یان زهلامیت ئایینی یان دویرکه تن ژئیک بو
ماوهیه کی دویر و دریژر.

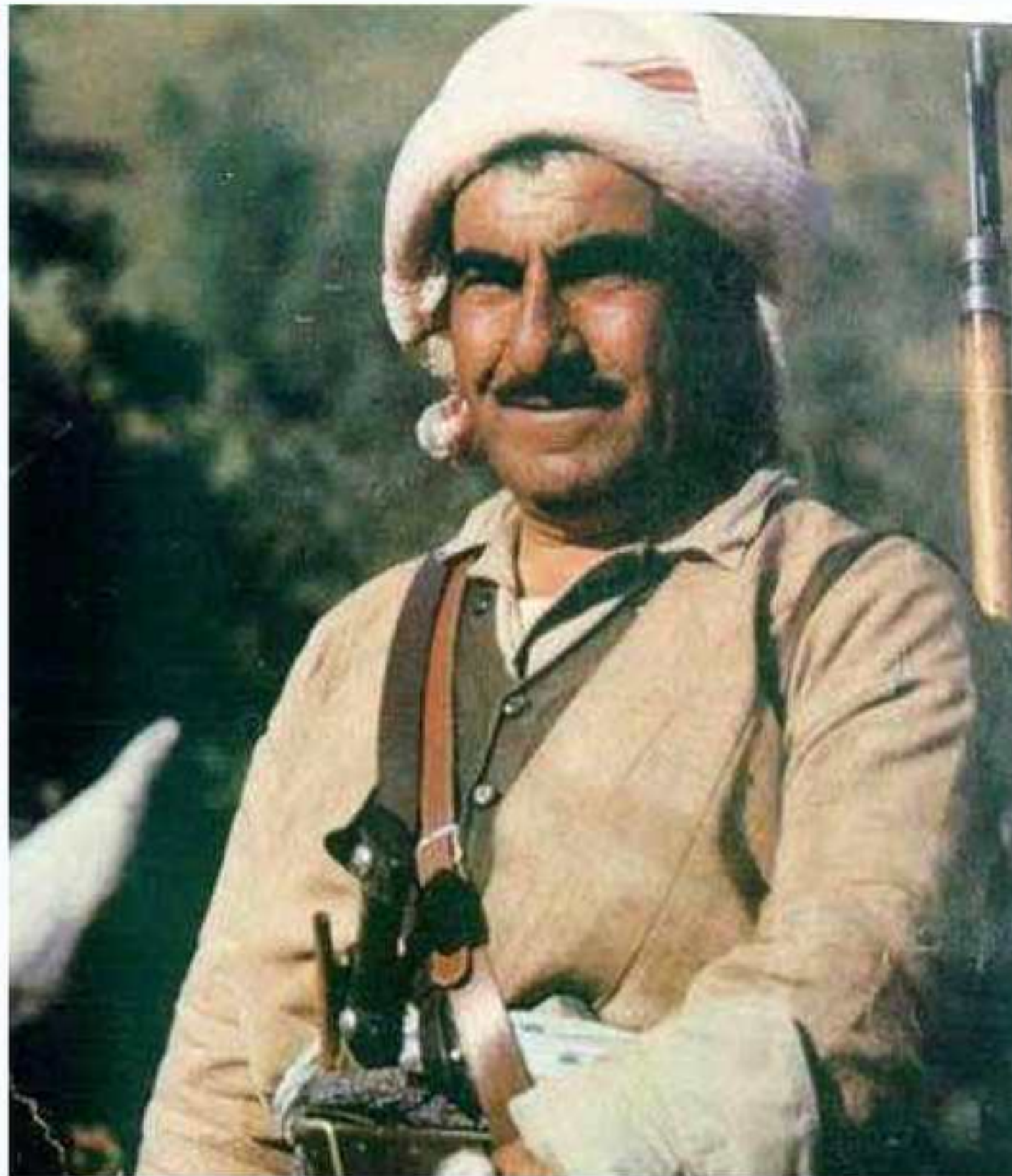
- تاوانا تولقه کرنی دناقبه را که ساندا یان
دوو خیزانادا و به رفره هیا قی تاوانی دگه هیته
ئاستی جوړی ئیکئی.

تاوانا تولقه کرنی دناقبه را پارتیت سیاسی
دا... . ئەف جوره تاوانه دبیت ب شیوهین
کوشتنا که سانییت سیاسی تمه دار یان ژناقبرنا
سه ر و سامان و ملک و ئەملاکیت ئیک و دوو،
هندهک جاران ئەف جوره تاوانه دبیته ئەگه ری
پهیدا بوونا شه ری ناقخو (الحرب الاهلیه)
چونکی هه فرکی ل قی ری بو دهسته لاتن یه و
خو فه رزکرن لسه ر ئیک تر.

تاوانا تولقه کرنی دناقبه را کومین تاوانین
ریکخستی دا (عصابات الجریمه المنقمه)
ئەف جوره عیصابه هه بوون ب شیوه کی
به رچا ف ل ویلایه تین ئیکگرتی بین ئەمریکا و
هندهک وه لاتین ئووپی و روژهلانا نافه راست
ل ئیسرا ئیلی هه بوون. ئەف جوره عیصابه
ئیکگرتن و ریکخستن دنا ف ریزین وی دا
هه نه و په یوه ندی ب هه قالین خو دکهن
دنا ف زیندانیت دهسته لاتن دا ژی و هه ر
بریاره کا ژ سه رکردی عیصابن درکه قیت فه ره
هه می ئەندامین عیصابن جن به جن بکه ن،
و هه ر عیصابه ک شیانییت خو دمه زخییت بو
کونترولکرنا وی دهقه را لژی ر دهستی وی بو
ئهنجامدانا تاوانیت خو ژ (دزی - کوشتن -
بازرگانی ب ماددین بی هوشکه ر - بازرگانی
ب مروغان/ئافره ت و زاروکا - بازرگانی ب
پارچین له شی مروغان)، و دقان کریارادا
پنکدادان دناقبه را عیصابا دا دروست دبن و
تاوانا تولقه کرنی پهیدا دبیت دبیت و هندهک
جارا که سه ک ژ عیصابه کی تاوانه کا بچویک
ئهنجام دده ت داکو بشیت بچیه دزیندانیدا
بو تولقه کرنی بو کوشتنا که سه کی دزیندانیدا،
دناقبه را قان عیصابا دا مان بو بی ب
هیزه... . و دوژمنی سه ره کی بو عیصابا
یاسا و پولیسن و لدویف ئامارین روژانه
پولیس ژلاین وان فه دهینه کوشتن.

ئه‌ری تو دزانی

* ل ریکهفتی ۱۹۹۱/۳/۵
 سه‌ره‌لدانا پیروز ل باژیرکی رانیی
 هاتیه دهست پیکرن.
 * ئه ری تو دزانی کو هه ستیارا
 تامی ل دهف به‌لاتینکی یا ل پیت وی
 را.
 * ریژا ئاقی د ناف ههنگینی دا
 ۲۲٪.
 * ئیکهه هژمارا کوڤارا سیلاف ل
 مه‌ها شوباتا سالا ۲۰۰۶ی ده‌رکه‌فتیه.

سه‌رکردی روحی بارزانی نهمر

شیره‌تین زاروکان

* هه‌ردهم هزر د باشیی دا بکه،
 و کار ژ بوی دلخوشکرنا خه‌لکی بکه.
 * زیده گرنگیی بده خواندنا خو
 یا قوتابخانی و باش بخوینه دا کو ل
 پاشه‌روژی بییه که‌سه‌کی داهینه‌ر.
 * به‌رنامه‌کی بو دهمی خو یی قالا
 دانه و پیگیریی ژی ب وی به‌رنامه
 بکه.

نه‌ته‌وی دریژیی ب خه‌باتا خو
 یا بی راوه‌ستان و پری شانازی
 بدهت و ل ریکهفتی ۱۹۷۹/۳/۱
 ل نه‌خوشخانه‌کا باژیری واشنتون
 دچیته به‌ر دلوقانیا خودی.
 له‌ورا یا فه‌ره کو هوین ژی
 ئه‌ڤرو زیده‌تر گرنگیی بده‌نه
 لایه‌نی دیروکی یی کوردی و رول
 و خه‌باتا قان سه‌رکردین مه‌زن ژ
 بیر نه‌که‌ن و زاروکیی ئاڤاکه‌ر بن
 بو گهل و وه‌لاتی خو و باشترین
 پشته‌قانیی پاراستنا ده‌سکه‌فتا
 بن.

۱۹۴۶ دا کومارا کوردستانی ل
 مه‌باد دهیته دانان دچیته ل هه‌وارا
 وی کوماری و دبیته مه‌زنتین
 هاریکار بو قازی محهمه‌د و پشتی
 کو کومار دهیته هه‌لوه‌شیان نهمر
 بارزانی به‌ره‌ف ئیکه‌تیا سوڤیه‌تا
 جاران کو نوکه دبیزنی روسیا
 ده‌ته ری و ۱۲ سالان وه‌ک ئاواره
 ل وی‌ری دمینیت و ل سالا ۱۹۵۸
 به‌ره‌ف وه‌لاتی دده‌ته ری و ل سالا
 ۱۹۶۱ مه‌زنتین شوره‌شا کوردی
 ده‌ته ده‌سپیکرن و دبیته ریبه‌ری
 وی شوره‌شیی کو ئه‌و ژی شوره‌شا
 ئیلونا مه‌زنه و دشیت ب گه‌دا
 خو ل سالا ۱۹۷۰ حوکمی زاتی
 واته ده‌سه‌هلاتا خو بریڤه‌برنی بو
 کوردان دابین بکه‌ت.
 لی پا قه‌ده‌ر ناهیلیت بابی

د نافا گه‌لی مه یی کورد دا
 گه‌له‌ک سه‌رکرده و ریبه‌رین مه‌زن
 رابوونه و ل دژی زولم و زورداریا
 دوشمنان خه‌بات و به‌رخودان کریه
 دا کو گه‌لی خو ل ژیر ده‌سه‌هلاتا
 داگیرکه‌ران رزگار بکه‌ن، ل
 باشووری کوردستانی د به‌رته‌نگ
 ترین ده‌م دا سه‌رکرده‌کی روحی
 سه‌ره‌لده‌ت و سه‌رکیشیا بزاقا
 رزگاری خازا کوردستانی دکه‌ت کو
 ئه‌و ژی مسته‌فا بارزانیه.
 بارزانی نهمر ل ۱۹۰۳/۳/۱۴
 ل گوندی بارزان ژ دایک دبیت و
 هه‌ر د ژیی گه‌نجاتیی دا دگه‌هیته
 کاروانی رۆزگاری خواز و ده‌ست
 ده‌ته چه‌کی شه‌ره‌فی و پاشان ل
 دژی دوژمنان چه‌ندین شوره‌شان
 به‌ریا دکه‌ت و ده‌ما کو ل سالا

جزیرا بوٽان

جزیرا یان ژی جزیرا بوٽان باڙاره کئی گهلهك كه ڦناره و د سهردهمه کئی كه ڦن دا مروقاتی مورا خو ل فی باڙیری دایه، جزیرا بوٽان ب باڙیری (مه لایی جزیری) دهیته ناسکرن و دناڦا فی باڙیری دا گهلهك په رسته گهه و قه سر و پر و بورج و ٿاڦاهیین كه ڦنار هه نه . بوٽان باڙیری گهلهك شارستانیه تابه و بو گهلی مه ژی باڙیره کئی پیروز و مه زنه چونکی گهلی فی باڙیری کوردینیا خو یا باراستی و د سهر هه موو وان زولما ل وان دهاته کرن هه ر دناڦا کولان و مالباتین بوٽان دا زمانئ کوردی زمانئ ٿی کئی بوو .

وی دٿالینیت و دیمه نه کئی هه ره جوان و بالکیش دده ته بوٽان و ژی بلی فی چهندی نوکه باڙیره کئی گوزاریه و خه لک ل هه موو ده ڦهران قه ستا فی باڙیری دکهن و د ٿالیی هونه ری و رهوشه نبیری ژی دا ٿاسته کئی هه ره مه زن یی تومار کری . مه لایی جزیری ژی بهر چه زا وی یا زیده بو جزیرا بوٽان دیٿریت: گولی باغی ٿیره می بوٽانم شهب چراخی شهبی کوردستانم

د ناڦا جزیرا بوٽان دا مه دره سا سور و گورا مه م و زین و بورجا به لهك هه نه و رویباری دیجله ژی خو ل دهورا

ریزگرتن

زاروکین هیٿا، د هه ر بیافه کئی ژیانی دا ریزگرتن یا فه ره، چونکی رامانه کا مه زنا جڙاکی هه یه دا کو هوین بشین ب باشتین ٿاوا خو دگهل كه سین دهوروبه رین خودا بگونجینن و دگهل كه سین ژی خو مه زنتر ب ٿاخڦن و هه ڦالینیا زاروکین هه ڦ ژیی خو یین د ناڦا مال و کولان و باخچه و قوتابخانی دا بکه ن دڦیت ریژی ژی وان بگرن .

تشته کئی گهلهك نورماله کو هوین د هندهك کاروباران دا چاڦلیکرنه كه سین ژی خو مه زنتر بکه ن به لی دڦیت هوین خودان رهوشت بن و دهما هوین داخازا تشته کی دکهن چ جارن بزافا ب دهسته ٿینانا وی تشتی ب ریکا شه ری نه که ن به لکو ب ریکه کا گهلهك هه ژی داخاز بکه ن و ریژی ژی وی که سی بگرن یین کو هوین وی داخازی ژی دکهن .

هه ره وسه دڦیت بزنانن کو رامانا

دروستا ریزگرتنی نهك خو کیم کرنه ل هه مبه ری مال و زاروک و ماموستا به لکو ریزگرتن رامانا رییا راسته و دڦیت بزنانن دهما کو که سین ژی هه وه مه زنتر ریکی دده نه هه وه دا کو دهربرینی ژی هزرا خوبکه ن و دهما کار دکهن بو بجهٿینانا هزرا هه وه ٿه و یی ریژی ژی هه وه دگرن لهورا یا فه ره هوین ژی ریژی ل دایک و باب و هه ڦال و ماموستایین خو بگرن .

بارزان چه من خانو: هيشيا من نه وه كو جهين په يوه نديدار پتر گرنگي بدهنه هونه ري شانويي.

ب/ خوناډ لهرگين

چ زيان نه گه هاندینه خواندنا من به لکو ناستي رموشه نبيري ل نيك من بهيتر لئ كويه و ديسان ناستي خواندنا من پتر لئ هاتيه) و لدور چهز و نارمزووين خو ژي نه و ديژيت: (نيك ژ هيشين من نه وه كو جهين په يوه نديدار زيده تر گرنگي بدن شانويي و هه ل دستيكي و تا نوکه چهز و هيشين من ب تهنئ بو كاري شانويي بوو و هه ري بهر هه قم بهر ده و امين بدمه في كاري).

و ب في رهنكي باس ژ وان نه گهران دكته بين كو چه زال في جورئ شانويي ل نيك په يدا دكته و ديژيت: ژ بهر كو شانوگه ريا تراژيدي ديته نه گه ري لقاندا هه ستين من و دزانم كو هه ستين من دلثينيت). ژ لايه كي ديتر فه و د بهر سقه كا سيلاق دا كاني رولگيران د شانويي دا چ زيان نه گه هاندینه خواندنا وي؟ بارزان چه سهن خانو گوت: (تا نوکه كاري شانويي

شانو تانكو چه زال ژيانئ و رموشه نبيريا گه لا، و گه لي مه ژي و ب تايبه ت سنڀله گه لهك چه زال في هونه ري مه زن هه يه و دقي هژمارا سيلاق دا ل گوشا سنڀله بارزان چه سهن خانو ديته مي قاني مه و ب في رهنكي بو مه ده يته ناخفتني. نه ز ل سالا ۱۹۹۵ ل باژيركي ديرو لوكي هاتيمه سهر دنيايي و لدور ده ستپيكا في كاري ژي ديژيت: (ده ستپيكا من د ناډ شانويي دا بو سالا ۲۰۰۶ قه دگه ريت و تا نوکه ژي يئ ل سهر في كاري بهر ده و امم).

سيلاق: كينه پشته قانين ته بين سهره كي و بهر ده و ام؟

بارزان ب في رهنكي بهر سقي دده ت و بو ديژيت: (پشته قان و هاريكارين من بين هه ره سهره كي مالبا تا منن و ديسان نايت زولئ ماموستايي خو ژير بكم يئ كو بويه پشته قان و هاريكار بومن هه تا بگه همه في ناستي كو نه و ژي ماموستا (عه لي ته مه ره) و جهئ سوپاسيئ و قه دردانيئ په بومن). ههروه سا لدور كاني تا نها وي پشكداري د چه ند فيسته قانان دا كويه و نيكه م شانويا كو تي دا پشكدار بوي كيژانه نه و ديژيت: (تا نوکه من پشكداري د ناډا سي فيسته قانان دا كويه و ههروه سا نيكه م شانويا كو من پشكداري تي دا كوي ب ناډي ناډايي زالم بوو ل سالا ۲۰۰۶ ئ).

سيلاق: بارزان چه زال سهر كيژ جورئ شانويي هه يه و بوچي؟

د بهر سقي دا سنڀلي خودان شيان بارزان چه سهن خانو ديژيت: (من گه لهك چه زال سهر شانويا تراژيدي هه ي

ٹیشواریا رای

ستیرا ناقدارا ہندی ٹیشواریا رای ل (۱۱-۱-۱۹۷۳) ہاتھ ل سہر دونیاین ل باژرائ کارناتاکا ل منگالور ژ بابن خو یین ((کریشنا راج رای)) و دھیکا خو یا ((وریندا رای)) کو ب رہگہزی خو ستیرہکا ہندی یہ۔ ناقبرین دست ب چالاکیین خو یین ہونہری و سینہمایی کریہ ل ساللا (۱۹۹۷) ئ و دستیکہکا باش ہہبوویہ ژ بہر زیرہکی و جوانیا خو یا سہرنج راکیش و دیسان ہہر ل سالین ٹیکن شیاہ چہندین ناسنافا وہرگریٹ، ل ساللا (۱۹۹۴) ئ شیاوو بیہتہ شاہجوانا جیہانن و تاجا شاہ جوانیی دانا ل سہر سہری خو، لی پستی دست ب کاری سینہمایی کری ل ساللا (۱۹۹۷) ئ شیا دوبارہ بیہتہ شاہجوانا جیہانن کو تیدا ہندہک دیارین ب بہا و پوستہیین باش وہرگریٹ بوون و دیسا مہزنتین دیاری وہرگریٹ قیانا خہلکن بوو کو جہماوہرہکن زور ل سہر ناستن جیہانن ل خو کوم کر۔ تا نوکہ شیاہ پشکدارین د پتر ژ (۴۰) فلماں دا بکہت ژ یین ٹینگلیزی و ہندی و تامیلی و بنگالی۔ سہرکہقتنا وی یا ٹیکچار مہزن دزقریت بو فلمن وی یین ((جینز)) ل ساللا (۱۹۹۹) ئ کو ل وی دەمی سالہک بوو د جیہانا پولیودی دا کار کری و شیا خہلاتن باشتین تہکتہرا جیہانی وہرگریٹ و دویت دا بو دوو جارین دی ل سالین ((۱۹۹۹ و ۲۰۰۲)) ئ۔ ٹیشواریا رای نوکہ ل سہر ناستن جیہانن دہیتہ نیاسین ب خودانا جوانترین چاف ژ بہر کو زور د سہرنج راکیشن و نوکہ زوربہیا گہلہریین جیہانن داخازا کرینا چافین وی کرینہ پستی مرنا وی کو ل دہف خو بہیلن وک ہیماین جوانین ل سہر ناستن ہمی جیہانن۔ تا نوکہ ٹیشواریا یا بہردہوامہ ل سہر خہباتا خو یا سینہمایی ل پولیود و شانازی یین دہیتہ کرن۔ ناقبری نوکہ ژیاںا خو یا عہ قزینین دگہل ((ٹیشک بیتشان)) دہتہ پتہری و تا نوکہ چ زاروک نیین۔

هه قالئ خو ئاشكرا كه

جيهان كوره ماركي

په شيمانين و ته دهافيت بي زفرين .
هه قالئ ته پاريزيت: ب
هه بوونا وي تو ئارام دبي دستئ
خو بو ته دريژ دكهت و دلئ خو بو
ته فه دكهت و خو برسي دكهت داکو
تو تير بي .
هه قالئ ته بهخته و مر دكهت:
تو ههست ب ته ناهيئ دكهي و
پيشوازيه ته دكهت ب گرنيه كا
گهرم شكاندنا ته دروست دكهت فه
و بو ته ماوين خووشي دكرت .
هه قالئ ته ب خه م دئيخيت:
خه مئ بو ته دئنيئ بي پيشه كي
بيهنه خه ما ژئ دچيت تو چ ژئ
گولئ نابي ب تتئ خه ما و تو چ ژئ
نابيني ب تتئ روندكا و چهند تو
ديني ب خه م دكهفي .

قيژي گوھين خو دگريت و ده مئ
پيدفي ته بو دي ب هه موو ريكا ل
ته گه رييت و ده مئ تو پيدفي وي بي
دي بهرزه بيت و هكو په قيژكيت ئافي .
هه قالئ بهرزه و هندیئ: ته دكه ته
نيچيره كا ب سانه هي ده ستئ خو
بو ته دريژ دكهت بي پيدفي و
چيروكين ژ دره و بو ته ديژيت خو
دكه ته قاره مان دناف شه رادا و ته
دكه ته جه بان دناف دا .
هه قالئ هه سيديئ ب ته دبه ت:
چاڤين وي دچنه ئه و تشتئ ته هه ي
و خوزيا دراهي ليت ئه و نعمه ته بو
ته نه مينيت و ده مئ ته دينيت تو
دكه يه كه ني دلئ وي تژي كه رب
ديت . . دسوژيت و ته ژي دسوژيت
ب هه سيديا خو .
هه قالئ ته دكوژيت: ژه هرا
خو د ده ته ته و ته دبه ته باژيري
بهرزه بووني چ بنه مايين مروفايه تيئ
لدهف ته ناهي ليت و ته دبه ته ريكا

هه قالئ مه تحين ته دكهت: ته
ژ بهرزه بووني دده ته پاش و ته
دزفرينه ژيانئ و باوه رنامه كا ژدايك
بووني يا نوي ده ته ته و ده كي نوي
و خوينه كا نوي هه ر و هكو تو ش نوي
ژدايك بووي .
هه قالئ گرنگ لدهف ته: ته
ژ دارا ب هيز دئيخيت و ئاكري
دبه رده ته ژيانا ته و خرابيئ د
ناخي ته دچينيت و هه موو تشتا
دهه رفينيت .
هه قالئ دره و ل ته دكهت: ب
رولئ گوړكي رادبيت د ژيانا ته دا
د ده م و چاڤين ته دا دگرنيئ و
كيلبين خو دقه شيريت و تو لدهف
بي دي مه تحين ته دكهت و تو ل
پشت بي دي هافيته ته .
هه قالئ ته د خاپينيت: سه ره ده ريا
وي دگهل ته يا نيگه تيقه ب رولئ
به ريخودانا ته رادبيت ده مئ بهرزه
دبي بيته ب ته ناكهت و چهند بكه يه

بورج

كيفز اله: ۶/۲۲ - ۷/۲۳

خو مژويلي خاندنا هندهك په رتوكا بكه دهان روژان دا چونكي
روشنبيري بوته زور يا گرنگه، دهراڤئ نه هيندارين د كه هيته مه ترسيه كا
دهمه كي دا .

شپير: ۷/۲۴ - ۸/۲۳

نه هه ر تشته كي ب ته هيسيت زي ره، ده نيئ ب هشياري دگهل
خوستقي باخشي چونكي هه لچوونين وي دبلندن، دكه هتن دژيانا ته دا يا
كي مه چونكي هه يقا شانس يه بو ته .

كچ: ۸/۲۴ - ۹/۲۳

به زاندنا هندهك سنورا دي ته توشي ناريشا كهت و لي زفرين
ل هندهك بابته بوته دگرنگن، هه لويستي خو به رامبه ري كارين باش نه
گوهره .

كافر: ۳/۲۲ - ۴/۲۰

دي خو دناف هندهك گوهرينين گونجايي دا بيني دي زور
پيشكه هتن دكاري دا بو ته پهيدا بيت، هندهك هزر دسه ري ته دا هه نه
ده نيئ بهينه گوهرين .

گلا: ۴/۲۱ - ۵/۲۱

مه رج نينه هه مي ده ما سه ركه هتن بو ته بيت، هندهك هه لويست
ته هه نه دي زور په شيمانين ل سه ر ته را نينن، خو گونجاندن دگهل
هندهك كاودانان زور يا ب مقايه بوته .

جيمك: ۵/۲۲ - ۶/۲۱

هندهك ري ل بهر سينگي ته هه نه نه گه ر تو قه ستا وان بكه ي
دي زور دسه ردا چي، هزرا پاشه روژا خو ژ نيزيك بكه دا نه كتيڤ بي .

په رتوکه کا قالا پر بهاترین په رتوک

دهیته فروتن دجیهانی دا !!

نه شوان گوهرزی

په رتوکا بنافی (نهو کارین هزرین هر زلامه کی بکار دئیخیت و نیژیکی هزرکرنی دجنسی دا) سهره رای ههمی په ریت قالا و بی کو چ نفیسین تیدا بن یان وینهک یان خالهک و هاتیه دیتن په رتوکه کا نوی و ب ریکه کا لهز چونا ناف لیستا باشتین په رتوک بو فروتنی ل وهلاتی بریتانیا و ویلایه تین نیگرتی سهرنفیسهری فی په رتوکی پروفیسور (شریدان سیموڤه) دیبژیت : ژ نفیسینا نه دریس فی په رتوکی شیاپه سهرنجا پتیا خاندن قانا بگیشیت و بیته جهی سهرسورمانا وانا و نهف په رته که شیاپه جهی خو ل کولپیتگیت لیستا باشتین په رتوکا هاتیه نیاسین بو فروتنی و شیا سهرکه فتنه کا نیکجار زور ببینیت لسهر ههمی په رتوکین نافدار ل جیهانی ژ وانا پارجا دوماهی ژ جیروکا (هاری پوتر) و په رتوکا (رومانین دافنشی) و لاپهرین فی په رته کی ژ (۲۰۰) لاپه را پیک دهیت و ههمی په رین وی ب نیکجاری یا قالاپه و وهسا دهیته دیارکرن کو نهفه نه خه له تیا چابکرنی په بهلی یا هزرکرنه کا سکه کو چ هزریت دی ناکه ن ژبلی هزرکرنا جنسی فه و سهرنفیسهری نهوژی دیارکر کو کرینا فی په رتوکی بارا پتر ژلای سنیله یان دهیته کرین و قوتابیین زانگویان ژبه رکو نهو قوتایی ب هزرا خو فی په رتوکی دنفیسن کو بابهت یا گریدای بیت ژ نه دریس فی په رتوکی فه و دیسان پروفیسور (شریدان سیموڤه) دیبژیت : دهما من هزر کری فی جهندی بهلاف بکه م من هزر نه دکر بو فروتا وی بی ناستی دی سهر ژ ههمی په رتوکیت نافدار هیته ستانندن و هزرا فی په رتوکی ل دهف من هه بوو بهری بیست سالان لی من باوهری بخو نه بوو بهلاف بکه م لی باش بوو خوزیا من هاته بجهینان .

حهفت تشتا نابیت بکهی

پشتی خوارنی .

نا - و ژ ننگیزی _ دهراف گوهرزی

- ۱- چایی نهفه خو :- ژبه ر کو چا پیکدهیت ژریژره کا گه لکا ترشی ، و نهف ماده دی کارتیکرنی که ته سهر پروتینی دخارنی دا و هسک کهت .
- ۲- خوارنا فیقی نیکسهر پشتی خوارنی :- نهف چهنده ژی دبته نه گهری تزی کرنا زکی ژ هه وای ئانکو (غازات) باشته پشتی پتر ژ دهمژمیره کی تو فیقی بخوی دویف خوارنی را .
- ۳- قاویشا په نته رونی خو نه پهیت که
- ۴- خو نه هافیزه ئافی :- مه له قانی کرن دیته نه گهری بله ز هافیتنا خونی ددهستان دا و دویشدا دی پالدا نا خونی کیم بیت لپرانیا پارچین له شی بتایبه تی رمخین زکی .
- ۵- په یاسا نه که :- گه له ک وهسا تیدگه من کو په یاسه یا باشه بو دریزکرنا ژبی مروقی ل پشتی خوارنی بهلی لگور فه کولینا نهف چهنده وهنینه به لکی دی بیته نه گهری ژکارنیخستنا دهزگایی هه رسکرنی .
- ۶- نیکسهر پشتی خوارنی نه نهف :- نشتا پشتی خوارنی دی بیته نه گهر کو نهف زادی ته خواری بدرستاهی نه حه لبیت و بیته جهی کولبونا مه عیدا مروقی دروستبونا قه له ویی .
- ۷- جگارا نه کیشه :- هه رچهنده جگاره کیشان له ههمی دهما یا کوژه که بهلی کیشان جگاره کی پشتی خوارنی هندی کیشان ۱۰ جگرایه ددهمین دیدا

پیرس نامیدی

گیسک: ۱۲/۲۳ - ۱/۲۰

بهری همر تشته کی هزر کرن بو ته زور گرنگه دا بهنیه گوهرین د ژیانی دا زوی باوهرکرنا ته بو ههمی ناخستنا ته توشی ناریشا دکهت دهن ههیشی دا .

سه تل: ۱/۲۱ - ۲/۲۲

نه به ژیدهری نه نارامی بو هه فالان ژ بهرکو هه لویستی ته بی گوهارتیبه د گهل وان، که سایه تیا ته دی ته ژ هندهک جها دته پاش .

نه هونگ: ۲/۲۳ - ۳/۲۱

ب شانسو خو نه هافیزه چ کاران داکو ب هزر کاریکه ی، درافنی ته دهن ههیشی دا زور بی کیمه تو پیدهنی ب کیم مهزاختنیی .

ته رازی: ۹/۲۴ - ۱۰/۲۳

نه هیله مهیلا ته دناف خیزانی دا دیار ببیت چونکی دی دوویهره کی پهیدا بیت، ته ناگه ژ هندهک پروژین خو هه بیت هزرین ته دهیته دزین .

دو پيشك: ۱۰/۲۴ - ۱۱/۲۳

سهری خو ب تشتی بی مفا فه نه لیکه نیش دا پروژین ته نه هیته تیکدان، درافنی نه هینداریی تو پیدهنی ب هاریکاریا هندهک که سین شاره زایی .

کفان: ۱۱/۲۴ - ۱۲/۲۲

دهیت تو دناف هندهک گهورینان دا بزی زور د پیدهنی نه بوته دا هه ستا ته پتر کار بکهت بو ژیانی، دهنی ههیشی دا دی بینی هندهک گهورین هه نه لی ژ بهر دوودلیا ته چ دستکهفت نابن .

دی چہوان کچ یا بالکیش بیت؟

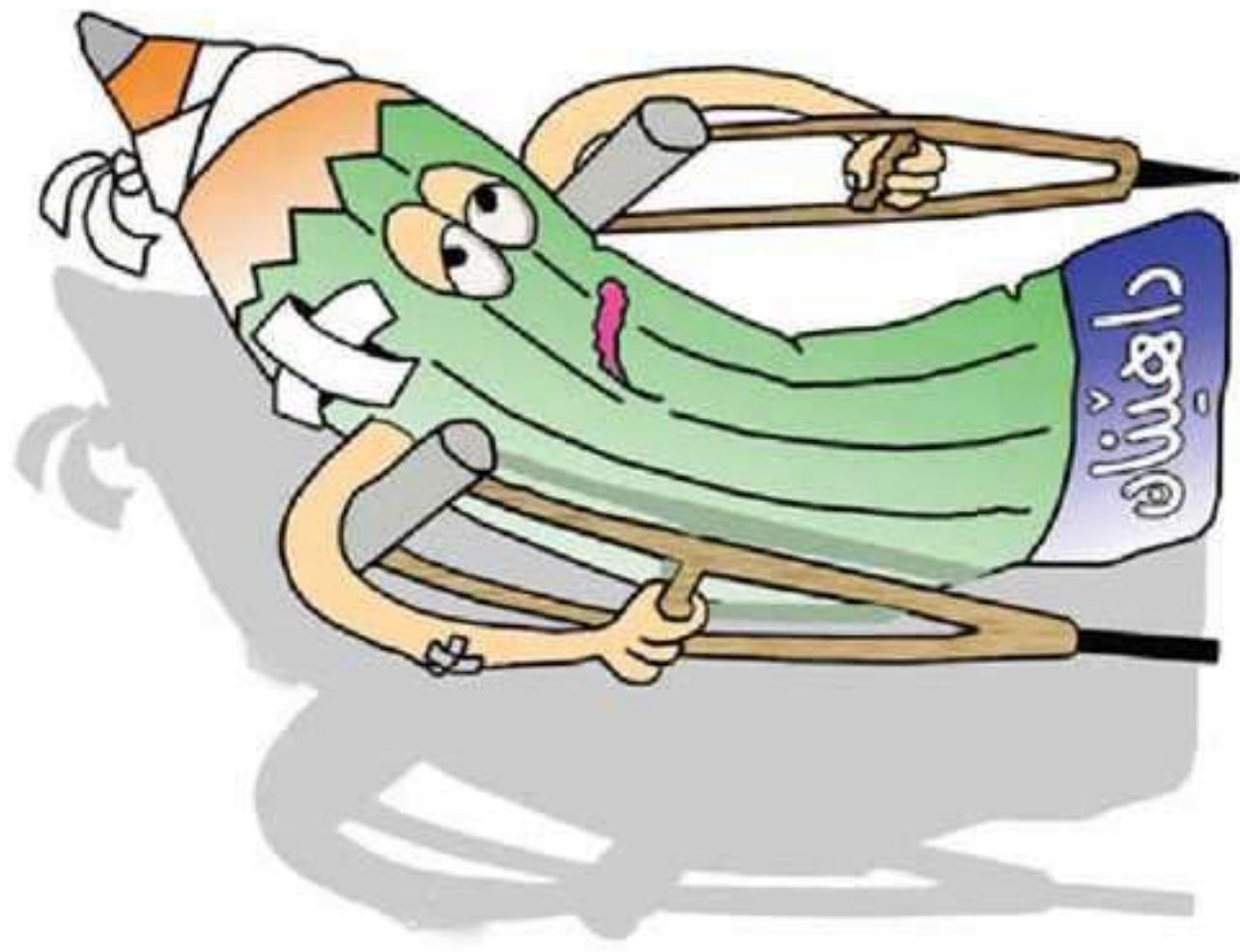
چہند تشتہ کین ہین کو وہل کچان
دکھن کو د بالکیش بن ژ وانا:
بیہن: شاعرہک دیٹریٹ: دبیت نہیتیا
ژنی ژ بیہنا گولافا بیت، ژبہر ہندی
بہردہوام وان گولافان بکاربینہ کو دگہل
سروشٹی تہدا دگونجای بن و پتر تہ
بالکیش بکہن، گولاف ٹیکہ ژوان چہ کین
بنیاتی بو بالکیشی۔

پرچ: بتی جوانی نادمہ تہ سہروچاقین
تہ، بہلکو جوانیہ کا سہرتای ددہ تہ تہ،
بہردہوام پرچا خو ریکبیکہ ب رہنگہ کی
کو دگہل سہروچاقین تہ بگونجیت ووی
رہنگی ٹہوی دگہل پیستی تہ بگونجیت۔
ماکیاژ: بہری ہہر تشتہ کی پیڈفیہ
پیستی سہروچاقین خو گہلہک پاقر
رابگری و بہردہوام کریمین تاییہت
بکاربینی، پیڈفیہ وان رہنگان بکاربینی
ٹہوین وہک رہنگین چاقین تہ و جل
و بہرگین تہ، د ہمان دمدا گہلہک
گرنگی بدہ نینوکین خو۔

جلك: گرنگیدان ب جلكان گہلہک
یا گرنگہ نہخاسمہ بو وان ژنان ٹہوین
روژانہ ژ مال دہردکہفن، ناییت دوو روژا
ل سہرٹیک، ٹیک جلك بکہن، ہندی
بشیت دفتیت جلكین خو بگوهوریت و
دیشان ٹہو جلكین دکہتی پیڈفیہ دگہل
وی جہی بگونجن ٹہوی ٹہو سہرہدانا
وی دکہت۔

گرنژین: بو وی چہندی کو ل دمہ
تو دکہیہ کہنی یا جوان بی، گرنگی بدہ
ددانیت خو، چونکی ل دمہی کہنی
دہوروبہریت تہ بہری خو ددہنہ ددانیت
تہ۔

عليه السلام

alireklam@yahoo.com

سینافکا تهژی من دههژینه

شیلان بهرواری

دزانه نو ژ بای دترسی و ههر سهردمهکی نهزا تیزیک
بایهکی نوڤ دهیت و ننی سینافکا نه جه دهیلت
بو دهیت بو ؟ و لکیزان فهلهکی دا دزقریت ؟
بو کیسه بری ؟

من عیشهکا دیر و دریز دکهل بای ههبوو
لهوا ههنا نهقرو نهزا دبهندا بای دا
ویر و نهویرا خوناقا سهه بهلگین دار و گولا
گهر بکهفن دی شهوون و گهر جینن دی بنه ههلم ..
ههر لوی دهمن مه بچاقن فینن لئیک تیری
بومه ههلم !!!

و خوزی نه ههر نهز بینیام ههلم
خوزی بچاقین خوینن بچویک لههلمهکی نهگهرا بای
نهزا ههلم و نو سینافک
نهفسانهیهکا سنی قوک
با ... ههلم و سینافک
کهنیا نه دهما دگریم

وهک سترانی خو دمهژنی مندا فهدهشیریت
و دهما دبهیسم هاوش دیم
و ههر ل وی دهمی من شهواندن ژ دهست دا
و دهما بومه ههلم شادیهک ژ دهست دا
ههنا فی چرکهی ژی دترسم سینافکا نهژ دهست دهه
و دترسم سینافکا نه طن بینه لهیلان و تیدی پی نهههژیم ...

